

ANEKS

RAPORT

o obecności muzyki Andrzeja Panufnika w Polsce
i na świecie

opracowanie: dr Beata Bolesławska-Lewandowska

instytut muzyki i tańca

Instytut Muzyki i Tańca
Warszawa, 2015

Celem niniejszego [Aneksu do Raportu](#) jest prześledzenie obecności muzyki Andrzeja Panufnika w życiu muzycznym w roku 2014 – roku stulecia urodzin kompozytora. Raport pomyślany jest jako uzupełnienie danych zawartych w *Raporcie o obecności muzyki Andrzeja Panufnika w latach 1991-2013* i ma na celu wykazanie, jak rok jubileuszowy wpłynął na obecność utworów kompozytora w życiu muzycznym Polski i świata.

Raport podzielony jest na sekcje analogiczne do raportu obejmującego poprzednie lata. Zachowanie tego samego podziału pozwala w prosty sposób dokonać porównań w kolejnych działach dotyczących promocji i obecności utworów Andrzeja Panufnika w życiu muzycznym, refleksji naukowej oraz innych wydarzeniach czy inicjatywach związanych z postacią i twórczością kompozytora.

Dane dotyczące wszystkich analizowanych wykonań utworów Andrzeja Panufnika (również większości kompozycji kameralnych) pochodzą przede wszystkim od jego wydawcy – londyńskiego Boosey & Hawkes. Częściowo uzupełniają je informacje od polskiego Zaiksu, jak również informacje od rodziny kompozytora, w szczególności jego żony Lady Camilli Panufnik, która aktywnie uczestniczyła w większości jubileuszowych koncertów i wydarzeń.

Do Raportu dołączone zostały aneksy, w których podano szczegółowy wykaz wykonań utworów orkiestrowych (Aneks 1) oraz kameralnych (Aneks 2) Andrzeja Panufnika na świecie, z uwzględnieniem podziału na Polskę, Wielką Brytanię, Stany Zjednoczone i inne kraje świata.

Warto dodać, że 100. rocznica urodzin Sir [Andrzeja Panufnika](#) (1914-1991) obchodzona była w 2014 roku pod auspicjami UNESCO.

Autorka raportu wyraża serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy przyczynili się do skompletowania informacji zawartych w niniejszym opracowaniu, w szczególności Lady Camilli Panufnik, Roxannie Panufnik, Jemowi Panufnik, Clare Hammond, Bognie Kowalskiej, Róży Świątczyńskiej, Markowi Zwyrzykowskiemu, Agacie Kwiecińskiej i Michałowi Nowakowi, Michałowi Kubickiemu, Wacławowi Stawnemu, Katarzynie Świętochowskiej oraz - *last but not least* - Dyrektorowi Instytutu Muzyki i Tańca, Andrzejowi Kosowskiemu.

Beata Bolesławska-Lewandowska

SPIS TREŚCI ANEKSU

1. Wykonania muzyki Andrzeja Panufnika.....	7
1.1. Muzyka orkiestrowa.....	7
Polska.....	7
Wielka Brytania.....	20
Stany Zjednoczone.....	23
Inne kraje świata.....	25
1.2. Muzyka kameralna.....	29
Polska.....	29
Wielka Brytania.....	41
Stany Zjednoczone.....	46
Inne kraje świata.....	47
1.3. Warszawskie dzieci.....	50
2. Muzyka Andrzeja Panufnika w programach festiwalu w Polsce i na świecie.....	52
2.1. Festiwale dedykowane w całości lub w większości muzyce Andrzeja Panufnika.....	53
Emigranci: Panufnik, Zarębski (maj, Kraków).....	53
10. Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Chopin i jego Europa”: Od Chopina i Griega do Panufnika (sierpień, Warszawa).....	54
Powrót Panufnika (wrzesień, Gdynia).....	55
Dni Andrzeja Panufnika w NOSPR (październik, Katowice).....	57
4. Dni Muzyki: Andrzej Panufnik (październik, Kraków).....	59
XXII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej „Kwartet Śląski i jego goście”: Andrzej Panufnik i jego muzyczny świat (listopad, Katowice).....	61
PANUFNIK 100: A Family Celebration (listopad, Londyn).....	62
2.2. Utwory Andrzeja Panufnika na wybranych innych festiwalach.....	64
Festiwal Witolda Lutostawskiego Łańcuch XI (styczeń-luty, Warszawa).....	64
22. Świętokrzyskie Dni Muzyki (marzec-kwiecień, Kielce).....	65
XXVIII Warszawskie Spotkania Muzyczne (maj, Warszawa).....	66
26. Międzynarodowy Festiwal Kompozytorów Krakowskich (czerwiec, Kraków).....	67
10. Festiwal Muzyki Polskiej (lipiec, Kraków).....	68
XV Letnia Filharmonia „Aukso” (lipiec, Wigry – sierpień, Pieniny).....	69
6. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej „Muzyka na szczytach” (wrzesień, Zakopane).....	70
30 lat orkiestry Sinfonia Varsovia (luty-grudzień 2014).....	70
Cheltenham Festival, Wielka Brytania (lipiec).....	73
Edinburgh International Festival, Wielka Brytania (sierpień).....	74
Presteigne Festival, Wielka Brytania (sierpień).....	74
Stulecie urodzin Sir Andrzeja Panufnika na University of Southern California w Los Angeles, Stany Zjednoczone (październik).....	76
2.3. Projekty specjalne związane z/lub inspirowane twórczością Andrzeja Panufnika.....	77
Roxanna & Andrzej Panufnik.....	77
Around Panufnik (Wokół Panufnika).....	79

#PANUFNIK REVISED.....	80
Arbor cosmica i Panufnik Ensemble	81
Open Panufnik	82
Skalpel Autumn Music'14.....	82
3. Twórczość Andrzeja Panufnika w nagraniach płytowych	84
Seria płytowa wytwórni CPO we współpracy z Polskim Radiem	84
Panufnik. Symphony No. 9 „Sinfonia di Speranza”, Bassoon Concerto; HERITAGE – HTGCD 266.....	86
Antologia polskiej muzyki współczesnej 1939–1945 (3 CD), SVCD 018-020.....	86
Panufnik, Lutostawski. String Quartets, Tippett Quartet, NAXOS – 8.573164.....	87
Agnieszka Duczmal / Amadeus, vol. 2 Tansman, Meyer, Panufnik, Kilar; PRCD 0085.....	87
35. Kwartet Śląski. Muzyka polska, 8 CD	87
DREAMSCAPE. Songs and Trios by Andrzej & Roxanna Panufnik, Heather Shipp – mezzosopran, Subito Piano Trio; Signum Classics SIGCD380.....	87
REFLECTIONS. The solo piano works of Andrzej and Roxanna Panufnik, Clare Hammond; BIS-2003.....	88
MESSAGES. Chamber Works for Strings. Andrzej & Roxanna Panufnik. Brodsky Quartet, Robert Smissen – altówka, Richard May – wiolonczela; Chandos Records, CHAN 10839.....	88
Wybitni twórcy polscy. Górecki, Panufnik, Roman Perucki – organy, Orkiestra Polskiej Filharmonii Bałtyckiej, dyr. Łukasz Borowcz; PFB 0061.....	89
PANUFNIK IN MEMORIAM, Ernst van Tiel – dyrygent, Paweł Kowalski – fortepian, Orkiestra Symfoniczna PFB, Łukasz Borowicz – dyrygent, Roman Perucki – organy, Orkiestra PFB; PFB 0081.....	89
PANUFNIK. Concertos, Robert Kabara – skrzypce, Roman Jabłoński – wiolonczela, Bogdan Czapiewski – fortepian, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej w Gdańsku, dyr. Zygmunt Rychert; DUX 1176.....	89
Pieśni. Chopin, Karłowicz, Szymanowski, Palester, Lutostawski, Panufnik. Bernadetta Sonnleitner – mezzosopran, Jakub Tchorzewski – fortepian; Acte Préalable, AP0337.....	90
Panufnik: Symphony No. 10, Maxwell-Davies: Symphony No. 10, London Symphony Orchestra, dyr. Antonio Pappano; LSO-Live	90
The Panufnik Legacies, Vol. 2, LSO Live	90
4. Andrzej Panufnik w programach radiowych i telewizyjnych:.....	92
4.1. Audycje radiowe poświęcone kompozytorowi.....	92
Polskie Radio:	92
Polskie Radio Kraków.....	103
RDC (Radio dla Ciebie):.....	104
Radio TOK FM:.....	104
BBC Radio 3 (Wielka Brytania).....	104
Bayerischer Rundfunk (Niemcy)	107
Deutschlandradio Kultur (Niemcy).....	108
Stacje radiowe w USA:.....	108
4.2. Programy telewizyjne poświęcone kompozytorowi.....	109
5. Refleksja naukowa i popularno-naukowa.....	112
5.1. Konferencje naukowe poświęcone twórczości Andrzeja Panufnika.....	112
Sesja i panel dyskusyjny poświęcone twórczości Andrzeja Panufnika w 100. rocznicę urodzin (Kraków, 12 czerwca 2014).....	112
Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Artystyczna „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki” (Warszawa, 24-26 września 2014).....	113

Konferencja naukowa „Pozostać wiernym sobie”. Andrzej Panufnik i kompozytorzy emigracyjni XX wieku (Kraków, 23-24 października 2014).....	118
5.2. Publikacje naukowe i popularno-naukowe.....	121
5.3. Strony internetowe.....	125
6. Badacze i popularyzatorzy muzyki Andrzeja Panufnika.....	128
6.1. Rodzina kompozytora.....	128
6.2. Muzykolodzy, dziennikarze.....	132
6.3. Wykonawcy.....	135
7. Instytucje promujące dorobek twórczy oraz osobę Andrzeja Panufnika.....	148
Instytut Adama Mickiewicza.....	148
Instytut Muzyki i Tańca	151
Ambasada RP oraz Instytut Kultury Polskiej w Londynie.....	155
Polskie Radio.....	157
Narodowy Instytut Audiowizualny	158
8. Instytucje, konkursy i inne związane z imieniem i osobą Andrzeja Panufnika	161
8.1. Wielkopolski Konkurs Wiedzy o życiu i twórczości Andrzeja Panufnika.....	161
8.2. The LSO-Panufnik Young Composers Scheme	163
8.3. Zespoły muzyczne odnoszące się w nazwie do osoby lub twórczości Andrzeja Panufnika	164
8.4. Utwory dedykowane pamięci Andrzeja Panufnika	165
9. Andrzej Panufnik w przestrzeni publicznej	167
9.1. Aleja Andrzeja Panufnika w Warszawie	167
9.2. Andrzej Panufnik w Muzeum Emigracji w Gdyni – warsztaty rodzinne oraz gra miejska „Powrót Panufnika”	168
9.3. Odstonięcie tablicy upamiętniającej kompozytora, Riverside House, Twickenham.....	169
9.4. Wystawa „Panufnik’s Twickenham” – Orleans House Gallery, Twickenham.....	170
Aneks 1.	
Wykonania utworów orkiestrowych Andrzeja Panufnika	171
Aneks 2.	
Wykonania utworów kameralnych Andrzeja Panufnika	184

1. WYKONANIA MUZYKI ANDRZEJA PANUFNIKA

1.1. MUZYKA ORKIESTROWA

W roku 2014 utwory orkiestrowe Andrzeja Panufnika rozbrzmiewały na całym świecie. W wielu miejscach włączano się w obchody stulecia urodzin kompozytora, prezentując jego kompozycje. Ogółem w ciągu roku w różnych miejscach globu wykonano **213** utworów orkiestrowych twórcy (w tym również wykonania niepełne, np. wybranych części danych kompozycji). W poniższym omówieniu wprowadzono podział na Polskę, Wielką Brytanię, Stany Zjednoczone oraz inne kraje świata, i w takiej kolejności przedstawione zostaną poszczególne koncerty z muzyką orkiestrową Andrzeja Panufnika. Na zakończenie każdej sekcji zamieszczono tabelę ukazującą ilość wykonań konkretnych tytułów, w Aneksie 1 zamieszczono natomiast tabelę zawierającą listę wykonań. Dane dotyczące poszczególnych wykonań pochodzą od wydawcy kompozytora, od jego żony, Lady Camilli Panufnik, a także z informacji uzyskanych w niektórych przypadkach od konkretnych orkiestr, jak i z programów koncertowych zamieszczonych w Internecie.

Polska

Rok 2014 nie został co prawda oficjalnie ogłoszony Rokiem Panufnika, niemniej jednak w całym kraju 100. urodziny Andrzeja Panufnika stały się dobrą okazją, aby jego muzyka zagościła w programach licznych koncertów

i festiwalu. Utwory orkiestrowe kompozytora wykonywano przez cały rok, w różnych miejscach kraju, wykonywały je różne zespoły orkiestrowe.

Po raz pierwszy w 2014 roku, 10 stycznia, zabrzmiały *Concerto festivo* w Katowicach (NOSPR, dyr. Alexander Liebreich) oraz *Suita staropolska* w Szczecinie (tamtejsza Filharmonia, dyr. Piotr Sułkowski; podczas tego samego koncertu wykonano również kolędy *Angels Sing* w opracowaniu Roxanny Panufnik). 19 stycznia Polska Orkiestra Radiowa pod dyr. Marka Pijarowskiego zaprezentowała w Warszawie *Uwerturę bohaterską*, a 31 stycznia w Gorzowie, w wykonaniu orkiestry miejscowej Filharmonii pod dyr. Moniki Wolińskiej zabrzmiała *Kołysanka*.

1 lutego w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego w Warszawie orkiestra Sinfonia Iuventus wykonała *Koncert fortepianowy* (Piotr Sałajczyk – fortepian, dyr. Marzena Diakun), 8 lutego w warszawskim Muzeum Historii Żydów Polskich Jerzy Maksymiuk poprowadził wraz z Sinfonią Varsovią wykonanie *Harmony* (rozpoczynając tym koncertem całą serię wykonań muzyki kompozytora w tym miejscu, realizowaną przez niego i Sinfonię Varsovię w kolejnych miesiącach 2014 roku), a w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego, tego samego dnia Polska Orkiestra Radiowa pod batutą Renato Rivołty wykonała suitę *Polonia i Uwerturę tragiczną* (w ramach festiwalu Łańcuch, zob. sekcja poświęcona festiwalom), a 9 lutego również w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie odbył się w ramach festiwalu Łańcuch koncert Narodowej Orkiestry Polskiego Radia z Katowic, z *Muzyką jesieni* oraz *Kołysanką* w programie (dyr. Alexander Liebreich). 14 lutego muzyka Andrzeja Panufnika rozbrzmiewała w Jeleniej Górze – *Koncert wiolonczelowy*

(Zdzisław Łapiński - wiolonczela, Orkiestra Filharmonii Dolnośląskiej, dyr. Mirosław Jacek Błaszczyk); i w Warszawie - *Sinfonia di Sfere* (Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Jacek Kasprzyk), powtórzona również następnego dnia. 26 lutego w Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy zabrzmiało *Hommage à Chopin* (Capella Bydgestiensis, dyr. Jerzy Swoboda).

14 marca w Muzeum Historii Żydów Polskich wykonano *Koncert skrzypcowy* (Maria Machowska - skrzypce, Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk), 16 marca w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego w Warszawie wykonano *Landscape* (Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Szymon Bywalec), a 28 marca w Kielcach pianista Maciej Grzybowski był solistą w *Konercie fortepianowym*, który wykonał z towarzyszeniem Orkiestry Filharmonii Świętokrzyskiej pod dyrekcją Piotra Borkowskiego - był to koncert inauguracyjny XXII Świętokrzyskich Dni Muzyki (zob. sekcja poświęcona festiwalom).

5 kwietnia *Koncert fortepianowy* Panufnika zabrzmiał w Krakowie (Maciej Grzybowski - fortepian, Orkiestra Filharmonii Krakowskiej, dyr. Łukasz Borowicz), a 9 kwietnia ten sam utwór wykonano w sali koncertowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie (Justyna Lechman - fortepian, Orkiestra UMFC, dyr. Kai Bumann). 11 kwietnia w Kielcach zabrzmiała *Rhapsody* (Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Świętokrzyskiej, dyr. Jacek Rogala) - był to koncert finałowy 22. Świętokrzyskich Dni Muzyki (zob. sekcja poświęcona festiwalom). 12 kwietnia *Koncert fortepianowy* zaprezentowano na festiwalu Musica Polonica Nova we Wrocławiu (Mateusz Borowiak - fortepian, Orkiestra Filharmonii Wrocławskiej, dyr. Michał Klauza). 15 kwietnia w Warszawie, w ramach Wielkanocnego Festiwalu Ludwiga van

Beethovena zaprezentowano *Koncert skrzypcowy* (Tai Murray - skrzypce, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, dyr. Christian Vásquez), 16 kwietnia w Filharmonii w Opolu wykonano *Concerto in modo antico i Hommage à Chopin* (Igor Cecocho - trąbka, Orkiestra Kameralna Filharmonii Opolskiej, dyr. Roman Rewakowicz), a 20, 21 i 22 kwietnia *Uwertura bohatera* zabrzmiała kolejno w Kołobrzegu, Koszalinie i Szczecinie, w programie trasy koncertowej Landesjugendorchester Berlin pod dyrekcją Siana Edwardsa. Z kolei 23 kwietnia w Miejskim Klubie Kultury w Sosnowcu Orkiestra AUKSO pod dyr. Marka Mosia zaprezentowała *Suitę staropolską*.

W dniach 1, 2 i 4 maja *Suitę staropolską* wykonała Lusławicka Orkiestra Talentów pod dyr. Moniki Bachowskiej, kolejno w Krakowie (Rynek Główny), w Lusławicach (Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego) i ponownie w Warszawie (Teatr Wielki-Opera Narodowa). 9 maja w Katowicach zaprezentowano *Kołysankę* (NOSPR, dyr. Christoph Campestrini), a w Szczecinie *Koncert fortepianowy* (Maciej Grzybowski - fortepian, Orkiestra Filharmonii Szczecińskiej, dyr. Ewa Strusińska). 11 maja w Teatrze Wielkim-Operze Narodowej w Warszawie zabrzmiała *Suita staropolska* (Sinfonia Varsovia, dyr. Andres Mustonen), 14 maja w Bydgoszczy *Koncert skrzypcowy* (Aleksandra Kuls - skrzypce, Capella Bydgosciensis, dyr. Jakub Chrenowicz), 15 maja w Elblągu *Suita staropolska* (Elbląska Orkiestra Kameralna, dyr. Marek Moś), a 16 maja w warszawskim Muzeum Żydów Polskich *Uwertura tragiczna* (Sinfonia Varsovia, dyr. Benjamin Ellin). 23 maja utwory Andrzeja Panufnika znalazły się w programach koncertów filharmonicznych w Białymstoku - *Koncert fagotowy i Uwertura bohatera* (Artur Kasperek - fagot, Orkiestra Opery

i Filharmonii Podlaskiej, dyr. Michał Klauza); i Warszawie - *Koncert fortepianowy i Uwertura bohatera* (Maciej Grzybowski - fortepian, Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Łukasz Borowicz). Koncert w Warszawie powtórzono następnego dnia i również 24 maja, ale w Poznaniu wykonany został *Koncert fortepianowy* (Ewa Pobłocka - fortepian, Orkiestra Filharmonii Poznańskiej, dyr. Marek Pijarowski).

7 czerwca w Mikołowie Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia pod batutą Jerzego Maksymiuka zaprezentowała *Harmony i Kołysankę* Panufnika, a 18 czerwca podczas uroczystości wręczenia nagród im. Włodzimierza Pietrzaka na Zamku Królewskim w Warszawie wykonano *Hajduka ze Suity staropolskiej* Andrzeja Panufnika (w wersji na kwartet smyczkowy: Małgorzata Mazurek i Małgorzata Janczak - skrzypce, Ilona Nosal - altówka oraz Łukasz Jakubowski - wiolonczela).

1 lipca w Katedrze Oliwskiej w Gdańsku zabrzmiała *Metasinfonia* (Roman Perucki - organy, Orkiestra Polskiej Filharmonii Bałtyckiej, dyr. Łukasz Borowicz), 4 lipca w sali Filharmonii Krakowskiej wykonano *Kołysankę* (NOSPR, dyr. Alexander Liebreich), 5 lipca w Kościele Św. Marcina w Krakowie zabrzmiały *Koncert fagotowy i Koncert skrzypcowy* (Adam Mróz - fagot, Janusz Wawrowski - skrzypce, Sinfonietta Cracovia, dyr. Bassem Akiki), a 6 lipca również w krakowskim Kościele Św. Marcina wykonano *Suitę staropolską* (Wiener Kammer-symphonie). Warto dodać, że wymienione koncerty krakowskie odbyły się w ramach Festiwalu Muzyki Polskiej (zob. sekcja poświęcona festiwalom). Z kolei w dniach 17-22 lipca podczas codziennych koncertów w ramach festiwalu „Muzyka polska na Żuławach” *Suita staropolska* Panufnika zabrzmiała kolejno w kościołach w Pastęku,

Dzierzgoniu, Krzyżanowie, Nowym Dworze Gdańskim, Pruszczu Gdańskim i Jantarze (Elbląska Orkiestra Kameralna, dyr. Marek Moś). Marek Moś poprowadził również wykonania utworów Andrzeja Panufnika w ramach XV Letniej Filharmonii AUKSO (zob. sekcja poświęcona festiwalom) – 25 lipca w Suwałkach wraz z Andrzejem Bauerem i Orkiestrą Kameralną Miasta Tychy AUKSO zaprezentował *Koncert wiolonczelowy*, a 26 lipca w Sejnach – *Suitę staropolską* (również z AUKSO). Z kolei 27 lipca w Kościele św. Jacka w Warszawie wykonano *Tryptyk jagielloński* (Orkiestra Warsaw Camerata, dyr. Paweł Kos-Nowicki).

7 sierpnia w sali koncertowej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku wykonano *Sinfonię elegiaca* (I, Culture Orchestra, dyr. Kirill Karabits), 10 sierpnia podczas XV Letniej Akademii AUKSO w Szczawnicy zabrzmiały *Suita staropolska i Koncert skrzypcowy* (Janusz Wawrowski – skrzypce, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś), a 24 sierpnia w sali Zespołu Szkół Muzycznych w Bielsku-Białej wykonano *Koncert fortepianowy i Sinfonię sacra* (Katarzyna Gołofit – fortepian, Śląska Młodzieżowa Orkiestra Symfoniczna, dyr. Wojciech Michniewski). 26 sierpnia w Filharmonii Narodowej w Warszawie zabrzmiał *Koncert fortepianowy* (Katarzyna Gołofit – fortepian, Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Jacek Kaspszyk), 27 sierpnia w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie wykonano *Arbor cosmica, Koncert skrzypcowy i X Symfonię* (Aleksandra Kuls – skrzypce, Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk) – koncert ten był na żywo transmitowany przez TVP Kultura, a 28 sierpnia w tej samej sali zaprezentowano *Koncert wiolonczelowy i Sinfonię concertante* (Andrzej Bauer – wiolonczela, Sarah Louvion – flet, Xavier de Maistre – harfa,

Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś). Warto dodać, że koncerty 26, 27 i 28 sierpnia odbyły się w ramach festiwalu Chopin i jego Europa (zob. sekcja poświęcona festiwalom).

1 września na Westerplatte w Gdańsku, podczas uroczystości upamiętniających rocznicę wybuchu II wojny światowej, Orkiestra Filharmonii Narodowej pod dyr. Jacka Kaspszyka wykonała *Uwerturę tragiczną* Panufnika, a w Warszawie, w Muzeum Historii Żydów Polskich orkiestra Sinfonia Varsovia pod dykcją Jerzego Maksymiuka zaprezentowała *Sinfonię elegiaca*. 5 września w Jeleniej Górze zabrzmiał *Koncert skrzypcowy* (Szymon Krzeszowiec – skrzypce, Orkiestra Filharmonii Dolnośląskiej, dyr. Tomasz Bugaj), a 7 września w Teatrze Muzycznym w Gdyni, w ramach festiwalu „Powrót Panufnika” organizowanego przez Muzeum Emigracji (zob. sekcja poświęcona festiwalom), odbył się koncert monograficzny kompozytora, podczas którego wykonano *Muzykę jesieni*, *Kołysankę*, suitę *Polonia* i *Koncert skrzypcowy* (Patrycja Piekutowska – skrzypce, Orkiestra Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku, dyr. Jerzy Maksymiuk). 12 września w Filharmonii Narodowej w Warszawie zabrzmiała *Uwertura tragiczna* (Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Jacek Kaspszyk) – koncert ten odbył się w ramach cyklu „Muzyka w okupowanej Warszawie”, zorganizowanego przez Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego i Filharmonię Narodową w dniach 12-14 września 2014 roku. 14 września w Kościele św. Bartłomieja w Kielczy w ramach festiwalu „Gaude Mater Polonia – Wincenty z Kielczy in memoriam” zabrzmiały *Koncert skrzypcowy i Suita staropolska* (Marta Magdalena Lelek – skrzypce, Orkiestra Filharmonii Opolskiej, dyr. Bartosz Żurkowski), a 17 września podczas festiwalu Sacrum Profanum w Krakowie wrocławski duet

Skalpel wykonał własny remiks *Muzyki jesieni*, zatytułowany *Autumn Music'14*. 18 września w Ostrowie Wielkopolskim *Koncert fortepianowy* Panufnika znalazł się w programie koncertu inauguracyjnego festiwalu „Chopin w barwach jesieni” (Ewa Pobłocka – fortepian, Orkiestra Filharmonii Poznańskiej, dyr. Łukasz Borowicz). 20 września w ramach festiwalu „Muzyka na szczytach” w Zakopanem zaprezentowano *Arbor cosmica* (Sinfonietta Cracovia, dyr. Jean-Luc Tingaud; zob. sekcja poświęcona festiwalom), a w Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach na zakończenie festiwalu „Emanacje” zabrzmiały *Koncert fortepianowy* oraz *Sinfonia sacra* (Beata Bilińska – fortepian, Śląska Młodzieżowa Orkiestra Symfoniczna, dyr. Wojciech Michniewski). 21 września z kolei w ramach 4 Biennale Ars Polonia w Opolu wykonano *Suitę staropolską* (w wersji na kwartet smyczkowy: Ewa Andruszkiewicz i Małgorzata Sosnowska – skrzypce, Dariusz Wołczyk – altówka, Mirosław Makowski – wiolonczela). 24 września, w dniu setnej rocznicy urodzin Andrzeja Panufnika, w Centrum Kultury Zamek w Poznaniu zaprezentowano specjalnie na tę okazję przygotowany koncert-spektakl, podczas którego wykonaniu *Arbor cosmica* kompozytora towarzyszyły remiksy elektroniczne, improwizacje, wizualizacje i taniec (Katarzyna Klebba – skrzypce/altówka, Michał Jacaszek – elektronika, Tadeusz Sudnik – elektronika, Panufnik Ensemble, Andrzej Adamczyk – choreografia, Olga Warabida – wizualizacje, Teresa Nowak – koncepcja całości, zob. sekcja poświęcona projektom specjalnym). 26 września w Opolu wykonano *Uwerturę bohaterską* (Orkiestra Filharmonii Opolskiej, dyr. Jan Miłosz Zarzycki), a 28 września w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie Polska Orkiestra Radiowa pod dyr. Łukasza

Borowicza uczciła stulecie urodzin Andrzeja Panufnika specjalnym koncertem, podczas którego zaprezentowano *Koncert wiolonczelowy* (solista: Raphael Wallfisch), *Hommage à Chopin*, *Sinfonię rustica* i *Nokturn* – koncert był transmitowany na żywo przez Program 2 Polskiego Radia. Na wspomnienia zasługuje też fakt, że trębacze Polskiej Orkiestry Radiowej dwukrotnie wykonali fanfarę z *Wizji I Sinfonii Sacra* – 29 września podczas uroczystości otwarcia Alei Andrzeja Panufnika w Warszawie (zob. sekcja poświęcona Panufnikowi w przestrzeni publicznej) oraz 1 października podczas gali wręczenia nagrody Koryfeusz Muzyki Polskiej, w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego w Warszawie.

3 października w ramach Festiwalu Muzyki XX wieku w Jeleniej Górze wykonano *Koncert fortepianowy, Uwerturę tragiczną i Sinfonię sacra* (Maciej Grzybowski – fortepian, Orkiestra Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze, dyr. Tomasz Bugaj). 8 października w sali koncertowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie zabrzmiały *Arbor cosmica, Suita staropolska i Koncert skrzypcowy* (Jakub Jakowicz – skrzypce, The Crew; zespół wykonał ponadto *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekcję smyczkową, zob. sekcja poświęcona muzyce kameralnej). 9 i 10 października muzyka Andrzeja Panufnika rozbrzmiewała w Bielsku-Białej, podczas Festiwalu Kompozytorów Polskich – 9 października wykonano tam *Koncert fagotowy, Tryptyk jagielloński, Suitę staropolską i Koncert skrzypcowy* (Alek Adamczyk – fagot, Robert Kabara – skrzypce, Orkiestra Kameralna Polskiego Radia „Amadeus”, dyr. Agnieszka Duczmal), a 10 października – *Suita staropolska* (Bielska Orkiestra Festiwalowa, dyr. Sławomir Chrzanowski). Również 10 października *Suitę staropolską* wykonano w Płocku (Płocka

Orkiestra Symfoniczna, dyr. Jakub Chrenowicz) i w Kaliszu, tam obok *Koncertu fortepianowego* (Clare Hammond – fortepian, Orkiestra Filharmonii Kaliskiej, dyr. Adam Klocek). 14 października w Katowicach wykonano *Koncert fagotowy i Uwerturę bohaterską* (Artur Kasperek – fagot, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej w Katowicach, dyr. Michał Klauza), 17 października w Lublinie zabrzmiał *Koncert fortepianowy* (Clare Hammond – fortepian, Orkiestra Filharmonii Lubelskiej, dyr. Sławek A. Wróblewski), a 17 i 18 października w Radomiu zaprezentowano *Concertino* (Miłosz Pękala, Daniel Kamiński – perkusja, Radomska Orkiestra Kameralna, dyr. Maciej Żółtowski). 18 października zainaugurowano również nową siedzibę Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach – podczas koncertu London Symphony Orchestra pod dyr. Antonio Pappano zabrzmiała *X Symfonia* Andrzeja Panufnika (koncert ten następnego dnia został powtórzony w Londynie i zarejestrowany na CD, zob. sekcja poświęcona nagraniom). 19 października w Warszawie wykonano *Sinfonię concertante* (Andrzej Krzyżanowski – flet, Zuzanna Elster – harfa, Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk), w Szczecinie *Concerto in modo antico* (Igor Cechocho – trąbka, Orkiestra Filharmonii Szczecińskiej, dyr. Ewa Strusińska), a w Krakowie *Sinfonię di Speranza* (Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, dyr. Jacek Kaspszyk) – koncert ten zainaugurował 4. Dni Muzyki: Andrzej Panufnik (zob. sekcja poświęcona festiwalom). 20 października na estradzie Filharmonii Narodowej w Warszawie gościła Chicago Symphony Orchestra pod dyr. Riccardo Mutiego, która w programie swego koncertu umieściła m.in. *Concerto in modo antico* (solista: Christopher Martin – trąbka), a tego samego dnia w Krakowie zabrzmiało *Arbor cosmica* (Orkiestra Kameralna

Akademii Muzycznej w Krakowie, dyr. Maciej Tworek). 25 października w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie wykonano *Koncert wiolonczelowy* (Steven Honigberg - wiolonczela, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś), a w Akademii Muzycznej we Wrocławiu *Koncert fortepianowy* i *Kołysankę* (Marek Szlezer - fortepian, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej we Wrocławiu, dyr. Wojciech Rodek). 26 października w Krakowie, na zakończenie 4. Dni Muzyki: Andrzej Panufnik, również zaprezentowano *Kołysankę* i *Koncert fortepianowy*, w wykonaniu tych samych artystów co we Wrocławiu (Marek Szlezer - fortepian, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej we Wrocławiu, dyr. Wojciech Rodek).

6 i 7 listopada muzyka Panufnika rozbrzmiewała w Gdańsku - 6 listopada w tamtejszej Akademii Muzycznej wykonano *Koncert wiolonczelowy*, *Koncert fortepianowy* i *Koncert skrzypowy* (Roman Jabłoński - wiolonczela, Bogdan Czapiewski - fortepian, Robert Kabara - skrzypce, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej w Gdańsku, dyr. Zygmunt Rychert), a 7 listopada w Filharmonii Bałtyckiej wykonano *Muzykę jesieni*, *Koncert fortepianowy* i *Sinfonię sacra* (Paweł Kowalski - fortepian, Orkiestra Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku, dyr. Ernst van Tiel). Warto dodać, że pierwszy koncert został nagrany i opublikowany na CD przez DUX, a *Koncert fortepianowy* i *Sinfonia sacra* znalazły się na płycie *Panufnik in memoriam*, opublikowanej nakładem Polskiej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku (zob. sekcja poświęcona nagraniom płytowym). 16 listopada w Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie wykonano *Sinfonię Votiva* (Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk), 20 listopada na Akademii Muzycznej w Poznaniu zaprezentowano *Koncert*

fagotowy i Epitafium katyńskie (Arkadiusz Adamczyk – fagot, Orkiestra Akademii Muzycznej w Poznaniu, dyr. Paweł Kotła), 21 listopada w Zielonej Górze zabrzmiał *Koncert fortepianowy* (Paweł Kowalski – fortepian, Orkiestra Filharmonii Zielonogórskiej, dyr. Czesław Grabowski), a w Bydgoszczy *Sinfonia sacra* (Orkiestra Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy, dyr. Tadeusz Wojciechowski). 25 listopada w Warszawie wykonano *Suitę staropolską* (Orkiestra Kameralna Filharmonii Narodowej, dyr. Jakub Chrenowicz), a 30 listopada w Katowicach zaprezentowano *Tryptyk jagielloński i Sinfonię concertante* (Aneta Janiszewska – harfa, Łukasz Zimnik – flet, Śląska Orkiestra Kameralna, dyr. Robert Kabara).

2 grudnia w Muzeum Górnos Śląskim w Bytomiu wykonano *Suitę staropolską* w wersji na kwartet smyczkowy (Lasoń Ensemble, zob. również sekcja poświęcona muzyce kameralnej). 5 grudnia w Poznaniu wykonano *Koncert skrzypcowy* (Alexander Sitkovetsky – skrzypce, Orkiestra Filharmonii Poznańskiej, dyr. Łukasz Borowicz), 10 grudnia w Filharmonii Narodowej w Warszawie zabrzmiała *Uwertura tragiczna* (Sinfonia Varsovia, dyr. Andres Mustonen). Również 10 grudnia w Centrum Sztuki Współczesnej-Zamku Ujazdowskim w Warszawie, podczas spotkania z Lady Camillą Panufnik zespół The Crew wykonał dwie części z *Arbor cosmica*, a 12 grudnia w Gorzowie zaprezentowano *Kołysankę i Koncert fortepianowy* (Ewa Pobłocka – fortepian, Orkiestra Filharmonii Gorzowskiej, dyr. Monika Wolińska). Ostatni w roku 2014 koncert z muzyką orkiestrową Andrzeja Panufnika odbył się 17 grudnia w sali kameralnej Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach – w cyklu Środa Młodych wystąpili studenci Akademii Muzycznej w Łodzi: Orkiestra PRIMUZ pod dyr. Łukasza Błaszczyka, a w

programie ich koncertu znalazły się *Suita staropolska* i *Koncert skrzypcowy* (solista: Łukasz Błaszczyk).

Łącznie w Polsce odnotowano zatem w roku 2014 aż **146** wykonań utworów orkiestrowych Andrzeja Panufnika. Na czele listy najczęściej wykonywanych utworów znalazła się *Suita staropolska* (26 wykonań), zdecydowanie utrzymując pozycję najpopularniejszego utworu orkiestrowego Andrzeja Panufnika (również pierwsze miejsce utwór ten zajął wśród wykonań w latach 1991–2013). Na drugie miejsce wysunął się *Koncert fortepianowy* (22 wykonania), utwór niezmiernie lubiany właśnie w Polsce i tu zdecydowanie najczęściej wykonywany – w roku 2014 przez wielu wykonawców. Trzecie miejsce przypadło natomiast *Koncertowi skrzypcowemu* (14 wykonań), co potwierdziło popularność również tego utworu. Warto jednak podkreślić, że do programów włączano również szereg innych kompozycji Panufnika – w ciągu roku w całym kraju zabrzmiały choćby wszystkie niemal (z wyjątkiej szóstej) symfonie kompozytora, wszystkie koncerty instrumentalne, uwertury oraz właściwie wszystkie najważniejsze kompozycje w jego dorobku. Można tylko żywić nadzieję, że tak znaczące ożywienie w wykonawstwie muzyki orkiestrowej Andrzeja Panufnika zaowocuje trwałą obecnością jego utworów w życiu muzycznym naszego kraju.

Tabela 1

Częstotliwość wykonań poszczególnych utworów orkiestrowych Andrzeja Panufnika w Polsce.

Lp.	Tytuł utworu	Ilość wykonań
1.	<i>Suita staropolska</i>	26
2.	<i>Koncert fortepianowy</i>	22
3.	<i>Koncert skrzypcowy</i>	14

4.	<i>Uwertura bohatera</i>	9
5.	<i>Kołysanka</i>	9
6.	<i>Sinfonia sacra</i>	7
7.	<i>Uwertura tragiczna</i>	6
8.	<i>Arbor cosmica</i>	6
9.	<i>Koncert wiolonczelowy</i>	6
10.	<i>Koncert fagotowy</i>	5
11.	<i>Muzyka jesieni</i>	4
12.	<i>Tryptyk jagielloński</i>	3
13.	<i>Sinfonia concertante</i>	3
14.	<i>Concerto in modo antico (Koncert gotycki)</i>	3
15.	<i>Hommage à Chopin</i>	3
16.	<i>Sinfonia di Sfere</i>	2
17.	<i>X Symfonia</i>	2
18.	<i>Harmony</i>	2
19.	<i>Concertino</i>	2
20.	<i>Sinfonia elegiaca</i>	2
21.	<i>Polonia</i>	2
22.	<i>Landscape</i>	1
24.	<i>Metasinfonia</i>	1
25.	<i>Concerto festivo</i>	1
26.	<i>Sinfonia rustica</i>	1
27.	<i>Nokturn</i>	1
28.	<i>Sinfonia votiva</i>	1
29.	<i>Epitafium katyńskie</i>	1
30.	<i>Sinfonia di Speranza</i>	1
31.	<i>Rhapsody</i>	1

Wielka Brytania

W 2014 roku utwory orkiestrowe Andrzeja Panufnika rozbrzmiewały na terenie Wielkiej Brytanii **24** razy. Oficjalnie obchody roku stulecia kompozytora rozpoczęły się 5 lutego w Londynie, koncertem orkiestry, z którą sam Panufnik był przez lata związany bliską współpracą i dla której skomponował trzy duże utwory (*Concerto festivo*, *Concertino*, *Koncert wiolonczelowy*). Mowa, oczywiście, o London Symphony Orchestra, która pod dyrekcją Michaela Francisa wykonała tego wieczoru *Kołysankę* oraz *Sinfonię sacra*. Muzyka Panufnika zabrzmiała jednak w Londynie już kilka dni wcześniej, 31 stycznia bowiem wykonano tam jego *Koncert wiolonczelowy* (Bartholomew LaFollette – wiolonczela, Melos Sinfonia, dyr. Oliver Zeffman). 27 lutego w Liverpoolu zaprezentowano *Koncert skrzypcowy* (Tai Murray –

skrzypce, Royal Liverpool Philharmonic Orchestra, dyr. Vasily Petrenko), a 16 marca oraz 22 marca w Southampton wykonano *Sinfonię sacra* (dwukrotnie Southampton University Symphony Orchestra). 20 marca w Ambasadzie Polskiej w Londynie wykonano z kolei *Arię z Koncertu fagotowego* przy okazji promocji płyty z tym utworem, z archiwum BBC (zob. sekcja dotycząca nagrań płytowych) – w wersji na fagot z fortepianem (Arek Adamczyk – fagot, Michał Francuz – fortepian). 2 kwietnia w Londynie zabrzmiały *Thames Pageant* (The Tiffin Girls School, dyr. Paul Mitchell) i *Koncert skrzypcowy* (Dominika Rosiak – skrzypce, The Tiffin Girls School, dyr. Paul Mitchell), a 4 kwietnia w Bath zabrzmiał *Landscape* (Bath Philharmonia, dyr. Jason Thornton). 30 maja w Londynie wrocławski duet Skalpel wykonał własny remiks do *Muzyki jesieni* kompozytora, a 25 czerwca w Londynie wykonano *Sinfonię sacra* w dwóch różnych miejscach i wykonaniach (Solomon Orchestra pod dyr. Robina Newtona na St John Smith Square oraz Trinity Laban Symphony Orchestra pod dyr. Martina André w Cadogan Hall). 2 lipca na festiwalu w Cheltenham zaprezentowana została *Uwertura bohatera* (Bournemouth Symphony Orchestra, dyr. Kirill Karabits), a 5 lipca *Sinfonia sacra* zabrzmiała w Southwell (Nottingham Symphony Orchestra). 17 sierpnia *Sinfonię elegiaca* wykonano na festiwalu w Edynburgu (I, Culture Orchestra, dyr. Kirill Karabits), a 22 sierpnia na festiwalu w Presteigne w Walii zaprezentowano *Landscape i Sinfonię concertante* (Juliette Bausor – flet, Sally Pryce – harfa, Presteigne Festival Orchestra, dyr. George Vass). W dniu setnych urodzin Andrzeja Panufnika, 24 września 2014 roku w Birmingham tamtejsza orkiestra, której kompozytor był szefem artystycznym w latach 1957–59, uczciła jego pamięć specjalnym koncertem, podczas którego

wykonano *Koncert fortepianowy* (utwór ten miał swe prawykonanie właśnie w Birmingham w styczniu 1962 roku) oraz *Sinfonię elegiaca* (Peter Donohoe – fortepian, City of Birmingham Symphony Orchestra, dyr. Michael Seal). Koncert poprzedziło otwarte dla publiczności spotkanie z córką kompozytora, Roxanną Panufnik. 11 października w Orford i 12 października w Suffolk zabrzmiało *Hommage à Chopin* (Philippa Davies – flet, Prometheus Orchestra, dyr. Edmond Fivet), a 19 października *X Symfonię* kompozytora w Londynie wykonała London Symphony Orchestra pod dyr. Antonio Pappano (dzień wcześniej ci sami artyści zaprezentowali ten sam program w Katowicach). Koncert LSO został poprzedzony otwartym dla publiczności spotkaniem z Lady Camillą Panufnik. 22 listopada dwukrotnie na terenie Wielkiej Brytanii zabrzmiała *Sinfonia sacra* – w Essex (Saffron Walden Symphony Orchestra, dyr. Richard Hull) i w Londynie (Ealing Symphony Orchestra, dyr. John Gibbons), 24 listopada w Londynie wykonano *Tryptyk jagielloński* (Junior Guildhall String Ensemble, dyr. Julian Clayton), a po raz ostatni w 2014 roku w Anglii muzyka symfoniczna Andrzeja Panufnika zabrzmiała 29 listopada w Durham – wykonano tam *Koncert fagotowy* (Matthew Prior – fagot, Durham University Orchestral Society, dyr. Oliver Zeffman), jak również oraz *Modlitwę* Andrzeja i Roxanny Panufników w wersji na orkiestrę smyczkową (zob. sekcja poświęcona muzyce kameralnej).

Ogółem w roku stulecia urodzin Andrzeja Panufnika jego utwory orkiestrowe rozbrzmiewały w różnych miejscach Wielkiej Brytanii **28** razy, w tym w wykonaniu najlepszych orkiestr, z którymi kompozytor blisko współpracował za życia – jak London Symphony Orchestra oraz City of Birmingham Symphony Orchestra. Najczęściej wykonywanym utworem była

Sinfonia sacra, wciąż bijąca rekord popularności wśród wszystkich kompozycji Panufnika, na uwagę zasługuje jednak fakty prezentacji również mniej znanych dzieł kompozytora, w tym przede wszystkim *Sinfonii elegiaca*.

Warto również pamiętać o tym, że poza utworami orkiestrowymi w 2014 roku w wielu miejscach Wielkiej Brytanii wielokrotnie rozbrzmiewała też jego muzyka kameralna (zob. sekcja poświęcona muzyce kameralnej).

Tabela 2

Częstotliwość wykonań poszczególnych utworów orkiestrowych Andrzeja Panufnika (Wielka Brytania)

Lp.	Tytuł utworu	Ilość wykonań
1.	<i>Sinfonia sacra</i>	8
2.	<i>Sinfonia elegiaca</i>	2
3.	<i>Koncert skrzypcowy</i>	2
4.	<i>Landscape</i>	2
5.	<i>Hommage à Chopin</i>	2
6.	<i>Koncert fagotowy</i>	2
7.	<i>Kołysanka</i>	1
8.	<i>Thames Pageant</i>	1
9.	<i>Uwertura bohatera</i>	1
10.	<i>Sinfonia concertante</i>	1
11.	<i>Koncert fortepianowy</i>	1
12.	<i>Koncert wiolonczelowy</i>	1
13.	<i>X Symfonia</i>	1
14.	<i>Tryptyk jagielloński</i>	1
15.	<i>Muzyka jesieni (remiks)</i>	1

Stany Zjednoczone

Stulecie urodzin Andrzeja Panufnika znalazło swe odbicie również w programach koncertów orkiestrowych za oceanem – w ciągu 2014 roku odnotowano **10** wykonań utworów symfonicznych kompozytora. 22 maja w St Petersburg na Florydzie zabrzmiała *Sinfonia sacra* (Florida Orchestra, dyr. Michael Francis), 20 września w Rockford w stanie Illinois

zaprezentowano *A Procession for Peace* (Rockford Symphony Orchestra, dyr. Steven Larsen), 2, 3 i 4 października w Chicago wykonano *Concerto in modo antico* (Christopher Martin – trąbka, Chicago Symphony Orchestra, dyr. Riccardo Muti), 9 października w Los Angeles zabrzmiały *Harmony i Uwertura tragiczna* (orkiestra University of Southern California – USC Thornton Symphony Orchestra, dyr. Carl St. Clair), 24 i 25 października w St. Louis wykonano *Landscape* (Saint Louis Symphony Orchestra, dyr. John Storgårds), a 8 listopada w Lexington w stanie Waszyngton zaprezentowano *Suitę staropolską* (orkiestra uniwersytetów Washington i Lee, dyr. Mark Taylor).

Mimo, że liczba wykonań muzyki orkiestrowej Andrzeja Panufnika w Stanach Zjednoczonych – łącznie zabrzmiało tam **10** utworów symfonicznych kompozytora – nie jest może imponująca, warto podkreślić fakt włączenia *Concerto in modo antico* do programu tak znamienitej orkiestry, jak Chicago Symphony Orchestra i w dodatku prowadzonej ręką jednego z najbardziej cenionych dyrygentów świata, Riccardo Mutiego. 20 października zespół gościł również w Warszawie, gdzie na estradzie Filharmonii Narodowej wykonał ten sam program. Orkiestra w Chicago uczciła pamięć Panufnika również przywołaniem wspomnień dotyczących prawykonania w 1990 roku skomponowanej dla orkiestry na zamówienie Sir Georga Soltiego *X Symfonii* (<https://csoarchives.wordpress.com/2014/09/29/remembering-sir-andrzej-panufnik/>).

Poza utworami orkiestrowymi w Stanach Zjednoczonych wielokrotnie w 2014 roku rozbrzmiewała muzyka kameralna kompozytora (zob. sekcja poświęcona muzyce kameralnej). Ponadto, obecna na koncertach w Chicago i Los Angeles Lady Camilla Panufnik udzielała w tym czasie wywiadów

radiowych, w Los Angeles wygłosiła też na tamtejszym uniwersytecie wykład poświęcony zwyczajom męża (zob. sekcje poświęcone programom radiowym oraz popularyzatorom twórczości Panufnika).

Tabela 3

Wykonania utworów orkiestrowych Andrzeja Panufnika w Stanach Zjednoczonych (wg tytułów)

Lp.	Tytuł utworu	Ilość wykonań
1.	<i>Concerto in modo antico</i>	3
2.	<i>Landscape</i>	2
3.	<i>Sinfonia sacra</i>	1
4.	<i>A Procession for Peace</i>	1
5.	<i>Harmony</i>	1
6.	<i>Uwertura tragiczna</i>	1
7.	<i>Suita staropolska</i>	1

Inne kraje świata

W 2014 roku muzyka orkiestrowa Andrzeja Panufnika rozbrzmiewała też – poza Polską, Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi – w wielu innych krajach świata. Wydawca kompozytora odnotował **29** koncertów z muzyką polskiego kompozytora, miały one miejsce w takich krajach, jak: Niemcy, Łotwa, Czechy, Niemcy, Norwegia, Australia, Finlandia, Węgry, Kanada, Turcja, Hiszpania, Brazylia, Gruzja, Rosja i Korea Południowa.

2 marca w niemieckiej Koblencji wykonano *Harmony* (Staatsorchester Rheinische Philharmonie, dyr. Daniel Raiskin) i była to niemiecka premiera tego dzieła. 23 kwietnia w Berlinie zaprezentowano *Uwerturę bohaterską* (Landesjugendorchester Berlin, dyr. Sian Edwards), a 27 kwietnia w mieście Liepaja na Łotwie *Koncert fortepianowy* (Maciej Grzybowski – fortepian, Liepaja Symphony Amber Sound Orchestra, dyr. Lutz Koehler). Również 27

kwietnia w czeskim Brnie zabrzmiała *Sinfonia sacra* (Brno Philharmonic Orchestra, dyr. Petr Altricher), a 4 maja w Berlinie wykonano *Suitę staropolską* (Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś). 25 czerwca w norweskim Risør zaprezentowany został *Koncert skrzypcowy* (Alexander Sitkovetsky - skrzypce, Norwegian Chamber Orchestra, dyr. Per Kristian Skaland), a 3 sierpnia ten sam utwór zabrzmiał w Townsville w Australii (Tasmin Little - skrzypce, Camerata of St Johns). 19 września *Landscape* Panufnika wykonano w Helsinkach (Helsinki Philharmonic Orchestra, dyr. John Storgårds), a jego *Koncert skrzypcowy* w Berlinie, w wersji na skrzypce i kwintet smyczkowy (Tomasz Tomaszewski - skrzypce, członkowie orkiestry Deutsche Oper Berlin) - utwór ten zabrzmiał podczas specjalnego wieczoru wypełnionego muzyką kameralną Andrzeja i Roxanny Panufników (zob. sekcja dotycząca muzyki kameralnej), z udziałem Lady Camilli Panufnik. Z kolei 25 i 26 września w dwóch fińskich miastach - Rovaniemi i Kemijärvi zabrzmiała *Sinfonia mistica* (Chamber Orchestra of Lapland, dyr. John Storgårds).

3 października w niemieckiej Koblencji zaprezentowany został *Koncert fortepianowy* (Ewa Kupiec - fortepian, Staatsorchester Rheinische Philharmonie, dyr. Daniel Raiskin), a w Heringsdorfie *Koncert skrzypcowy* (Piotr Pławner - skrzypce, Kammersymphonie Berlin, dyr. Jürgen Bruns), powtórzony następnego dnia przez tych samych wykonawców w Berlinie. 9 i 11 października muzyka Panufnika ponownie rozbrzmiewała na koncertach w Niemczech - 9 października w Wolgast wykonano *Harmony* (Sinfonia Varsovia, dyr. Rolf Beck), a 11 października w Peenemünde *Uwerturę bohaterską* (Sinfonia Varsovia, dyr. Krzysztof Penderecki). 17 października

w Budapeszcie wykonano *Koncert fortepianowy* (Mateusz Borowiak – fortepian, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej w Katowicach, dyr. Michał Klauza), 18 października w kanadyjskim Jasper zaprezentowano *Tryptyk jagielloński* (Edmonton Symphony Orchestra, dyr. William Eddins), 24 października w Istambule zaprezentowano *A Procession for Peace* (Narodowa Orkiestra Symfoniczna w Istambule, dyr. Tadeusz Strugała), a 25 października i 31 października w Hiszpanii, w miastach El Vendrell i Reus, wykonano *Suitę staropolską* (Orquestra Camerata XXI, dyr. Tobias Gossmann). 6, 7 i 8 listopada w brazylijskim São Paulo rozbrzmiewała *Uwertura tragiczna* (Orquestra Sinfônica do Estado de São Paulo, dyr. Stanisław Skrowaczewski). Ponadto 7 listopada *Uwerturę tragiczną* wykonano też w Rydze (Łotewska Narodowa Orkiestra Symfoniczna, dyr. Modestas Pitrenas). 12 listopada *Koncert wiolonczelowy* zabrzmiał w stolicy Gruzji, Tbilisi (Jan Kalinowski – wiolonczela, Orkiestra Symfoniczna Państwowego Konserwatorium w Tbilisi, dyr. Paweł Kotla), a *Uwertura bohaterska* 13 listopada zaprezentowana została w Moskwie (Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, dyr. Krzysztof Penderecki). Na koniec, 30 listopada 2014 roku *Concertino* Andrzeja Panufnika wykonano w Sydney (Daryl Pratt i Alison Pratt – perkusja, North Sydney Symphony Orchestra, dyr. Steven Hillinger), a *Koncert skrzypcowy* kompozytora zabrzmiał w dalekim Seulu (Camerata Madri, dyr. Piotr Kupka).

Ogółem w innych krajach świata (poza Polską, Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi) utwory orkiestrowe Andrzeja Panufnika wykonano **29** razy – najczęściej był to *Koncert skrzypcowy* (6 wykonań) i *Uwertura tragiczna* (4 wykonania). Warto zauważyć, że najczęściej utwory orkiestrowe Panufnika wykonywano w Niemczech, na co z pewnością wpływ miało wydanie przez

tamtejszą wytwórnię płytową CPO w ostatnich latach kompletu utworów symfonicznych Andrzeja Panufnika. W wielu wykonaniach poza granicami Polski mieli swój udział polscy artyści, na szczególną uwagę zasługuje fakt pierwszego od wielu lat wykonania utworu Panufnika w Rosji – jego *Uwerturę bohaterską* poprowadził tam Krzysztof Penderecki (w latach 1991-2013 nie odnotowano w Rosji ani jednego koncertu symfonicznego w muzyką Panufnika). To bardzo istotne, że polscy artyści chcą wykonywać utwory Panufnika w świecie, niewątpliwie setna rocznica urodzin kompozytora sprzyjała tym zamierzeniom, można jednak liczyć na to, że i w kolejnych latach muzyka symfoniczna Andrzeja Panufnika będzie pojawiać się w programach koncertowych na całym świecie.

Na koniec warto zauważyć, że również muzyka kameralna Panufnika w roku jego setnych urodzin rozbrzmiewała w wielu krajach świata, wykonywana zarówno przez artystów z Polski, jak i obcokrajowców (zob. sekcja dotycząca muzyki kameralnej).

Tabela 4

Wykonania utworów orkiestrowych Andrzeja Panufnika w innych krajach świata (wg tytułów)

Lp.	Tytuł utworu	Ilość wykonań
1.	<i>Koncert skrzypcowy</i>	6
2.	<i>Uwertura tragiczna</i>	4
3.	<i>Suita staropolska</i>	3
4.	<i>Uwertura bohaterska</i>	3
5.	<i>Koncert fortepianowy</i>	3
6.	<i>Harmony</i>	2
7.	<i>Sinfonia mistica</i>	2
8.	<i>Sinfonia sacra</i>	1
9.	<i>Landscape</i>	1
10.	<i>Tryptyk jagielloński</i>	1
11.	<i>A Procession for Peace</i>	1
12.	<i>Concertino</i>	1
13.	<i>Koncert wiolonczelowy</i>	1

1.2. MUZYKA KAMERALNA

W roku 2014 poza koncertami symfonicznymi, również muzyka kameralna Andrzeja Panufnika rozbrzmiewała na całym świecie. Łącznie odnotowano **215** wykonań utworów kameralnych Andrzeja Panufnika w różnych krajach świata i w związku z tak dużą liczbą w poniższym omówieniu zastosowany został podział analogiczny do sekcji dotyczącej wykonań muzyki orkiestrowej – na Polskę, Wielką Brytanię, Stany Zjednoczone oraz inne kraje świata. Warto przy tym zaznaczyć, że – ponieważ wykonania utworów kameralnych nie muszą być zgłaszane wydawcy, nie wszyscy wykonawcy zwracają się również bezpośrednio do Lady Camilli Panufnik z informacjami o swych koncertach – może się zdarzyć, iż poniższe zestawienia nie są pełne, mimo że dołożono wszelkich starań, aby lista ta była jak najbardziej wyczerpująca. Na zakończenie każdej omawianej sekcji zamieszczono tabelę uwzględniającą zestawienie wykonanych utworów pod względem konkretnych tytułów, w Aneksie 2 znaleźć można z kolei tabelę zawierającą szczegółową listę wszystkich wykonań.

Polska

W Polsce muzyka kameralna Andrzeja Panufnika rozbrzmiewała wielokrotnie w 2014 roku, w różnych miejscach i różnych wykonaniach.

20 stycznia na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie wykonano *Trio fortepianowe* (Barbara Malcolm – skrzypce, Ilona Basiak –

wiolonczela, Łukasz Krupiński - fortepian) oraz *Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian (Jakub Pożyczka - wiolonczela, Ryszard Alzin - fortepian).

9 lutego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Kwartet Śląski wykonał *II Kwartet smyczkowy „Messages”*, a 16 lutego ten sam zespół zaprezentował ten sam utwór w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego w Warszawie, w ramach swego koncertu jubileuszowego z okazji 25-lecia pracy artystycznej.

10 marca w Ośrodku Kultury i Sztuki w Płocku Lwowskie Trio Fortepianowe zaprezentowało *Trio fortepianowe*, a 16 marca w Auli Florianka w Krakowie, w koncercie z utworami polskich kompozytorów emigracyjnych również zabrzmiało *Trio fortepianowe* (Susanna Lussi-Coray - skrzypce, Jan Kalinowski - wiolonczela, Marek Szlezer - fortepian). 18 marca w Filharmonii Łódzkiej wykonano *Dreamscape, Hommage à Chopin, Love Song i Trio fortepianowe* (Lilianna Zalesińska - mezzosopran, Piotr Szymanowicz - fortepian, Andrzej Gębski - skrzypce, Anna Wróbel - wiolonczela), a 24 marca w Poznaniu, w ramach festiwalu Poznańska Wiosna Muzyczna wykonano *Hommage à Chopin i Love Song* (Lilianna Zalesińska - mezzosopran, Piotr Szymanowicz - fortepian).

1 kwietnia w krakowskich Sukiennicach zabrzmiały *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy, *Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”*, *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* oraz *Modlitwa*, utwór skomponowany przez Andrzeja Panufnika do słów Jerzego Pietrkiewicza i uzupełniony następnie przez Roxannę Panufnik, która dokonała też jego aranżacji na sekstet smyczkowy, w której to wersji kompozycja została

wykonana w Krakowie (Kwartet DAHLKVIST, Bartosz Koziak, Aneta Dumanowska). 6 kwietnia w Auli Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu zaprezentowano *Modlitwę* w wersji na głos z fortepianem autorstwa Andrzeja i Roxanny Panufników (Małgorzata Walewska - mezzosopran, Martin Palmeri - fortepian), 7 kwietnia w Chatce Żaka w Lublinie wykonano *Trio fortepianowe* (Karol Garwoliński - fortepian, Dariusz Drzazga - skrzypce, Szymon Krzemień - wiolonczela), 8 kwietnia w Kielcach w ramach festiwalu Świętokrzyskie Dni Muzyki zaprezentowano *Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian (Piotr Hausenplas - wiolonczela, Lech Napierała - fortepian), *Reflections* (Lech Napierała - fortepian) oraz *Trio fortepianowe* (Subito Piano Trio; zob. sekcja poświęcona festiwalom), a w Sali Lubrańskiego na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu Kwartet Śląski wykonał *II Kwartet smyczkowy „Messages”*. 12 kwietnia w Sali Koncertowej Filharmonii Łódzkiej muzycy zespołu NeoQuartet oraz pianista Piotr Nowicki wykonali *Pentasonatę*, *Trio fortepianowe* oraz *II Kwartet smyczkowy „Messages”*, 13 kwietnia w Bydgoszczy muzycy BMF Trio zaprezentowali *Trio fortepianowe* w ramach projektu Open Panufnik (zob. sekcja poświęcona projektom specjalnym), a 14 kwietnia NeoQuartet, pianista Piotr Nowicki oraz Chór Kameralny 441 HZ pod dyr. Anny Wilczewskiej dali na Akademii Muzycznej w Gdańsku koncert, w programie którego znalazły się cztery utwory Panufnika - *Trio fortepianowe*, *Pentasonata*, *II Kwartet smyczkowy „Messages”* oraz *Song to the Virgin Mary*.

W ramach festiwalu Warszawskie Spotkania Muzyczne (zob. sekcja poświęcona festiwalom), 11 maja w Zamku Królewskim Kwartet Wilanów wykonał *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”*, 12 maja pianista Marek Bracha

zaprezentował w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego *Pentasonatę*, 16 maja w sali Polskiego Wydawnictwa Muzycznego zabrzmiało *Trio fortepianowe* (Janusz Wawrowski – skrzypce, Magdalena Bojanowicz – wiolonczela, Bartłomiej Kominek – fortepian), a 17 maja w Podchorążówce w Łazienkach Królewskich zaprezentowano projekt „Panufnik Revised” (zob. projekty specjalne), w ramach którego zespół Hashtag Ensemble wykonał następujące utwory Andrzeja Panufnika: *Trio fortepianowe*, *Dreamscape* oraz *Triangles* (było to koncertowe prawykonanie tej kompozycji), jak również improwizacje na tematy z *Hommage à Chopin*, *Pentasonaty* i *Suity staropolskiej*. Z kolei 27 maja w krakowskiej Akademii Muzycznej w ramach festiwalu i konferencji „Emigranci: Panufnik, Zarębski” (zob. sekcja poświęcona festiwalom) wykonano *I Kwartet smyczkowy* (Jan Snakowski i Stanisław Słowiński – skrzypce, Aleksander Frankiewicz – altówka, Dominik Frankiewicz – wiolonczela), *II Kwartet smyczkowy „Messages”* (Kwartet DAFO), *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (Kwartet ILUM) oraz *Trio fortepianowe* (Trio fortepianowe CAMINO).

1 czerwca w Akademii Muzycznej we Wrocławiu w wykonaniu studentów zabrzmiał *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”*, 5 czerwca w Katowicach podczas koncertu z okazji 25-lecia wolnych wyborów w Polsce wykonano *Song to the Virgin Mary* (Camerata Silesia, dyr. Anna Szostak), a 8 czerwca w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej w Krakowie zaprezentowano *Trio fortepianowe* (Tomasz Tomaszewski – skrzypce, Dorota Imięłowska – wiolonczela, Grzegorz Tosik-Warszawiak – fortepian). 12 czerwca w Muzeum Historycznym w Krakowie, w ramach Międzynarodowego Festiwalu Kompozytorów Krakowskich Kwartet Śląski wykonał *II Kwartet smyczkowy*

„Messages” i III Kwartet smyczkowy „Wycinanki” – koncert ten zakończył całodniowe sympozjum poświęcone kompozytorowi (zob. sekcja poświęcona festiwalom oraz konferencjom naukowym). 20 czerwca w Centrum Sztuki Współczesnej – Zamku Ujazdowskim zabrzmiało *Trio fortepianowe* (BMF Trio), a 27 czerwca na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim wykonano *Song to the Virgin Mary* (Camerata Silesia, dyr. Anna Szostak).

11 lipca w Zakopanem brytyjska pianistka Clare Hammond wykonała *Modlitwę* Andrzeja i Roxanny Panufników w wersji na fortepian solo (aranż. Roxanna Panufnik), a 19 lipca w Centrum Kultury Japońskiej „Manggha” w Krakowie zaprezentowano *Trio fortepianowe* (Janusz Wawrowski – skrzypce, Magdalena Bojanowicz – wiolonczela, Bartłomiej Kominek – fortepian). 20 lipca w siedzibie orkiestry Sinfonia Varsovia przy ul. Grochowskiej 272 w Warszawie zabrzmiała *Song to the Virgin Mary* (sekstet wokalny proMdern), a 27 lipca w tej samej sali BMF Piano Trio wykonało *Trio fortepianowe* – oba koncerty odbyły się w ramach organizowanej przez Sinfonię Varsovię serii *Letnie koncerty na Grochowskiej*.

1 sierpnia w Krakowie, w ramach Festiwalu Muzycznego Barbakan, *Trio fortepianowe* zabrzmiało ponownie w interpretacji Tria Janusza Wawrowskiego. 24 sierpnia, w ramach festiwalu Chopin i jego Europa (zob. sekcja poświęcona festiwalom) w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego w Warszawie wykonano *Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”* (Lena Neudauer i Ezhan Kulibaev – skrzypce, Katarzyna Budnik-Gałązka i Artur Rozmysłowicz – altówka, Marcin Zdunik i Rafał Kwiatkowski – wiolonczela), a 25 sierpnia w Sali Kameralnej Filharmonii Narodowej pianistka Clare Hammond wykonała *Twelve Miniature Studies* (Vol. II, Nos. 7-12), a 29

sierpnia w Kościele Św. Krzyża w Warszawie, znów w ramach festiwalu Chopin i jego Europa, Apollon Musagète Quartet wykonał wszystkie trzy kwartety smyczkowe (*I Kwartet smyczkowy*, *II Kwartet smyczkowy „Messages”* i *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”*) Andrzeja Panufnika. 31 sierpnia w siedzibie orkiestry Sinfonia Varsovia przy ul. Grochowskiej 272 w Warszawie wykonano *Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”* oraz *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy (Anna Maria Staśkiewicz i Maria Sławek – skrzypce, Katarzyna Budnik-Gałązka i Artur Rozmysłowicz – altówka, Rafał Kwiatkowski i Marcin Zdunik – wiolonczela).

6 września w Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym w Gdyni, w ramach organizowanego przez Muzeum Emigracji festiwalu „Powrót Panufnika” (zob. sekcja poświęcona festiwalom) NeoQuartet wykonał wszystkie trzy kwartety smyczkowe kompozytora (*I Kwartet smyczkowy*, *II Kwartet smyczkowy „Messages”*, *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”*), a wykonaniom towarzyszyły specjalnie przygotowane wizualizacje autorstwa Oskara Zamka-Gliszczyńskiego. 13 września w Zakopanem, podczas festiwalu „Muzyka na szczytach” zabrzmiał *II Kwartet smyczkowy „Messages”* w wykonaniu Brodsky Quartet (zob. sekcja poświęcona festiwalom), 21 września w Centrum Kultury Żydowskiej w Krakowie zaprezentowano *Trio fortepianowe* (Agnieszka Kawula – fortepian, Błażej Kociuban – skrzypce, Marta Nagawiecka - wiolonczela), a w Warszawie Subito Piano Trio wykonało program złożony w utworów Andrzeja i Roxanny Panufników – zabrzmiały wówczas *Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian, *Reflections* i *Trio fortepianowe*. 23 września w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie wykonano *Dreamscape* w wersji na

klarnet i fortepian (członkowie zespołu Penderecki Squad: Piotr Zawadzki – klarnet, Elena Brunello – fortepian). Z kolei 24 września w Sali Koncertowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w ramach rozpoczynającej się tego dnia Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Artystycznej „Andrzej Panufnik i jego widzenie muzyki” (zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym) wykonane zostały *Love Song* i *Modlitwa* (Lilianna Zalesińska – mezzosopran, Piotr Szymanowicz – fortepian), a w Muzeum Fryderyka Chopina Zagreb Piano Trio wykonało *Trio fortepianowe* podczas koncertu muzyki polskiej i chorwackiej. Tego samego dnia w Katowicach, podczas koncertu inauguracyjnego I Międzynarodowego Konkursu Kwartetów Smyczkowych im. Karola Szymanowskiego kwartet Apollon Musagète zaprezentował *II Kwartet smyczkowy „Messages”*. Warto dodać, że *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* Andrzeja Panufnika był utworem obowiązkowym w pierwszym etapie konkursu i w rezultacie został wykonany przez wszystkie 8 zespołów biorących udział w konkursie (zob. sekcja poświęcona festiwalom). 25 września w Kościele św. Krzyża w Warszawie sekstet wokalny proModern wykonał *Song the Virgin Mary*, a 26 września na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie pianistka Clare Hammond dała wykład na temat utworów fortepianowych Andrzeja Panufnika i wykonała je wszystkie – *Twelve Miniature Studies*, *Reflections* i *Pentasonatę* – obydwie koncerty miały miejsce w ramach konferencji „Andrzej Panufnik i jego widzenie muzyki” (zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym). 27 i 28 września w Koninie i Gnieźnie w ramach festiwalu Muzyczne Przestrzenie 2014 dwukrotnie zabrzmiała *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy (Michał Maciaszczyk

i Janusz Wawrowski – skrzypce, Artur Rozmysłowicz i Michał Bryła – altówka, Jacob Shaw i Karol Marianowski – wiolonczela). 28 września w Katowicach, w koncercie laureatów wspomnianego I Międzynarodowego Konkursu Kwartetów Smyczkowych im. Karola Szymanowskiego brytyjski Jubilee Quartet wykonał *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (zob. sekcja poświęcona festiwalom), a 30 września w Filharmonii Krakowskiej zabrzmiało *Trio fortepianowe* (Agnieszka Kawula – fortepian, Błażej Kociuban – skrzypce, Marta Nagawiecka – wiolonczela).

5 października w siedzibie Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego w Warszawie Subito Piano Trio wykonało *Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian, *Reflections* oraz *Trio fortepianowe*, 6 października w Sali Kameralnej Filharmonii Narodowej w Warszawie BMF Trio zaprezentowało *Trio fortepianowe*, a 8 października w Sali Koncertowej Uniwersytetu Fryderyka Chopina w Warszawie zespół The Crew zaprezentował *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy (obok innych utworów, wymienionych w sekcji poświęconej muzyce orkiestrowej). 10 października w Bielsku-Białej, w ramach Festiwalu Kompozytorów Polskich, pianistka Katarzyna Musiał zaprezentowała wybrane miniatury z cyklu *Twelve Miniature Studies*, a 14 października *Twelve Miniature Studies* zabrzmiały w Filharmonii w Kaliszu, w wykonaniu Clare Hammond. 15, 16 i 17 października w siedzibie NOSPR w Katowicach, w ramach Dni Andrzeja Panufnika (zob. sekcja poświęcona festiwalom) wykonano następujące utwory: 15 października – *Dreamscape i Love Song* (Wanda Franek – alt, Aleksander Dębicz – fortepian) oraz *Hommage à Chopin* (Klaudia Ziajkowicz – sopran, Piotr Fidelus – fortepian); 16 października – *Trio fortepianowe* (Trio AdAstra), *Quintetto accademico*

(Kwintet instrumentów dętych NOSPR) oraz *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy (Sekstet smyczkowy NOSPR); 17 października - *II Kwartet smyczkowy „Messages”* (Kwartet Śląski), wykonany podczas spotkania z Lady Camillą Panufnik. 18 października w siedzibie orkiestry Sinfonia Varsovia w Warszawie zabrzmiało *Trio fortepianowe* (Imperto Piano Trio), 21 października, w ramach odbywających się w Krakowie 4 Dni Muzyki: Andrzej Panufnik (zob. sekcja poświęcona festiwalom) wykonano *Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian (Jan Kalinowski - wiolonczela, Marek Szlezer - fortepian), *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (Kwartet ILUM) oraz *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy (studenci Akademii Muzycznej w Krakowie), 22 października zabrzmiały w ramach tego samego festiwalu *4 Pieśni walki podziemnej* (Iga Caban - sopran, Dawid Makosz - fortepian; zob. też sekcja poświęcona *Warszawskim dzieciom*). W ramach 4 Dni Muzyki: Andrzej Panufnik, 23 października w krakowskiej Floriance wykonano *Dreamscape* w wersji oryginalnej, *Hommage à Chopin* oraz *Love Song* (Petra Jablonski - mezzosopran, Patrick Jablonski - fortepian), 24 października w tym samym miejscu zabrzmiały *Pentasonata* (Mariola Cieniawa - fortepian) i *Reflections* (Martyna Zakrzewska - fortepian), a także *II Kwartet smyczkowy „Messages”* (Marcin Suszycki i Oriana Masternak - skrzypce, Maria Dutka - altówka, Beata Urbanek-Kalinowska - wiolonczela), a 25 października również we Floriance wykonano *Pięć polskich pieśni wiejskich* (Natalia Czuchaj - sopran, Agata Igras-Sawicka i Natalia Jarząbek - flet, Levan Tskhadadze i Karol Sikora - klarnet, Dariusz Rogowski - klarnet basowy), *Quintetto accademico* (Natalia Jarząbek - flet, Dawid Szot - obój, Karol Sikora i Levan Tskhadadze - klarnet, Małgorzata Wygoda - fagot) oraz

Triangles (Agata Igras-Sawicka, Agata Kielar-Długosz i Monika Frątczak – flety, Adam Krzeszowiec, Jan Kalinowski i Adam Woźniak – wiolonczele).

6 listopada we Wrocławiu zabrzmiały *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy oraz *Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”* (Anna Maria Staśkiewicz i Maria Sławek – skrzypce, Katarzyna Budnik-Gałązka i Vadym Zarych – altówka, Rafał Kwiatkowski i Marcin Zdunik – wiolonczela).

11 listopada w Bydgoszczy, w ramach festiwalu „Muzyka u źródeł” Barock Quartet zaprezentował program złożony z *II Kwartetu smyczkowego „Messages”* oraz dwóch sekstetów Panufnika – *Song to the Virgin Mary*

w wersji na sekstet smyczkowy i *Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”*

(Barock Quartet, Mateusz Bocheński – altówka, Joanna Laskowska –

wiolonczela). 12 listopada w Nowym Sączu w pianistka Katarzyna Musiał

wykonała *Twelve Miniature Studies*, 16 listopada w Filharmonii Krakowskiej

zabrzmiały *II Kwartet smyczkowy „Messages”* oraz *Song to the Virgin Mary*

w wersji na sekstet smyczkowy (Kwartet Śląski, Piotr Reichert – altówka,

Arkadiusz Dobrowolski – wiolonczela). Z kolei 22 i 23 listopada w siedzibie

NOSPR w Katowicach, w ramach Festiwalu „Kwartet Śląski i jego goście”

(zob. sekcja poświęcona festiwalom) wykonano kolejno *II Kwartet smyczkowy*

„Messages” (Kwartet Śląski) oraz *Trio fortepianowe* (Szymon Krzeszowiec –

skrzypce, Anna Krzeszowiec – fortepian, Adam Krzeszowiec – wiolonczela). 25

listopada w Filharmonii Łódzkiej zabrzmiał *Sekstet smyczkowy „Trains of*

Thought” (Sekstet smyczkowy STUDIO), 26 listopada w Katowicach,

w ramach festiwalu „Kwartet Śląski i jego goście” wykonano *III Kwartet*

smyczkowy „Wycinanki” (Kwartet Śląski), a 29 listopada w tym samym

miejscu zaprezentowano *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet

smyczkowy oraz *Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”* (Kwartet Śląski, Piotr Reichert – altówka, Arkadiusz Dobrowolski – wiolonczela).

2 grudnia w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu kwartet smyczkowy Lasoń Ensemble wykonał *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (oraz *Suitę staropolską* w wersji na kwartet smyczkowy, zob. sekcja poświęcona muzyce orkiestrowej). Był to ostatni w 2014 roku w Polsce odnotowany koncert z muzyką kameralną Andrzeja Panufnika w programie.

Ogółem w 2014 roku w całej Polsce odnotowano **132** wykonania utworów kameralnych Andrzeja Panufnika. Najczęściej w programie koncertów gościło *Trio fortepianowe* (26 razy), tuż za nim uplasował się *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (19 wykonań – w tym 8, które odbyły się w ramach przesłuchań I Międzynarodowego Konkursu Kwartetów Smyczkowych im. Karola Szymanowskiego w Katowicach), *II Kwartet smyczkowy „Messages”* (15 wykonań) oraz *Song to the Virgin Mary* (15 wykonań) w obu wersjach, przy czym częściej prezentowano wersję na sekstet smyczkowy (10 wykonań). Dużą popularnością cieszyło się również *Dreamscape* (10 wykonań) i tu należy zaznaczyć, że dokonana kilka lat temu przez Roxannę Panufnik transkrypcja utworu na wiolonczelę i fortepian wykonywana jest obecnie nawet częściej niż oryginalna wersja kompozycji na głos i fortepian – wykonano ją pięciokrotnie, raz odnotowano też wykonanie utworu w wersji na klarnet z fortepianem. Niewątpliwie ważnym osiągnięciem roku stulecia Andrzeja Panufnika było światowe prawykonanie wersji koncertowej *Triangles*, utworu na trzy flety i trzy wiolonczele, skomponowanego w 1972 na zamówienie Telewizji BBC i dotychczas

istniejącego wyłącznie w archiwalnym nagraniu telewizyjnym. Prawykonanie *Trójkątów* przez Hashtag Ensemble (17 maja w Warszawie), jak i kolejna jego prezentacja w Krakowie (25 października) udowodniły, że dzieło to w pełni zasługuje na to, aby dołączyć do pozostałych kompozycji kameralnych Panufnika i regularnie gościć na estradach koncertowych. Również pozostające niemal w całkowitym zapomnieniu *Quintetto accademico* na kwintet instrumentów dętych drewnianych, skomponowane przez Panufnika w 1952 roku, ale odszukane wśród jego rękopisów przez córkę i wydane przez Boosey & Hawkes dopiero po śmierci kompozytora, zostało w 2014 roku wykonane w Polsce dwukrotnie – w Katowicach (16 października) i Krakowie (25 października). Bez wątplenia zatem rok 2014 spowodował ogromne ożywienie w zakresie prezentacji muzyki kameralnej Andrzeja Panufnika i można żywić nadzieję, że utwory jego na stałe wejdą do repertuaru koncertowego wielu wykonawców zarówno w kraju, jak i za granicą.

Tabela 5

Wykonania utworów kameralnych Andrzeja Panufnika w Polsce (wg tytułów)

Lp.	Tytuł utworu	Ilość wykonań
1.	<i>Trio fortepianowe</i>	26
2.	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	19
3.	<i>II Kwartet smyczkowy „Messages”</i>	15
4.	<i>Song to the Virgin Mary</i>	15
5.	<i>Dreamscape</i>	10
6.	<i>Sekstet smyczkowy “Trains of Thought”</i>	7
7.	<i>Pentasonata</i>	6
8.	<i>Love Song</i>	5
9.	<i>Hommage à Chopin</i>	5
10.	<i>Reflections</i>	5
11.	<i>Twelve Miniature Studies</i>	5
12.	<i>Modlitwa</i>	4
13.	<i>I Kwartet smyczkowy</i>	3
14.	<i>Triangles (Trójkąty)</i>	2
15.	<i>Quintetto accademico</i>	2
16.	<i>Pięć polskich pieśni wiejskich</i>	1
18.	<i>4 Pieśni walki podziemnej</i>	1

Wielka Brytania

W Wielkiej Brytanii, podobnie jak w Polsce, muzyka kameralna Andrzeja Panufnika rozbrzmiewała przez cały rok 2014. 7 stycznia w Purcell Room w Londynie wykonano *Trio fortepianowe* (Minerva Trio), a 26 stycznia w Kings Place w Londynie zaprezentowano *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (Tippett Quartet).

5 lutego w londyńskim Barbican wykonano *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy (Archos Quartet, Luba Tunnicliffe – altówka, Toby White – wiolonczela), a 11 lutego w The Lansdowne Club w Londynie ponownie zabrzmiało *Trio fortepianowe* (Minerva Piano Trio).

13 marca w New Walk Museum and Art Gallery w Leicester zaprezentowano *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (Brotsky Quartet), a 31 marca w South Bank Centre w Londynie zabrzmiała *Modlitwa* w wersji na zespół, opracowanej przez Roxannę Panufnik (Isis Ensemble, dyr. Jaques Cohen).

3 kwietnia w kościele St Sepulchre-without-Newgate w Londynie zabrzmiało *Song to the Virgin Mary* (Joyful Company of Singers, dyr. Peter Broadbent).

8 maja w Ambasadzie Polskiej w Londynie odbyła się promocja płyty Signum Records z utworami Andrzeja i Roxanny Panufników (zob. sekcja poświęcona nagraniom płytowym), podczas której wykonano *Love Song*, *Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian, *Modlitwę* w wersji na głos z fortepianem oraz *Trio fortepianowe* Andrzeja Panufnika (Heather Shipp –

mezzosopran, Subito Piano Trio). Koncert prowadziła Roxanna Panufnik, obok wymienionych utworów jej ojca, podczas tego wieczoru zabrzmiały również jej kompozycje, znajdujące się na płycie. Z kolei 10 maja w St Mary's Cathedral w Sheffield oraz 11 maja w St George's Hall w Liverpoolu również zaprezentowano *Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian oraz *Trio fortepianowe* (Bartosz Koziak - wiolonczela, Jakub Tchorzewski - fortepian, Anna Maria Staśkiewicz - skrzypce). 4 czerwca w Ambasadzie RP w Londynie odbyła się promocja płyty *Reflections* z utworami na fortepian solo Andrzeja i Roxanny Panufnik (zob. sekcja poświęcona nagraniom płytowym) - podczas koncertu wykonano *Hommage à Chopin* (nr 4) w wersji na fortepian solo opracowanej przez Roxannę Panufnik (Clare Hammond - fortepian), *Twelve Miniature Studies* (nr 1-5, Clare Hammond - fortepian) oraz *Love Song* (Clare McCaldin - mezzosopran, Clare Hammond - fortepian).

4 lipca w St Michael's Greenhill Church w Lichfield oraz 5 lipca w Pitville Pump Room w Cheltenham Brodsky Quartet wykonał *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”*, a 9 lipca w tej samej sali w Cheltenham I *Kwartet smyczkowy* zaprezentował kwartet Apollon Musagète - oba wykonania w Cheltenham odbyły się w ramach jednego z najważniejszych letnich festiwali muzycznych w Wielkiej Brytanii, Cheltenham Music Festival (zob. sekcja poświęcona festiwalom).

4 sierpnia w sali koncertowej Wells Cathedral School w Wells wystąpiła pianistka Clare Hammond, wykonując *Hommage à Chopin* w wersji na fortepian solo, *Twelve Miniature Studies* oraz *Trio fortepianowe* (wspólnie z Karin Leishman - skrzypce i Richardem Mayem - wiolonczela). 23 sierpnia w St Mary's Church w Pembridge wykonano *Song to The Virgin Mary* (Joyful

Company of Singers, dyr. Peter Broadbent), a w St Mary's Church w Leintwardine *III Kwartet smyczkowy "Wycinanki"* (Cavaleri Quartet). 25 sierpnia w St Andrew's Church w Presteigne pianista Richard Uttley wykonał *Twelve Miniature Studies*, a 26 sierpnia w tym samym kościele zabrzmiała *Love Song* (Clare McCaldin - mezzosopran, Chris Hopkins - fortepian). Wszystkie wymienione sierpniowe koncerty odbyły się w ramach odbywającego się w Walii Preisteigne Festival, w dużej mierze poświęconego w 2014 roku muzyce Andrzeja Panufnika (zob. sekcja poświęcona festiwalom).

11 września w domu kompozytora, Riverside House w Twickenham pod Londynem Clare Hammond wykonała utwory fortepianowe Panufnika - *Twelve Miniature Studies* oraz *Hommage à Chopin* (nr 1 i 4) i *Modlitwę* w wersji na fortepian solo zaaranżowanej przez Roxanną Panufnik. Koncert ten uświetnił uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej kompozytora, który w domu tym spędził drugą połowę swego życia (zob. sekcja dotycząca obecności Panufnika w przestrzeni publicznej).

Kolejne koncerty z muzyką kameralną polskiego twórcy odnotowano na terenie Wielkiej Brytanii dopiero w listopadzie. 18 listopada St Margaret's Church w Twickenham wykonano *II Kwartet smyczkowy „Messages”* (Brodowski Quartet), a na festiwalu Vale of Glamorgan w Walli Clare Hammond zagrała *Modlitwę* w wersji na fortepian solo (aranż. Roxanna Panufnik). 22 listopada w St Hilda's College w Oksfordzie zabrzmiały *Dreamscape, Love Song i Twelve Miniature Studies* oraz *Modlitwa* w wersji na fortepian solo, opracowanej przez Roxannę Panufnik (Mae Heydorn - sopran, Clare Hammond - fortepian), a 29 listopada w Durham zabrzmiała *Modlitwa*

Andrzeja i Roxanny Panufników, tym razem w wersji na orkiestrę smyczkową (Durham University Orchestral Society, dyr. Oliver Zeffman). Podczas koncertu w Durham wykonano też *Koncert fagotowy* kompozytora (zob. sekcja poświęcona muzyce orkiestrowej).

30 listopada w Kings Place w Londynie, w ramach Panufnik 100: Family Day (zob. sekcja poświęcona festiwalom) wykonano następujące utwory kameralne Andrzeja Panufnika: *Love Song* (Heather Shipp - mezzosopran, Clare Hammond - fortepian), *Hommage à Chopin* w wersji na fortepian solo i *Twelve Miniature Studies* (Clare Hammond), *Trio fortepianowe* (Clare Hammond i członkowie Brodsky Quartet), *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy (Brodsky Quartet, Robert Smissen - altówka, Richard May - wiolonczela), *I Kwartet smyczkowy*, *II Kwartet smyczkowy „Messages”*, *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (Brodsky Quartet) oraz *Modlitwa* w wersji na sekstet smyczkowy (Brodsky Quartet, Robert Smissen - altówka, Richard May - wiolonczela). Warto dodać, że Brodsky Quartet zarejestrował również kwartety i sekstety smyczkowe Andrzeja Panufnika na CD i wraz z utworami Roxanny Panufnik zostały one wydane przez Chandos Records (zob. sekcja poświęcona nagraniom płytowym). Ponadto w wieczornym koncercie kabaretowym w ramach tego samego festiwalu zabrzmiały też pieśni Andrzeja Panufnika - *Love Song* oraz *Żegnaj i Warszawskie dzieci z 4 Pieśni walki podziemnej* - w aranżacji pianisty Charliego Wooda i wykonaniu jego samego oraz Jacqui Dankwortha (śpiew) i kwartetu smyczkowego Brodsky Quartet. Jednodniowy festiwal Panufnik 100: A Family Celebration uzupełniły ponadto pokaz filmu *Tata zza żelaznej kurtyny* w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego oraz dyskusja na temat życia i twórczości kompozytora

z udziałem reżysera filmu oraz żony i dzieci Andrzeja Panufnika (prowadzenie: Norman Lebrecht), a także wystawa zdjęć kompozytora, autorstwa jego żony, Camilli (zob. sekcja poświęcona festiwalom).

Ostatnim odnotowanym koncertem z muzyką kameralną Panufnika był występ pianistki Clare Hammond, 16 grudnia w St Margaret's Church w Twickenham, gdzie wykonała m.in. *Twelve Miniature Studies* Panufnika.

Ogólnie w Wielkiej Brytanii odnotowano **50** wykonań utworów kameralnych Andrzeja Panufnika w 2014 roku. Najczęściej wykonywano *Trio fortepianowe* (7 razy) i *Modlitwę* (7 wykonań), niewielkich rozmiarów pieśń skomponowaną przez Andrzeja Panufnika do słów Jerzego Pietrkiewicza, a po jego śmierci uzupełniona przez Roxannę Panufnik, która umuzyczyła pierwotnie recytowaną środkową część utworu. Roxanna dokonała też aranżacji tej kompozycji na fortepian solo, sekstet smyczkowy oraz orkiestrę smyczkową i utwór ten we wszystkich tych wersjach miał w roku 2014 szereg prezentacji, przede wszystkim w Wielkiej Brytanii i Polsce. Część wykonań miała też związek z opublikowanymi w 2014 roku płytami z utworami Andrzeja i Roxanny Panufnik, nagranych przez Clare Hammond, Brodsky Quartet i Subito Piano Trio (zob. sekcja poświęcona nagraniom płytowym oraz projektom specjalnym). Jako, że większości wykonań dokonali muzycy brytyjscy można mieć nadzieję, że utwory Andrzeja Panufnika będą gościć w ich repertuarze koncertowym także w przyszłości.

Tabela 6

Wykonania utworów kameralnych Andrzeja Panufnika w Wielkiej Brytanii (wg tytułów)

Lp.	Tytuł utworu	Ilość wykonań
1.	<i>Trio fortepianowe</i>	7
2.	<i>Modlitwa</i>	7
3.	<i>Twelve Miniature Studies</i>	7
4.	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	6
5.	<i>Love Song</i>	6
6.	<i>Dreamscape</i>	4
7.	<i>Song to the Virgin Mary</i>	4
8.	<i>Hommage à Chopin</i>	4
9.	<i>II Kwartet smyczkowy „Messages”</i>	2
10.	<i>I Kwartet smyczkowy</i>	2
11.	<i>4 Pieśni walki podziemnej (Żegnaj, Warszawskie dzieci)</i>	1

Stany Zjednoczone

W Stanach Zjednoczonych odnotowano niewielką liczbę zaledwie **6** wykonań muzyki kameralnej Andrzeja Panufnika w roku 2014. Wszystkie miały miejsce w drugiej połowie roku. 16 lipca w Greenwich w stanie Connecticut wykonano *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (muzycy Greenwich Symphony Orchestra). 5 października stulecie urodzin kompozytora uczczono na Uniwersytecie Południowej Kalifornii w Los Angeles – Lady Camilla Panufnik wygłosiła wówczas prestiżowy wykład Paderewski Lecture 2014 zatytułowany *Andrzej Panufnik – The Man Behind the Music*, a podczas koncertu kameralnego wykonano *Hommage à Chopin* (Juliana Gindek – mezzosopran, James Lent – fortepian), *Trio fortepianowe* (Joel Pargman – skrzypce, Maggie Parkins – wiolonczela, Nic Gerpe – fortepian) i *II Kwartet smyczkowy „Messages”* (Eclipse String Quartet). 18 listopada muzyka kameralna Panufnika zabrzmiała też w Nowym Jorku – wykonano tam *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy oraz *II Kwartet smyczkowy „Messages”*

(American Contemporary Music Ensemble). Niemniej jednak, wraz z wykonaniami orkiestrowymi oraz programami radiowymi poświęconymi stuleciu urodzin Andrzeja Panufnika należy uznać, że Stany Zjednoczone w dużej mierze włączyły się w obchody przypominające twórczość polskiego kompozytora (głównie w październiku 2014; zob. sekcja poświęcona muzyce orkiestrowej oraz programom radiowym).

Tabela 7

Wykonania utworów kameralnych Andrzeja Panufnika w Stanach Zjednoczonych (wg tytułów)

Lp.	Tytuł utworu	Ilość wykonań
1.	<i>II Kwartet smyczkowy „Messages”</i>	2
2.	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	1
3.	<i>Hommage à Chopin</i>	1
4.	<i>Trio fortepianowe</i>	1
5.	<i>Song to the Virgin Mary</i>	1

Inne kraje świata

W roku 2014 muzyka kameralna Andrzeja Panufnika rozbrzmiewała w różnych krajach świata, często dzięki polskim wykonawcom. 31 stycznia w Teatro del Lago we Frutillar w Chile Marek Bracha zaprezentował *Pentasonatę*, a 6 lutego w Instytucie Polskim w Wiedniu wykonano *Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian oraz *Trio fortepianowe* (Anna Maria Staśkiewicz - skrzypce, Bartosz Koziak - wiolonczela, Jakub Tchorzewski - fortepian).

W dniach 22 kwietnia - 3 maja polski Fair Play Quartet (Paulina Mastyło i Justyna Milkiewicz - skrzypce, Agnieszka Zagroba-Klahs - altówka i Jan

Stokłosa - wiolonczela) podczas trasy koncertowej w Chinach dali 6 koncertów (Pekin, Szanghaj, Baotou, Xuzhou, Fuling, Chongqin), m.in. z *III Kwartetem smyczkowym „Wycinanki”* Panufnika w programie. 19 maja w sali Konserwatorium Muzycznego w Pekinie zabrzmiał *II Kwartet smyczkowy „Messages”* oraz *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (Apollon Musagète Quartet). 20 maja *Trio fortepianowe* wykonano w Pristinie w Kosowie (Anna Maria Staśkiewicz - skrzypce, Bartosz Koziak - wiolonczela, Jakub Tchorzewski - fortepian), 22 maja ci sami wykonawcy zagrali *Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian i *Trio fortepianowe* Filharmonii w Sofii, a 24 maja powtórzyli program w Filharmonii w Arad w Rumunii. 29 maja Apollon Musagète Quartet zaprezentował *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* w Szanghaju.

2 lipca podczas Liepaja Summer Music Festival w Liepaja na Łotwie wykonane zostały *Dreamscape* i *Trio fortepianowe* (Anna Maria Staśkiewicz - skrzypce, Anna Armatys - wiolonczela, Jakub Tchorzewski - fortepian), 3 lipca Brodsky Quartet zaprezentował *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* w Espinho w Portugalii, a 3 sierpnia ten sam zespół wykonał ponownie ten utwór w Ottawie w Kanadzie.

14 września w Bazylei w Szwajcarii zabrzmiało *Trio fortepianowe* (Susanna Lussi Coray - skrzypce, Jan Kalinowski - wiolonczela, Marek Szlezer - fortepian), 19 września w Otto-Braun-Saal w Berlinie wykonano *Trio fortepianowe*, *II Kwartet smyczkowy „Messages”* i *Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”* (Kwartet Polski oraz członkowie orkiestry Deutsche Oper Berlin).

21 października w Muzeum Mimara w Zagrzebie na Chorwacji wykonano *Trio fortepianowe* (Janusz Wawrowski – skrzypce, Magdalena Bojanowicz – wiolonczela, Bartłomiej Kominek – fortepian).

11 listopada w kościele Tempeliaukio w Helsinkach w Finlandii zabrzmiały *Dreamscape, Hommage à Chopin, Love Song i Trio fortepianowe* (Lilianna Zalesińska – mezzosopran, Piotr Szymanowicz – fortepian, Andrzej Gębski – skrzypce, Anna Wróbel – wiolonczela), 13 listopada w Konserwatorium w Tbilisi w Gruzji zaprezentowano wiolonczelową wersję *Dreamscape* (Jan Kalinowski – wiolonczela, Marek Szlezer – fortepian), a 30 listopada w Vancouver w Kanadzie pianistka Katarzyna Musiał wykonała *Twelve Miniature Studies*.

Na koniec, 10 grudnia 2014 roku w Accademia Filarmonica Romana w Rzymie wykonano *Dreamscape i Trio fortepianowe* (Piotr Tarcholik – skrzypce, Anna Armatys – wiolonczela, Jakub Tchorzewski – fortepian). Był to ostatni koncert projektu „Around Panufnik” (zob. sekcja poświęcona projektom specjalnym), warto dodać, że przed koncertem wyświetlono film dokumentalny o Andrzeju Panufniku, *Tata zza żelaznej kurtyny* w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego.

Ogólnie w 2014 roku odnotowano **34** wykonania utworów kameralnych Andrzeja Panufnika w krajach poza Polską, Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi. Wykonania te miały miejsca w różnych miejscach naszego globu – w Chile, Austrii, Chinach, Kosowie, Bułgarii, Rumunii, na Łotwie, w Portugalii, Kanadzie, Szwajcarii, Niemczech, Chorwacji, a także na Łotwie, w Finlandii, Gruzji i we Włoszech. Największą popularnością cieszyły się *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (10 wykonań) oraz *Trio fortepianowe* (10),

a także *Dreamscape* (6 razy, w tym aż 5 w wersji na wiolonczelę z fortepianem). Większość wykonań była dziełem polskich artystów, którzy włączyli utwory Andrzeja Panufnika do swych zagranicznych tras koncertowych, na uwagę zasługuje również Brodsky Quartet, zespół, który w 2014 roku włączył do swego repertuaru kwartety smyczkowe Panufnika, jak również zarejestrował je na CD (zob. sekcja poświęcona nagraniom płytowym).

Tabela 8

Wykonania utworów kameralnych Andrzeja Panufnika w innych krajach świata (wg tytułów)

Lp.	Tytuł utworu	Ilość wykonań
1.	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	10
2.	<i>Trio fortepianowe</i>	10
3.	<i>Dreamscape</i>	7
4.	<i>II Kwartet smyczkowy „Messages”</i>	2
5.	<i>Pentasonata</i>	1
6.	<i>Sekstet smyczkowy “Trains of Thought”</i>	1
7.	<i>Hommage à Chopin</i>	1
8.	<i>Love Song</i>	1
9.	<i>Twelve Miniature Studies</i>	1

1.3. WARSZAWSKIE DZIECI

Skomponowana przez Andrzeja Panufnika w czasie okupacji w Warszawie pieśń *Warszawskie dzieci* do sł. Stanisława Ryszarda Dobrowolskiego wciąż stanowi jeden z symboli Powstania Warszawskiego. W roku 2014 piosenka ta ponownie rozbrzmiewała w czasie rocznicy jego wybuchu (większość odnotowanych wykonań) oraz innych koncertów okolicznościowych (np. 3 maja w Filharmonii Krakowskiej, 4 maja podczas obchodów Dnia Strażaka

w Lisewie, w wykonaniu miejscowej orkiestry dętej)). Według danych z ZAIKSU w 2014 roku *Warszawskie dzieci* wykonano zaledwie 10 razy, jest to z pewnością jednak liczba niepełna, wynikająca m.in. z faktu opóźnionego często przekazywania danych przez organizatorów do Zaiksu (nie uwzględniono w nich np. wykonania *4 Pieśni walki podziemnej* (w tym *Warszawskich dzieci*) w Krakowie 22 października, podczas 4 Dni Muzyki: Andrzej Panufnik - zob. sekcja poświęcona festiwalom oraz muzyce kameralnej)). Dane te nie obejmują również emisji radiowych i telewizyjnych - warto tutaj wymienić choćby transmitowany na żywo 1 sierpnia 2014 roku przez Program 1 TVP koncert piosenek Powstania Warszawskiego z Placu Piłsudskiego w Warszawie (*Warszawiacy śpiewają (nie)zakazane piosenki*), piosenka ta rozbrzmiewała też w wielu innych rocznicowych programach emitowanych na różnych antenach telewizyjnych i radiowych przy okazji rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Warto też dodać, że *Warszawskie dzieci* wykonane zostały podczas festiwalu Panufnik 100: A Family Celebration, 30 listopada w Londynie, w aranżacji pianisty Charliego Wooda i wykonaniu jego samego oraz Jacqui Dankwortha (śpiew) i Brodsky Quartet (zob. sekcja poświęcona festiwalom).

2. MUZYKA ANDRZEJA PANUFNIKA W PROGRAMACH FESTIWALI W POLSCE I NA ŚWIECIE

W roku 2014 wiele instytucji w kraju i za granicą (przede wszystkim w Wielkiej Brytanii) podjęło się nie tylko organizacji pojedynczych koncertów prezentujących muzykę Andrzeja Panufnika, ale także zdecydowało się na dedykowanie polskiemu kompozytorowi całych festiwali, bądź na szerszą prezentację jego utworów w programach istniejących festiwali. W poniższym omówieniu uwzględnione zostały festiwale w całości lub w większości poświęcone muzyce Andrzeja Panufnika (sekcja 2.1), co zostało w każdym przypadku zaznaczone w tytule wydarzenia; jak również festiwale, w których muzyka Panufnika stanowiła znaczącą część programu – przy czym za kryterium wyróżniające przyjęto więcej niż jeden pełen koncert lub jeden koncert monograficzny, ale połączony z innymi wydarzeniami związanymi z osobą i twórczością kompozytora. Kryterium takie okazało się niezbędne, jako że wiele instytucji, zwłaszcza w Polsce, organizowało w roku 2014 koncerty monograficzne kompozytora lub też koncerty łączące jego muzykę z utworami jego córki Roxanny, zarówno w programach festiwali, jak i regularnych programów filharmonicznych i ze względu na ich ogromną liczbę, zamieszczenie wszystkich w poniższym zestawieniu nie byłoby możliwe. Projekty łączące muzykę Andrzeja i Roxanny Panufników omówione zostały szerzej w sekcjach poświęconych projektom specjalnym, nagraniom płytowym oraz osobom promującym twórczość Andrzeja Panufnika.

2.1. FESTIWALE DEDYKOWANE W CAŁOŚCI LUB W WIĘKSZOŚCI MUZYCE ANDRZEJA PANUFNIKA

Emigranci: Panufnik, Zarębski (maj, Kraków)

W dniach 26 i 27 maja 2014 roku na Akademii Muzycznej w Krakowie odbył się dwudniowy festiwal i konferencja pod nazwą Emigranci: Panufnik, Zarębski. Wydarzenie obejmowało dwa koncerty oraz dwie prelekcje zorganizowane w 160. rocznicę urodzin Juliusza Zarębskiego oraz 100. rocznicę urodzin Andrzeja Panufnika. Całość przygotowana została siłami studentów krakowskiej Akademii – prelekcje wygłosili studenci teorii muzyki, a w koncertach udział wzięli wyróżniający się studenci oraz wybitni muzycy skupieni wokół Katedry Kameralistyki Akademii Muzycznej w Krakowie. Koncert z utworami Andrzeja Panufnika miał miejsce 27 maja, a jego program wyglądał następująco:

- 27 maja, godz. 19.00, Aula Florianka - **II Kwartet smyczkowy „Messages”**; wykonawcy: Kwartet smyczkowy DAFO (Justyna Duda - I skrzypce, Danuta Augustyn - II skrzypce, Aneta Dumanowska - altówka, Anna Armatys-Borrelli - wiolonczela); **I Kwartet smyczkowy**, wykonawcy: Jan Snakowski - I skrzypce, Stanisław Słowiński - II skrzypce, Aleksander Frankiewicz - altówka, Dominik Frankiewicz - wiolonczela; **III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”**, wykonawcy: Kwartet smyczkowy ILUM (Agnieszka Bugla - I skrzypce, Maciej Klich - II skrzypce, Karolina Drwięga - altówka, Magdalena Sokołów - wiolonczela); **Trio fortepianowe**, wykonawcy: Trio fortepianowe CAMINO (Natalia Kotarba - skrzypce, Martyna Sołtys - wiolonczela, Malwina Musioł - fortepian).

Prelekcję na temat twórczości Andrzeja Panufnika wygłosiła przed koncertem Dominika Micał.

10. Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Chopin i jego Europa”: Od Chopina i Griega do Panufnika (sierpień, Warszawa)

10. Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Chopin i jego Europa” odbywał się w dniach 15-31 sierpnia 2014 roku. Dyrektor festiwalu, Stanisław Leszczyński, postanowił w stulecie urodzin Andrzeja Panufnika szerzej zaprezentować utwory tego kompozytora. W rezultacie w programie festiwalu znalazło się aż 11 utworów Panufnika, wszystkie w wykonaniu znakomitych artystów z Polski i zagranicy. Wykonano je podczas następujących koncertów:

- 23 sierpnia, godz. 17.00, Studio Koncertowe PR im. W. Lutosławskiego – **Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”**, wykonawcy: Lena Neudauer – skrzypce, Erzhan Kulibaev – skrzypce, Katarzyna Budnik-Gałązka – altówka, Artur Rozmysłowicz – altówka, Marcin Zdunik – wiolonczela, Rafał Kwiatkowski – wiolonczela;
- 25 sierpnia, godz. 17.00, Sala Kameralna Filharmonii Narodowej – **Twelve Miniature Studies** (nr 7-12), wykonawca: Clare Hammond – fortepian;
- 26 sierpnia, godz. 20, Sala Koncertowa Filharmonii Narodowej – **Koncert fortepianowy**, wykonawcy: Katarzyna Gołofit – fortepian, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej, dyr. Jacek Kasprzyk;
- 27 sierpnia, godz. 19.45, Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego – X **Symfonia, Koncert skrzypcowy, Arbor cosmica**, wykonawcy: Aleksandra Kuls – skrzypce, Sinfonia Varsovia,

- dyr. Jerzy Maksymiuk. Koncert ten był transmitowany na żywo przez TVP Kultura (zob. sekcja dotycząca programów telewizyjnych);
- 28 sierpnia, godz. 17.00, Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego - ***Sinfonia concertante*** na flet, harfę i smyczki, *Koncert wiolonczelowy*, wykonawcy: Sarah Louvion - flet, Xavier de Maistre - harfa, Andrzej Bauer - wiolonczela, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś;
  - 28 sierpnia, godz. 22.00, Bazylika Św. Krzyża - I ***Kwartet smyczkowy***, ***II Kwartet smyczkowy „Messages”***, ***III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”***, wykonawcy: Apollon Musagète Quartet.

Powrót Panufnika (wrzesień, Gdynia)

W dniach 6 i 7 września 2014 roku festiwal poświęcony Andrzejowi Panufnikowi przygotowało nowo powstałe Muzeum Emigracji w Gdyni. Autorkami koncepcji wydarzenia były Justyna Wicenty oraz Anna Ratajczak-Krajka. W ramach dwudniowego interdyscyplinarnego festiwalu przygotowano szereg wydarzeń przybliżających życie i twórczość kompozytora, jak i mających na celu zainteresowanie muzyką jak najszerszego kręgu odbiorców. W tym celu, poza koncertami i wykładami, w programie znalazły się również pokazy filmów o kompozytorze, promocja *Autobiografii* Panufnika z udziałem Lady Camilli Panufnik, jak również warsztaty muzyczne dla rodzin z dziećmi, a nawet gra miejska. Przygotowano również obszerny katalog festiwalu, z esejami na temat życia i twórczości kompozytora (autor: Beata Bolesławska-Lewandowska), wywiadami z muzykami oraz emigracyjnym artystą-malarzem, Andrzejem Dzierżyńskim, przyjacielem kompozytora, a także tekstem *Panufnik a komunistyczna*

Polska, ukazującym szerszy kontekst polityczny związany z funkcjonowaniem kompozytora i jego muzyki w Polsce przed i po jego wyjeździe z kraju (autor: Piotr Perkowski; zob. również sekcja dotycząca publikacji). Szczegółowy program gdyńskiego festiwalu „Powrót Panufnika” wyglądał następująco:

- 6 września, godz. 12.00 i 14.00, Pomorski Park Naukowo-Technologiczny - warsztaty muzyczne „Rodzinne komponowanie”, przeznaczone dla dzieci od lat 8 wraz z rodzicami oraz dla młodzieży. Prowadzenie: Mirosława Lipińska, Ryszard Popowski (Orkiestra Vita Activa/ECEKON);
- 6 września, godz. 16.00, Pomorski Park Naukowo-Technologiczny - pokaz filmów w reż. Andrzeja Papuzińskiego: *Andrzej Panufnik z Londynu i z Warszawy* (1990) oraz *Powrót Andrzeja Panufnika* (1996);
- 6 września, godz. 17.00, Pomorski Park Naukowo-Technologiczny - pokaz filmu w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego *Tata z za żelaznej kurtyny* (2009). Po filmie spotkanie z reżyserem (prowadzenie: Katarzyna Żelazek);
- 6 września, godz. 19.00, Pomorski Park Naukowo-Technologiczny - koncert kameralny: I **Kwartet smyczkowy**, II **Kwartet smyczkowy „Messages”**, III **Kwartet smyczkowy „Wycinanki”**, wykonawcy: NeoQuartet oraz Oskar Zamek-Gliszczyński - wizualizacje;
- 7 września, godz. 12.30 i 14.00, Pomorski Park Naukowo-Technologiczny - koncert rodzinny „Muzyka Panufnika dla dzieciaków z rodzinami”, przeznaczony dla dzieci w wieku od 3 do 8 lat wraz z rodzicami, prowadzenie: Fundacja „Muzyka jest dla wszystkich”;
- 7 września, godz. 15.00, InfoBox - wykład dr Katarzyny Szymańskiej-Stułki pt. *Andrzej Panufnik i jego widzenie muzyki*;
- 7 września, godz. 16.00-17.30, InfoBox (start) - gra miejska „Powrót Panufnika”, scenariusz: Piotr Szulc;

- 7 września, godz. 17.00, foyer Teatru Muzycznego - promocja *Autobiografii* Panufnika z udziałem Lady Camilli Panufnik;
- 7 września, godz. 19.00, Teatr Muzyczny im. Danuty Baduszkowej - koncert symfoniczny: **Muzyka jesieni, Polonia, Kołysanka, Koncert skrzypcowy**, wykonawcy: Patrycja Piekutowska - skrzypce, Orkiestra Symfoniczna Polskiej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku, dyr. Jerzy Maksymiuk;

Dni Andrzeja Panufnika w NOSPR (październik, Katowice)

W ramach obchodów stulecia urodzin Andrzeja Panufnika Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach zorganizowała trzy koncerty poświęcone kompozytorowi. W ramach Dni Andrzeja Panufnika wystąpili zarówno młodzi wykonawcy, zespoły kameralne, jak i znakomita London Symphony Orchestra. Rocznicowe koncerty odbyły się w dniach 15-18 października 2014 roku w nowej siedzibie NOSPR w Katowicach, wpisując się w Festiwal Otwarcie tego gmachu. Towarzyszyło im też spotkanie z Lady Camillą Panufnik oraz pokaz filmu *Tata z za żelaznej kurtyny* (oba 17 października). W kolejnych dniach zaprezentowano następujące utwory Andrzeja Panufnika:

- 15 października, godz. 19.30, Środa młodych - **Hommage à Chopin, Love Song, Dreamscape**, wykonawcy: Klaudia Ziajkowicz - sopran, Wanda Franek - alt, Piotr Fidelus - fortepian, Aleksander Dębicz - fortepian. Warto dodać, że w programie znalazły się ponadto pieśni Grażyny Bacewicz i Witolda Lutosławskiego;

- 16 października, godz. 19.30, NOSPR kameralnie - **Trio fortepianowe, Quintetto accademico, Song to the Virgin Mary** (wersja na sekstet smyczkowy), wykonawcy: Trio fortepianowe AdAstra (Anna Szabelka - skrzypce, Łukasz Frant - wiolonczela, Joanna Galon-Frant - fortepian), Kwintet instrumentów dętych drewnianych NOSPR (Joanna Dziewior - flet, Karolina Stalmachowska - obój, Aleksander Tesarczyk - klarnet, Bartosz Pacan - klarnet, Krzysztof Fiedukiewicz - fagot), Sekstet smyczkowy NOSPR (Piotr Tarcholik i Kinga Tomaszewska - skrzypce, Dariusz Korcz i Sandra Kałuża - altówki, Łukasz Frant i Adam Krzeszowiec - wiolonczele). Dodatkowo w programie wykonano utwory Kazimierza Sikorkiego i Eugeniusza Morawskiego;
- 17 października, godz. 19.30 - spotkanie z żoną kompozytora, Lady Camillą Panufnik. Podczas spotkania, prowadzonego przez Katarzynę Szymańską-Stułą, wyświetlony został film dokumentalny pt. *Tata zza żelaznej kurtyny*, a Kwartet Śląski wykonał **II Kwartet smyczkowy „Messages”** Andrzeja Panufnika oraz utwór *Druga ojczyzna* jego córki, Roxanny Panufnik;
- 18 października, godz. 19.30, koncert symfoniczny - X **Symfonia**, wykonawcy: London Symphony Orchestra, dyr. Antonio Pappano. W koncercie tym znalazły się również *Koncert fortepianowy a-moll* Roberta Schumanna (solista: Piotr Anderszewski) oraz *Życie bohatera* Richarda Straussa. Warto dodać, że dzień później koncert został powtórzony w Londynie - w Barbican Centre, został również zarejestrowany na CD, które ukaże się nakładem London Symphony Orchestra w 2015 roku (zob. sekcja dotycząca nagrań płytowych).

4. Dni Muzyki: Andrzej Panufnik (październik, Kraków)

W dniach od 19 do 26 października na Akademii Muzycznej w Krakowie odbył się festiwal 4. Dni Muzyki: Andrzej Panufnik. Trzy poprzednie edycje festiwalu również poświęcone były wybranym kompozytorom – Aleksandrowi Tansmanowi (2007), Bohuslawowi Martinu (2009) i Karolowi Szymanowskiemu (2012). W stulecie urodzin Andrzeja Panufnika organizatorzy festiwalu postanowili poświęcić go muzyce tego twórcy. Dodatkowo w czasie trwania festiwalu, w dniach 23 i 24 października na krakowskiej Akademii Muzycznej odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Pozostać wiernym sobie”. *Andrzej Panufnik i kompozytorzy emigracyjni XX wieku* (zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym). Podczas trwania festiwalu wykonano następujące kompozycje Andrzeja Panufnika:

- 19 października, godz. 20.00, Kościół św. Katarzyny – ***Sinfonia di Speranza***, wykonawcy: Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, dyr. Jacek Kaspszyk;
- 20 października, godz. 19.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej – ***Arbor cosmica***, wykonawcy: Orkiestra Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie, dyr. Maciej Tworek;
- 21 października, godz. 19.00 – Bazylika Najświętszego Serca Pana Jezusa – ***Dreamscape*** w wersji na wiolonczelę i fortepian, wykonawcy: Jan Kalinowski – wiolonczela, Marek Szlezer – fortepian; ***III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”***, wykonawcy: Kwartet ILUM (Agnieszka Bugła – I skrzypce, Maciej Klich – II skrzypce, Karolina Drwięga – altówka, Magdalena Sokołów – wiolonczela) oraz *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy (studenci Akademii Muzycznej w Krakowie);

- 22 października, godz. 19.00, Aula Florianka - **4 Pieśni walki podziemnej**, wykonawcy: Iga Caban - sopran, Dawid Makosz - fortepian;
- 23 października, godz. 19.00, Aula Florianka - **Hommage à Chopin, Dreamscape, Love Song**, wykonawcy: Petra Jablonski - mezzosopran, Patrik Jablonski - fortepian;
- 24 października, godz. 19.00, Aula Florianka - *Andrzej Panufnik i kompozytorzy emigracyjni*, cz. I: **Pentasonata**, wykonawca: Mariola Cieniawa - fortepian; **Reflections**, wykonawca: Martyna Zakrzewska - fortepian; **II Kwartet smyczkowy „Messages”**, wykonawcy: Kwartet smyczkowy Messages (Marcin Suszycki - I skrzypce, Oriana Masternak - II skrzypce, Maria Dudka - altówka, Beata Urbanek-Kalinowska - wiolonczela);
- 25 października, godz. 18.00, Aula Florianka - *Andrzej Panufnik i kompozytorzy emigracyjni*, cz. II: **Pięć polskich pieśni wiejskich**, wykonawcy: Natalia Czuhaj - sopran, Agata Igras-Sawicka - flet, Levan Tskhadadze - klarnet, Karol Sikora - klarnet, Dariusz Rogowski - klarnet basowy; **Quintetto accademico**, wykonawcy: Natalia Jarząbek - flet, Dawid Szot - obój, Levan Tskhadadze - klarnet, Karol Sikora - klarnet, Małgorzata Wygoda - fagot; **Triangles**, wykonawcy: Agata Igras-Sawicka - flet, Agata Kielar-Długosz - flet, Monika Frątczak - flet, Adam Krzeszowiec - wiolonczela, Jan Kalinowski - wiolonczela, Adam Woźniak - wiolonczela;
- 26 października, godz. 18.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej w Krakowie - **Kołysanka, Koncert fortepianowy**, wykonawcy: Marek Szlezer - fortepian, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej we Wrocławiu, dyr. Wojciech Rodek;

XXII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej „Kwartet Śląski i jego goście”: Andrzej Panufnik i jego muzyczny świat (listopad, Katowice)

XXII MFMK „Kwartet Śląski i jego goście” w roku 2014 poświęcony został stuleciu urodzin Andrzeja Panufnika, co zaznaczone zostało w podtytule festiwalu. Festiwal odbył się w dniach 22–30 listopada 2014 roku w Katowicach, a w jego programie znalazły się następujące utwory twórcy:

- 22 listopada, godz. 19.30, Sala Kameralna NOSPR - **II Kwartet smyczkowy „Messages”**, wykonawcy: Kwartet Śląski;
- 23 listopada, godz. 18.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej - **Trio fortepianowe**, wykonawcy: Anna Krzeszowiec - fortepian, Adam Krzeszowiec - wiolonczela, Szymon Krzeszowiec - skrzypce;
- 26 listopada, godz. 19.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej - **III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”**, wykonawcy: Kwartet Śląski;
- 29 listopada, godz. 19.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej - **Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”, Song to the Virgin Mary** (wersja na sekstet smyczkowy), wykonawcy: Kwartet Śląski, Piotr Reichert - altówka, Arkadiusz Dobrowolski - wiolonczela;
- 30 listopada, godz. 18.00, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej - **Sinfonia concertante, Tryptyk jagielloński**, wykonawcy: Aneta Janiszewska - harfa, Łukasz Zimnik - flet, Śląska Orkiestra Kameralna, dyr. Robert Kabara.

W programie festiwalu obok muzyki Panufnika znalazły się również kompozycje Wolfganga Amadeusza Mozarta, Beli Bartóka, Antona Weberna i Ryszarda Straussa.

PANUFNIK 100: A Family Celebration (listopad, Londyn)

W dniu 30 listopada 2014 roku w Kings' Place w Londynie odbył się jednodniowy festiwal przybliżający osobę i twórczość Andrzeja Panufnika, zorganizowany z okazji stulecia jego urodzin przez rodzinę kompozytora. W ramach tej obszernej prezentacji odbyły się dwa koncerty kameralne wypełnione muzyką Andrzeja Panufnika i jego córki, Roxanny Panufnik, pokaz filmu *Tata zza żelaznej kurtyny* w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego (była to angielska premiera tego filmu), dyskusja poświęcona kompozytorowi z udziałem Camilli, Roxanny i Jema Panufników oraz Krzysztofa Rzączyńskiego, prowadzona przez wybitnego krytyka muzycznego, Normana Lebrechta, a całość zwieńczona została wieczorem kabaretowym z piosenkami Andrzeja Panufnika i Roxanny Panufnik, a także Witolda Lutosławskiego (*Derwida*), George'a Gershwina, Lothara Brühne, A. T. Müllera i Jana Markowskiego. W przerwach między kolejnymi wydarzeniami, w foyer Kings' Place rozbrzmiewała muzyka klasyczna w wykonaniu Delmege Quartet, studentów Royal Academy of Music w Londynie (zespół wykonał utwory Purcella, Mozarta, Bacha, Brubecka i Gershwina). Poniżej zamieszczono program kolejnych wydarzeń festiwalu Panufnik 100: A Family Celebration:

- godz. 14.30, *Love Song*, koncert kameralny – program: pieśni – Andrzej Panufnik ***Love Song***, Roxanna Panufnik *Mine Eye*, *Virtue*, Henry Purcell *Sweeter than Roses*; utwory na fortepian – ***Twelve Miniature Studies*** (wybór), ***Hommage à Chopin***, nr 1 i 4 (wersja na fortepian solo, aranż. Roxanna Panufnik); ***Trio fortepianowe***; wykonawcy: Heather

Shipp – mezzosopran, Clare Hammond – fortepian, członkowie Brodsky Quartet;

- godz. 16.00 – pokaz filmu *Tata zza żelaznej kurtyny* w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego (2009). Po filmie dyskusję z udziałem reżysera oraz rodziny kompozytora – jego żony Camilli i dzieci, córki Roxanny i syna Jema, poprowadził Norman Lebrecht;
- godz. 18.30 – *O Vos Omnes (To You All)*, koncert kameralny – program: Andrzej Panufnik i Roxanna Panufnik **Modlitwa** (wersja na sekstet smyczkowy), Andrzej Panufnik I **Kwartet smyczkowy, II Kwartet smyczkowy “Messages”, III Kwartet smyczkowy “Wycinanki”, Song to the Virgin Mary** (wersja na sekstet smyczkowy); Roxanna Panufnik / Gesualdo *Memories of My Father 1. O Tu Andrzej, Memories of My Father 2. Greek Photostory*; wykonawcy: Brodsky Quartet, Robert Smissen – altówka, Richard May – wiolonczela. Utwory te znalazły się na wydanej w 2014 roku przez Chandos płycie CD zespołu Brodsky Quartet z kompozycjami Andrzeja i Roxanny Panufników (zob. sekcja poświęcona nagraniom płytowym);
- godz. 21.00, Warsaw Cabaret Evening – wieczór kabaretowy z piosenkami popularnymi w latach 1930. (George Gerschwin, Lothar Brühne, A. T. Müller, Jan Markowski) oraz specjalnie na ten wieczór zaaranżowanymi przez Charliego Wooda piosenkami Andrzeja Panufnika – **Love Song, Żegnaj i Warszawskie dzieci**, i Roxanny Panufnik *Mine Eye* (wykonawcy: Jacqui Dankworth – śpiew, Charlie Wood – fortepian, Brodsky Quartet) oraz aranżacją piosenek Witolda Lutosławskiego autorstwa Roxanny Panufnik, zatytułowaną *Dancing with Derwid*, a wykonaną przez Brodsky Quartet.

2.2. UTWORY ANDRZEJA PANUFNIKA NA WYBRANYCH INNYCH FESTIWALACH

W roku 2014 organizatorzy wielu festiwali w Polsce i poza nią (głównie w Wielkiej Brytanii) postanowili włączyć utwory Andrzeja Panufnika do programów. Poniżej przedstawiono wybrane wydarzenia, podczas których muzyka polskiego twórcy znalazła znaczące miejsce, co oznacza, że prezentowana było na więcej niż jednym koncercie w ramach danego festiwalu – lub poza jednym koncertem odbyło się też inne wydarzenie związane z osobą i twórczością kompozytora (wykład, sesja, spotkanie z publicznością, etc.).

Festiwal Witolda Lutosławskiego Łańcuch XI (styczeń-luty, Warszawa)

XI Festiwal „Łańcuch” organizowany przez Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego odbył się w dniach 26 stycznia – 9 lutego 2014 roku, a w jego programie znalazły się następujące utwory Andrzeja Panufnika:

- 8 lutego, godz. 19.00, Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego – ***Uwertura tragiczna, Polonia***, wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Renato Rivolta. Ponadto w programie koncertu znalazły się kompozycje Witolda Lutosławskiego i Aleksandra Tansmana;
- 9 lutego, godz. 19.00, Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego – ***Kołysanka, Muzyka jesieni***, wykonawcy: Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, dyr. Alexander Liebreich. Ponadto w programie znalazły się utwory Natalii Chepelyuk, Wojciech Kilara i Witolda Lutosławskiego;

Ponadto 6 lutego w Barze Kolumnowym Hotelu Bristol odbył się „Koncert kawiarniany” w wykonaniu Lutosławski Piano Duo, inspirowany wojennymi występami duetu fortepianowego Panufnik-Lutosławski. W programie występu znalazły się opracowania na dwa fortepiany utworów Bacha, Brahmsa, Chopina, Ravela, de Falli, Paderewskiego, Rachmaninowa i Piotra Czajkowskiego oraz *Wariacje na temat Paganiniego* Lutosławskiego, nie wykonywano natomiast kompozycji samego Andrzeja Panufnika.

22. Świętokrzyskie Dni Muzyki (marzec-kwiecień, Kielce)

Organizowany przez Filharmonię Świętokrzyską im. Oskara Kolberga w Kielcach festiwal Świętokrzyskie Dni Muzyki w roku 2014 odbył się w dniach 28 marca – 11 kwietnia. W jego programie znalazły się następujące wydarzenia związane z osobą i twórczością Andrzeja Panufnika:

- 28 marca, godz. 19.00, Sala Koncertowa Filharmonii Świętokrzyskiej – koncert symfoniczny – inauguracja festiwalu: **Koncert fortepianowy**, wykonawcy: Maciej Grzybowski – fortepian, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Świętokrzyskiej, dyr. Piotr Borkowski. W programie koncertu znalazły się ponadto utwory Pawła Buczyńskiego i Zygmunta Noskowskiego;
- 2 kwietnia, godz. 18.30, Sala Kameralna Filharmonii Świętokrzyskiej – wieczór filmowy: pokaz filmu *Tata zza żelaznej kurtyny* w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego oraz promocja książki *Panufnik* Beaty Bolesławskiej (prowadzenie: Daniel Cichy, gość: Beata Bolesławska-Lewandowska);
- 9 kwietnia, godz. 18.30, Sala Kameralna Filharmonii Świętokrzyskiej – koncert kameralny *Andrzej Panufnik – Remember me*. W programie

koncertu wykonano utwory Andrzeja Panufnika – **Dreamscape** w wersji na wiolonczelę i fortepian, **Reflections** i **Trio fortepianowe**; oraz Roxanny Panufnik – *Remember* na skrzypce i fortepian oraz trio fortepianowe *Around Three Corners*; wykonawcy: Subito Piano Trio (Magdalena Szczepanowska – skrzypce, Piotr Hausenplas – wiolonczela, Lech Napierała – fortepian);

- 11 kwietnia, godz. 19.00, Sala Koncertowa Filharmonii Świętokrzyskiej – koncert symfoniczny – finał festiwalu: **Rhapsody**, wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Świętokrzyskiej, dyr. Jacek Rogala.

XXVIII Warszawskie Spotkania Muzyczne (maj, Warszawa)

Zorganizowane z dniach 10-17 maja 2014 roku przez Oddział Warszawski Związku Kompozytorów Polskich XXVIII Warszawskie Spotkania Muzyczne w dużej mierze poświęcone zostały prezentacji muzyki Andrzeja Panufnika. W programie festiwalu znalazły się następujące utwory:

- 11 maja, godz. 18.00, Zamek Królewski – **III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”**, wykonawcy: Kwartet Wilanów (Tadeusz Gadzina – skrzypce, Paweł Łosakiewicz – skrzypce, Ryszard Duż – altówka, Marian Wasiółka – wiolonczela);
- 12 maja, godz. 19.00, Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego – **Pentasonata**, wykonawca: Marek Bracha – fortepian;
- 16 maja, godz. 16.00, Sala Koncertowa PWM, impreza towarzysząca – prezentacja portalu internetowego www.panufnik.polmic.pl (zob. sekcja poświęcona stronom internetowym), prowadzenie: Beata Bolesławska-Lewandowska, gość: Lady Camilla Panufnik; na zakończenie prezentacji wykonano **Trio fortepianowe** Andrzeja Panufnika (Janusz Wawrowski –

- skrzypce, Magdalena Bojanowicz – wiolonczela, Bartłomiej Kominek – fortepian);
- 17 maja, godz. 19.30, Podchorążówka, Łazienki Królewskie, koncert gościnny – *Panufnik Revised*, projekt złożony z utworów Andrzeja Panufnika oraz specjalnie przygotowanych improwizacji na tematy z kompozycji Panufnika (zob. sekcja poświęcona projektom specjalnym). W ramach koncertu wykonano następujące utwory: Improwizacja na tematy z **Hommage à Chopin, Trio fortepianowe**, Improwizacja na tematy z **Pentasonaty, Dreamscape**, Improwizacja na tematy ze **Suity staropolskiej, Triangles** (było to światowe prawykonanie wersji koncertowej tego utworu); wykonawcy: Hashtag Ensemble (Ania Karpowicz – flet, Jagoda Sudujko – flet, Aleksander Dębicz – fortepian, Krzysztof Kozłowski – fortepian, Paweł Janas – akordeon, Wanda Franek – alt, Agnieszka Guz – skrzypce, Dominik Płociński – wiolonczela) oraz Seweryn Zapłatyński – flet, Magdalena Bojanowicz – wiolonczela, Bartosz Koziak – wiolonczela i Mateusz Żaboklicki – prowadzenie koncertu.

26. Międzynarodowy Festiwal Kompozytorów Krakowskich (czerwiec, Kraków)

W roku 2014 Międzynarodowy Festiwal Kompozytorów Krakowskich, organizowany przez Oddział Krakowski Związku Kompozytorów Polskich, odbywał się w dniach 8-14 czerwca. W programie festiwalu odbyły się następujące wydarzenia poświęcone Andrzejowi Panufnikowi:

- 8 czerwca, godz. 18.00, Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha, koncert na otwarcie festiwalu – **Trio fortepianowe**, wykonawcy:

- Tomasz Tomaszewski – skrzypce, Dorota Imięłowska – wiolonczela,
Jerzy Tosik-Warszawiak – fortepian;
- 12 czerwca, godz. 12.00, Instytut Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego – sesja i panel dyskusyjny poświęcone twórczości Andrzeja Panufnika w 100. rocznicę urodzin (zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym); uczestnicy sesji i panelu: dr hab. Magdalena Dziadek, dr hab. Maciej Jabłoński, dr Ewa Siemdaj, dr Beata Bolesławska-Lewandowska, prof. dr hab. Alicja Jarzębska.
  - 12 czerwca, godz. 17.00, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, koncert kameralny – **II Kwartet smyczkowy „Messages”, III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”**, wykonawcy: Kwartet Śląski.

10. Festiwal Muzyki Polskiej (lipiec, Kraków)

10. Festiwal Muzyki Polskiej, organizowany co roku w Krakowie przez Stowarzyszenie Muzyki Polskiej, odbył się w dniach od 4 do 20 lipca 2014 roku. W jego programie znalazły się następujące kompozycje Andrzeja Panufnika:

- 4 lipca, godz. 19.00, Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie – **Kołysanka**, wykonawcy: Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, dyr. Alexander Liebreich;
- 5 lipca, godz. 19.00, Kościół św. Marcina – **Koncert na fagot i orkiestrę kameralną, Koncert skrzypcowy**, wykonawcy: Adam Mróz – fagot, Janusz Wawrowski – skrzypce, Sinfonietta Cracovia, dyr. Basem Akiki;
- 6 lipca, godz. 19.00, Kościół św. Marcina – **Suita staropolska**, wykonawcy: Wiener KammerSymphonie.

XV Letnia Filharmonia „Aukso” (lipiec, Wigry - sierpień, Pieniny)

Organizowana przez Fundację Muzyki Aukso oraz Fundację „Młoda Muzyka Śląska” piętnasta Letnia Filharmonia AUKSO w roku 2014 miała po raz pierwszy dwie odsłony. Pierwsza, w dniach 25 lipca – 2 sierpnia, tradycyjnie odbyła się nad Wigrami, druga natomiast, w dniach 8-10 sierpnia, zagościła na południu Polski, w Pieninach. Obie w dużej mierze uwzględniały twórczość Andrzeja Panufnika – w programie festiwalu znalazły się następujące utwory kompozytora:

- 25 lipca, godz. 18.00, Suwalski Ośrodek Kultury – **Koncert wiolonczelowy**, wykonawcy: Andrzej Bauer – wiolonczela, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś;
- 26 lipca, godz. 20.00, Sejny, Bazylika p.w. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny – **Suita staropolska**, wykonawcy: Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś;
- 10 sierpnia, godz. 18.00, Szczawnica, Dworek Gościnny – **Suita staropolska, Koncert skrzypcowy**, wykonawcy: Janusz Wawrowski – skrzypce, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś;

Ponadto, 9 sierpnia w Dworcu Gościnnym w Szczawnicy odbyło się spotkanie z Lady Camillą Panufnik oraz promocja *Autobiografii* Andrzeja Panufnika, wznowionej w roku 2014 nakładem wydawnictwa Marginesy (zob. sekcja poświęcona publikacjom). Spotkanie poprowadził Lech Dzierżanowski, obok Lady Panufnik udział wzięli w nim również wykonawcy – Janusz Wawrowski i Marek Moś.

6. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej „Muzyka na szczytach” (wrzesień, Zakopane)

W dniach 13-20 września w Zakopanem odbyła się kolejna, szósta edycja festiwalu „Muzyka na Szczytach”. W programie znalazły się utwory Andrzeja Panufnika oraz jego córki, Roxanny, która była gościem festiwalu. Podczas imprezy odbyły się następujące wydarzenia związane z obchodami stulecia urodzin Andrzeja Panufnika:

- 13 września, godz. 12.00, Dom pod Jedłami, Klub Rozmów na Szczytach – spotkanie z Roxanną Panufnik oraz muzykami Brodsky Quartet;
- 13 września, godz. 19.00, Kościół św. Krzyża – koncert inauguracyjny w wykonaniu Brodsky Quartet; w programie m.in. **II Kwartet smyczkowy „Messages”** Andrzeja Panufnika oraz polskie prawykonanie kwartetu smyczkowego *Memories of My Father* Roxanny Panufnik;
- 20 września, godz. 12.00, Dom pod Jedłami, Klub Rozmów na Szczytach – spotkanie z Lady Camillą Panufnik, Pawłem Mykietyńskim, Jean-Luc Tingaudem i Marcinem Zdunikiem;
- 20 września, godz. 19.00, Kościół św. Krzyża – koncert finałowy, w programie m.in. **Arbor cosmica** Andrzeja Panufnika, wykonawcy: Sinfonietta Cracovia, dyr. Jean-Luc Tingaud.

30 lat orkiestry Sinfonia Varsovia (luty-grudzień 2014)

Świętująca w roku 2014 30-lecie swego istnienia orkiestra Sinfonia Varsovia w wielu koncertach roku 2014 postanowiła połączyć swój jubileusz ze stuleciem urodzin Andrzeja Panufnika i prezentować jego muzykę. W rezultacie utwory kompozytora gościły wielokrotnie w programach

orkiestry, a ponadto rozbrzmiewały w koncertach kameralnych organizowanych w siedzibie orkiestry, przy ul. Grochowskiej 272 w Warszawie. Z tego względu znalazły one swe miejsce w niniejszym omówieniu, mimo iż nie były wykonywane w ramach konkretnego festiwalu – jako swoisty festiwal potraktowano tu jednak cały jubileuszowy rok koncertowy orkiestry Sinfonia Varsovia. W programach koncertowych samej orkiestry znalazły się w 2014 roku następujące kompozycje Andrzeja Panufnika:

- 8 lutego, godz. 19.00, Muzeum Historii Żydów Polskich – **Harmony**, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk;
- 14 marca, godz. 19.00, Muzeum Historii Żydów Polskich – **Koncert skrzypcowy**, wykonawcy: Maria Machowska – skrzypce, orkiestra Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk;
- 11 maja, godz. 19.00, Teatr Wielki-Opera Narodowa, koncert jubileuszowy 30 lat orkiestry Sinfonia Varsovia – **Suita staropolska**, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Andres Mustonen;
- 16 maja, godz. 19.00, Muzeum Historii Żydów Polskich – **Uwertura tragiczna**, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Benjamin Ellin;
- 27 sierpnia, godz. 20.00, Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego – X **Symfonia, Koncert skrzypcowy, Arbor cosmica**, wykonawcy: Aleksandra Kuls – skrzypce, Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk. Koncert ten odbył się w ramach festiwalu Chopin i jego Europa i był transmitowany na żywo przez TVP Kultura (zob. sekcja poświęcona festiwalom oraz sekcja poświęcona programom telewizyjnym);
- 1 września, godz. 19.00, Muzeum Historii Żydów Polskich – **Sinfonia elegiaca**, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk;

- 9 października, godz. 19.30, Evagelische Kirche, Wolgast (Usedomer Musik Festival) – **Harmony**, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Rolf Beck;
- 11 października, godz. 19.30, Peenemünde (Usedomer Musik Festival) – **Uwertura bohatera**, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Krzysztof Penderecki;
- 20 października, godz. 19.00, Filharmonia Narodowa (XIV Festiwal im. Franciszka Wybrańczyka „Sinfonia Varsovia swojemu miastu”) – **Sinfonia concertante**, wykonawcy: Andrzej Krzyżanowski – flet, Zuzanna Elster – harfa, Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk);
- 16 listopada, godz. 19.00, Muzeum Historii Żydów Polskich – **Sinfonia votiva**, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk;
- 10 grudnia, godz. 19.00, Filharmonia Narodowa – **Uwertura tragiczna**, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Andres Mustonen;

W ramach koncertów kameralnych organizowanych przez orkiestrę Sinfonia Varsovia w jej siedzibie zaprezentowano następujące kompozycje Andrzeja Panufnika:

- 20 lipca, godz. 16.00, Sinfonia Varsovia, ul. Grochowska 272 – **Song to the Virgin Mary**, wykonawcy: sekstet wokalny proMODERN (Joanna Freszel – sopran, Ewa Puchalska – mezzosopran, Elżbieta Wróblewska-Rydzewska – mezzosopran, Andrzej Marusiak – tenor, Artur Janda – bas-baryton, Piotr Pieron – bas). Koncert poprowadził Jan Topolski;
- 27 lipca, godz. 16.00, Sinfonia Varsovia, ul. Grochowska 272 – **Trio fortepianowe**, wykonawcy: BMF Trio (Michał Szałach – skrzypce, Filip Syska – wiolonczela, Bartłomiej Wezner – fortepian). Koncert prowadziła Agata Kwiecińska, w programie wykonano też trio fortepianowe *Around Three Corners* Roxanny Panufnik;

- 30 sierpnia, godz. 16.00, Sinfonia Varsovia, ul. Grochowska 272 – **Sekstet smyczkowy „Trains of thought”, Song to the Virgin Mary** (wersja na sekwet smyczkowy), wykonawcy: Anna Maria Staśkiewicz – skrzypce, Maria Sławek – skrzypce, Katarzyna Budnik-Gałązka – altówka, Artur Rozmysłowicz – altowa, Rafał Kwiatkowski – wiolonczela, Marcin Zdunik – wiolonczela. Koncert prowadzi Agata Kwiecińska;
- 18 października, godz. 18.00, Sinfonia Varsovia, ul. Grochowska 272 (XIV Festiwal im. Franciszka Wybrańczyka „Sinfonia Varsovia swojemu miastu) – **Trio fortepianowe**, wykonawcy: Imperto Piano Trio (Marzena Mazurek – skrzypce, Piotr Mazurek – wiolonczela, Karolina Trojakowska – fortepian);

Ponadto 29 listopada, o godz. 10.00, 11.15 i 12.30 w siedzibie orkiestry przy ul. Grochowskiej 272 w ramach projektu edukacyjnego dla dzieci **Smykofonia na Grochowskiej** przedstawiono program zatytułowany „Pan Panufnik i przyjaciele”, przeznaczony dla dzieci w wieku 0-2 i 2-5 lat.

Cheltenham Festival, Wielka Brytania (lipiec)

Festiwal muzyczny w Cheltenham od lat pozostaje jednym z najważniejszych letnich festiwali muzycznych w Wielkiej Brytanii. W roku 2014 utwory Andrzeja Panufnika znalazły się w trzech festiwalowych koncertach – były to:

- 2 lipca, godz. 19.30, Town Hall, Cheltenham – **Uwertura bohatera**, wykonawcy: Bournemouth Symphony Orchestra, dyr. Kirill Karabits;
  - 5 lipca, godz. 11.00, Pitville Pump Room, Cheltenham – **III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”**, wykonawcy: Brodsky Quartet.
- W programie znalazło się również światowe prawykonanie utworu

Roxanny Panufnik *Memories of My Father* na kwartet smyczkowy (zob. sekcja poświęcona utworom dedykowanym pamięci Andrzeja Panufnika);

- 9 lipca, godz. 11.00, Pitville Pump Room, Cheltenham – I **Kwartet smyczkowy**, wykonawcy: Apollon Musagète Quartet.

Edinburgh International Festival, Wielka Brytania (sierpień)

Odbywający się co roku w stolicy Szkocji Edinburgh International Festival jest jednym z najbardziej prestiżowych festiwali w Wielkiej Brytanii. W roku 2014 w jego programie pojawiła się muzyka Andrzeja Panufnika – był to co prawda tylko jeden utwór, *Sinfonia elegiaca*, ale ze względu na rangę festiwalu wykonanie to zostało uwzględnione w niniejszym zestawieniu dotyczącym obecności utworów kompozytora w programach wybranych festiwali muzycznych na świecie. Koncert w wykonaniu utworzonej i zarządzanej przez Instytut Adama Mickiewicza I **Culture Orchestra** pod dyr. **Kirilla Karabitsa** odbył się **17 sierpnia 2014 roku w Usher Hall w Edynburgu**, wykonano wówczas ***Sinfonię elegiaca Andrzeja Panufnika*** oraz *VII Symfonię „Leningradzką”* Dymitra Szostakowicza.

Presteigne Festival, Wielka Brytania (sierpień)

Rokrocznie w niewielkim walijskim mieście Presteigne (i okolicy) w Wielkiej Brytanii odbywa się latem festiwal muzyczny Presteigne Festival of Music and Arts. W roku 2014, w związku ze stuleciem urodzin Andrzeja Panufnika, festival w dużej mierze poświęcony został utworom Panufnika, a także innych kompozytorów polskich (Grażyny Bacewicz, Henryka Mikołaja Góreckiego, Witolda Lutosławskiego, Krzysztofa Pendereckiego, Pawła Łukaszewskiego

i Macieja Zielińskiego). W 2014 roku festiwal odbywał się w dniach 21-26 sierpnia i wykonano podczas niego następujące utwory Andrzeja Panufnika:

- 22 sierpnia, godz. 19.45, St Andrew's Church, Presteigne - **Landscape, Sinfonia concertante**, wykonawcy: Juliette Bausor - flet, Sally Pryce - harfa, Presteigne Festival Orchestra, dyr. George Vass;
- 23 sierpnia, godz. 11.30, St Mary's Church, Leintwardine - **III Kwartet smyczkowy "Wycinanki"**, wykonawcy: Cavaleri Quartet;
- 23 sierpnia, godz. 16.30, St Mary's Church, Pembridge - **Song to the Virgin Mary**, wykonawcy: Joyful Company of Singers, dyr. Peter Broadbent;
- 25 sierpnia, godz. 14.00, St Andrew's Church, Presteigne - **Twelve Miniature Studies** (nr 7-12), wykonawca: Richard Uttley - fortepian;
- 26 sierpnia, godz. 14.00, St Andrew's Church, Presteigne - **Love Song**, wykonawcy: Clare McCaldin - mezzosopran, Chris Hopkins - fortepian;

Ponadto 22 sierpnia o godz. 16.00 w Assembly Room w Presteigne odbyła się prezentacja audycji radiowej **Warsaw Variations** o wspólnych okupacyjnych losach Andrzeja Panufnika i Witolda Lutosławskiego oraz spotkanie z autorem audycji Alanem Hallem, Lady Camillą Panufnik i Roxanną Panufnik zatytułowane **Panufnik in Perspective** (prowadzenie: David Wordsworth). 26 sierpnia z kolei o godz. 11.00 w Village Hall w Titley wykład na temat muzyki polskiej, zatytułowany **Three Generations of Polish Composers** wygłosił prof. Adrian Thomas (zob. również sekcja poświęcona propagatorom twórczości Panufnika).

Stulecie urodzin Sir Andrzeja Panufnika na University of Southern California w Los Angeles, Stany Zjednoczone (październik)

W związku z obchodami stulecia urodzin Andrzeja Panufnika University of Southern California w Los Angeles przygotował w dniach 5 i 9 października dwa wydarzenia przybliżające osobę i twórczość kompozytora:

- **5 października** działające na Uniwersytecie Polskie Centrum Muzyczne zorganizowało doroczny **Paderewski Lecture-Recital** - do wygłoszenia wykładu zaproszono **Lady Camillę Panufnik**, która zaprezentowała godzinne wystąpienie zatytułowane **Andrzej Panufnik - the Man behind the Music**. Po jej wykładzie zabrzmiał koncert utworów kameralnych kompozytora, w którego programie znalazły się: **Trio fortepianowe** (Joel Pargman - skrzypce, Maggie Parkins - wiolonczela, Nic Gerpe - fortepian), **Hommage à Chopin** (Juliana Gindek - mezzosopran, James Lent - fortepian) i **II Kwartet smyczkowy "Messages"** (Eclipse String Quartet: Sara Parkins - I skrzypce, Joel Pargman - II skrzypce, Alma Lisa Fernandez - altówka, Maggie Parkins - wiolonczela);
- **9 października o godz. 19.30** w uniwersyteckim **Bovard Auditorium** odbył się koncert symfoniczny w wykonaniu **USC Thornton Symphony Orchestra** pod dyr. **Carla St. Clair**. W programie znalazły się dwa utwory Andrzeja Panufnika - **Uwertura tragiczna i Harmony**.

2.3. PROJEKTY SPECJALNE ZWIĄZANE Z/LUB INSPIROWANE TWÓRCZOŚCIĄ ANDRZEJA PANUFNIKA

Roxanna & Andrzej Panufnik

Córka kompozytora, Roxanna Panufnik już od jakiegoś czasu brała udział w projektach koncertowych łączących jej utwory z kompozycjami ojca. Po raz pierwszy propozycja wyszła od pianisty Lecha Napierały, lidera Subito Piano Trio, który zwrócił się do kompozytorki z propozycją przygotowania takiego wspólnego koncertu kameralnego - podwójnego portretu ojca i córki, w związku z koncertem tria w Instytucie Polskim w Wiedniu w 2009 roku. Koncert ten zapoczątkował współpracę artystów z córką Andrzeja Panufnika, która zasugerowała też, aby trio wykonało *Dreamscape* ojca w wersji na wiolonczelę i fortepian - wersja ta została następnie zaakceptowana przez Lady Camillę Panufnik i jest obecnie często wykonywana przez różnych wykonawców. Rezultatem współpracy Subito Piano Trio z Roxanną Panufnik jest nie tylko szereg koncertów, ale również płyta CD zatytułowana *Dreamscape*, zawierająca pieśni i tria Roxanny i Andrzeja Panufników, wydana w roku 2014 przez wydawnictwo Signum Records (zob. sekcja poświęcona nagraniom płytowym).

Kolejny projekt prezentujący utwory obojga twórców - ojca i córki - znalazły swój wyraz w programach recitali fortepianowych pianistki, Clare Hammond, która obok oryginalnych utworów fortepianowych Andrzeja Panufnika włączyła do swego reperturu również dokonane przez jego córkę transkrypcje *Hommage à Chopin i Modlitwy* na fortepian solo. Również ten projekt został zwieńczony płytą CD zarejestrowaną przez Clare Hammond dla wytwórni BIS, a zatytułowaną *Reflections*. Znalazły się na niej również

kompozycje na fortepian solo autorstwa Roxanny Panufnik *Second Home i Glo*. Płyta ukazała się w roku 2014 (zob. sekcja poświęcona nagraniom płytowym).

Również w 2014 roku ukazała się płyta CD zatytułowana *Messages*, zawierająca z kolei kwartety i sekstety smyczkowe Andrzeja i Roxanny Panufników, a opublikowana przez Chandos Records (zob. sekcja dotycząca nagrań płytowych). Płytę nagrał Brodsky String Quartet, zespół ten włączył również prezentowane na niej utwory obojga kompozytorów do programów swoich koncertów w 2014 roku (zob. sekcja poświęcona muzyce kameralnej oraz sekcja poświęcona wykonawcom).

Ponadto wspomnieć należy także o tym, że w wielu innych programach koncertowych różnych artystów idea łączenia utworów Andrzeja Panufnika z utworami jego córki, Roxanny – dziś także cenionej kompozytorki, znalazły swe odbicie. Warto tu wspomnieć o dwóch tego rodzaju projektach:

- program przygotowany specjalnie na 2014 rok przez wykonawców: Liliannę Zalesińską – mezzosopran, Piotra Szymanowicza – fortepian, Andrzeja Gębskiego – skrzypce i Annę Wróbel – wiolonczela, z utworami Andrzeja Panufnika – *Trio fortepianowe, Love Song, Dreamscape, Love Song, Hommage à Chopin* (dwie wokalizy), *Modlitwą* Andrzeja i Roxanny Panufników oraz kompozycjami *Mine Eye i Around Three Corners* Roxanny Panufnik. Pełen program artyści zaprezentowali 18 marca w Filharmonii Łódzkiej oraz 11 listopada w Helsinkach, w części wybrane utwory prezentowane były także w innych miejscach (zob. sekcja poświęcona muzyce kameralnej);
- program przygotowany przez Kwartet Polski oraz członków orkiestry Deutsche Oper Berlin i zaprezentowany przez nich 19 września w Berlinie. Koncert ten, anonsowany jako portret podwójny Sir Andrzej

& Roxanna Panufnik prowadzony był przez Franka Hardersa-Wuthenowa z udziałem gościa specjalnego, Lady Camilli Panufnik, a w jego programie znalazły się: *Sekstet smyczkowy "Trains of Thought"*, *Trio fortepianowe*, *II Kwartet smyczkowy "Messages"* i *Koncert skrzypcowy w wersji na skrzypce* i kwintet smyczkowy Andrzeja Panufnika (solista: Tomasz Tomaszewski) oraz *Memories of My Father* na kwartet smyczkowy Roxanny Panufnik, a całość dopełniło wykonanie dedykowanego pamięci Andrzeja Panufnika utworu *Rècit I* na wiolonczelę solo Piotra Mossa.

Ponadto projektem łączącym muzykę Andrzeja i Roxanny Panufnik jest także projekt **Open Panufnik**, omówiony osobno poniżej. Sama Roxanna Panufnik aktywnie włączyła się w obchody stulecia urodzin swego ojca (zob. też sekcja poświęcona propagatorom twórczości Andrzeja Panufnika).

Around Panufnik (Wokół Panufnika)

Był to projekt przygotowany specjalnie na stulecie Andrzeja Panufnika przez troje młodych wykonawców z Polski: Annę Marię Staśkiewicz – skrzypce, Bartosza Koziaka – wiolonczela i Jakuba Tchorzewskiego – fortepian. Artyści ci przygotowali dwa programy koncertowe, w których muzyka Panufnika ukazywana była na tle utworów innych kompozytorów polskich. Program 1 obejmował utwory Andrzeja Panufnika (*Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian, *Trio fortepianowe*), Witolda Lutosławskiego (*Subito* na wiolonczelę i fortepian) i Romana Palestra (wybór *Preludiów* na fortepian), Program 2 natomiast obok wymienionych kompozycji Panufnika zawierał utwory Fryderyka Chopina (*Trio fortepianowe* op. 8) i Karola Szymanowskiego (*Sonata na skrzypce i fortepian* op. 9). Program 1 uzupełnić miał specjalnie

skomponowany utwór młodego kompozytora polskiego, Michała Ossowskiego, zamówiony przez zespół i dedykowany pamięci Andrzeja Panufnika, ostatecznie jednak utwór ten nie powstał. Projekt *Around Panufnik* zaprezentowany został w Wiedniu (6 lutego), Sheffield (10 maja), Manchesterze (11 maja), Pristinie (20 maja), Sofii (22 maja), Arad w Rumunii (24 maja), Liepaji na Łotwie (2 lipca) oraz w Rzymie (10 grudnia), niekiedy z modyfikacjami zarówno w zakresie programu, jak i muzyków (np. podczas ostatniego koncertu w Rzymie wystąpili: Piotr Tarcholik – skrzypce, Anna Armatys – wiolonczela i Jakub Tchorzewski – fortepian).

#PANUFNIK REVISED

Projekt #PANUFNIK REVISED przygotowany został przez warszawską grupę #ENSEMBLE (Hashtag Ensemble), która zadebiutowała w grudniu 2013 roku. Rezultatem projektu był multimedialny koncert zaprezentowany podczas festiwalu Warszawskie Spotkania Muzyczne, 17 maja 2014 roku w Warszawie (zob. sekcja poświęcona festiwalom). W ramach projektu przygotowane zostały wykonania trzech utworów Andrzeja Panufnika – *Tria fortepianowego* (Agnieszka Guz – skrzypce, Bartosz Koziak – wiolonczela, Krzysztof Kozłowski – fortepian), *Dreamscape* na głos i fortepian (Wanda Franek – alt, Aleksander Dębicz – fortepian) oraz *Triangles* na trzy flety i trzy wiolonczele (Seweryn Zapłatyński, Ania Karpowicz, Jagoda Sudujko – flety, Dominik Płociński, Magdalena Bojanowicz, Bartosz Koziak – wiolonczele). Wykonanie *Triangles* było zarazem światowym prawykonaniem koncertowym tej kompozycji, napisanej przez Andrzeja Panufnika na zamówienie telewizji BBC w 1972 roku i dotychczas istniejącej wyłącznie w archiwalnym nagraniu telewizyjnym.

Utwór nie został dotychczas wydany i muzycy Hashtag Ensemble przygotowali go z rękopisu udostępnionego im przez rodzinę kompozytora. Ponadto w koncercie zabrzmiały też improwizacje na tematy z utworów Panufnika - *Hommage à Chopin i Suity staropolskiej* (Kolektyw Brzdęk Ferajna: Marta Grzywacz - wokal, Ania Karpowicz - flet, Paweł Janas - akordeon (taśma), Krzysztof Kozłowski - fortepian) oraz *Pentasonaty* (Aleksander Dębicz - fortepian). Improwizacjom towarzyszyły projekcje wideo, koncert prowadził Mateusz Żaboklicki.

Warto dodać, że projekt #PANUFNIK REVISED został dofinansowany przez Instytut Muzyki i Tańca w ramach programu Nowe Interpretacje (zob. sekcja dotycząca instytucji promujących twórczość Andrzeja Panufnika).

Arbor cosmica i Panufnik Ensemble

24 września w CK Zamek w Poznaniu odbył się koncert-spektakl multimedialny, podczas którego wykonano jeden z najważniejszych utworów Andrzeja Panufnika - *Arbor cosmica*. Nie było to jednak zwykłe wykonanie, ale specjalnie przygotowany projekt według koncepcji Teresy Nowak, łączący oryginalne wykonania kolejnych części utworu z ich remiksami elektronicznymi, improwizacją instrumentalną, wizualizacjami i tańcem. W realizacji projektu udział wzięli: Katarzyna Klebba (skrzypce/altówka), Michał Jacaszek (elektronika), Tadeusz Sudnik (elektronika) oraz zespół smyczkowy Panufnik Ensemble, stworzony specjalnie do tego projektu, a złożony z solistów i kameralistów związanych z Filharmonią Poznańską i Akademią Muzyczną w Poznaniu; a także tancerze reprezentujący różne techniki tańca. Choreografię przygotował Andrzej Adamczak, a wizualizacje Olga Warabida.

Open Panufnik

Bydgoskie Trio Fortepianowe BMF, w skład którego wchodzi: Bartłomiej Wezner – fortepian, Michał Szałach – skrzypce, Filip Syska – wiolonczela, od kilku lat wykonujące *Trio fortepianowe* Andrzeja Panufnika oraz trio fortepianowe *Around Three Corners* Roxanny Panufnik postanowiło przygotować na rok 2014 specjalny projekt, łączący muzykę obojga kompozytorów z ich aranżacjami jazzowymi. Projekt nazwano Open Panufnik, a do jego realizacji zaproszeni zostali muzycy również związani z Akademią Muzyczną w Bydgoszczy: Michał Szlempo – fortepian, Grzegorz Nadolny – kontrabas i Piotr Biskupski – perkusja. Razem oba tria przygotowały program koncertu obejmujący klasyczne wykonania obu triów fortepianowych – Andrzeja i Roxanny Panufnik oraz jazzowe aranżacje tych samych kompozycji autorstwa Michała Szlempo. Całość wieńczyło wykonanie specjalnie skomponowanego przez Michała Szlempo i Bartłomieja Weznera utworu *Double Piano Trio*. Projekt Open Panufnik został zaprezentowany publiczności w Bydgoszczy 13 kwietnia 2014 roku, ma również swoją stronę internetową www.openpanufnik.com

Skalpel Autumn Music'14

Znany i ceniony w świecie muzyki elektronicznej wrocławski duet Skalpel, tworzony przez Marcina Cichego i Igora Pudło, specjalnie na swój pierwszy koncert w Londynie remiksy utworów Andrzeja Panufnika i Witolda Lutosławskiego. Spośród kompozycji Panufnika muzycy wybrali *Muzykę jesieni* (jej nagranie otrzymali od Jema Panufnika, syna kompozytora) i stworzyli własną, elektroniczną wersję tego utworu, którą zatytułowali

Autumn Music'14. Zaprezentowali ją 30 maja 2014 roku w Union Chapel w Londynie, podczas koncertu zamykającego 12. Festiwal Filmów Polskich w Londynie KINOTEKA oraz 17 września w Krakowie, podczas festiwalu Sacrum Profanum.

3. TWÓRCZOŚĆ ANDRZEJA PANUFNIKA W NAGRANIACH PŁYTOWYCH

Stulecie urodzin Andrzeja Panufnika przypadające na rok 2014 zaowocowało realizacją szeregu projektów płytowych dedykowanych twórczości polskiego kompozytora. Trzy z nich łączyły muzyką Andrzeja Panufnika z utworami jego córki, Roxanny, jedna przypomniała nagrania pod dyrekcją samego kompozytora, ukończono wydawanie serii płytowej z nagraniami wszystkich jego utworów symfonicznych, na CD zarejestrowano ponadto niektóre z koncertów, które odbyły się w 2014 roku. Szczegółowy wykaz płyt z muzyką Andrzeja Panufnika opublikowanych w 2014 roku znajduje się poniżej.

Seria płytowa wytwórni CPO we współpracy z Polskim Radiem

W ramach serii, realizowanej w latach 2008-2014 zarejestrowano i opublikowano wszystkie utwory symfoniczne Andrzeja Panufnika (8 płyt CD, z których ostatnia ukazała się w 2014 roku) pod dyrekcją Łukasza Borowicza z udziałem Polskiej Orkiestry Radiowej oraz niemieckiej Konzerthausorchester Berlin. Poniżej zamieszczono wykaz wszystkich płyt serii:

- *Andrzej Panufnik. Nocturne. Symphonic Works Vol. 1*, Polish Radio Symphony Orchestra, dyr. Łukasz Borowicz, CPO 777 497-2 – zawiera utwory: *Uwertura tragiczna, Nokturn, Uwertura bohatera, Epitafium katyńskie, A Procession for Peace, Harmony*;
- *Andrzej Panufnik. Polonia. Symphonic Works Vol. 2*, Anna Sikorzak-Olek – harfa, Łukasz Długosz – flet, Polish Radio Symphony Orchestra, dyr.

- Łukasz Borowicz, CPO 777 496-2 – zawiera utwory: *Sinfonia rustica*, *Sinfonia concertante*, *Polonia*, *Kołysanka*;
- **Andrzej Panufnik. *Mistica. Symphonic Works Vol. 3***, Łukasz Długosz – flet, Polish Radio Symphony Orchestra, dyr. Łukasz Borowicz, CPO 777 498-2 – zawiera utwory: *Sinfonia mistica*, *Muzyka jesieni*, *Hommage à Chopin*, *Rhapsody*;
  - **Andrzej Panufnik. *Sacra. Symphonic Works Vol. 4***, Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz, CPO 777 683-2 – zawiera utwory: *Sinfonia elegiaca*, *Sinfonia sacra*, *X Symfonia*;
  - **Andrzej Panufnik. *Votiva. Symphonic Works Vol. 5***, Joerg Strodthoff – organy, Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz, CPO 777 684-2 – zawiera utwory: *Sinfonia votiva*, *Metasinfonia*, *Concerto festivo*;
  - **Andrzej Panufnik. *Speranza. Symphonic Works Vol. 6***, Michael Obereigner – kotły, Christian Loeffler – perkusja, Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz, CPO 777 685-2 – zawiera utwory: *Sinfonia di Speranza*, *Concertino*;
  - **Andrzej Panufnik. *Sfere. Symphonic Works Vol. 7***, Michael von Schoenermark – fagot, Sarah van der Kemp – mezzosopran, Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz, CPO 777 686-2 – zawiera utwory: *Sinfonia di Sfere*, *Koncert fagotowy*, *Love Song*, *Landscape*;
  - **Andrzej Panufnik. *Concertos. Symphonic Works Vol. 8***, **Alexander Sitkovetsky – skrzypce, Raphael Wallfisch – wiolonczela, Ewa Kupiec – fortepian, Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz, CPO 777-687-2 – zawiera utwory: *Koncert skrzypcowy*, *Koncert wiolonczelowy*, *Koncert fortepianowy*.**

Płyta nr 8 ukazała się w roku 2014, wieńcząc kilkuletni cykl publikacji płyt CPO z muzyką symfoniczną Panufnika. Warto dodać, że na początku 2015 roku cała seria otrzymała prestiżową nagrodę Special Achievement Award przyznawaną przez ICMA (International Classical Music Awards).

Panufnik. Symphony No. 9 „Sinfonia di Speranza”, Bassoon Concerto; HERITAGE - HTGCD 266

Płyta przypomina dwa archiwalne nagrania utworów Andrzeja Panufnika, zarejestrowane z udziałem BBC Symphony Orchestra pod jego dyktando – **Koncert fagotowy** (solista: Robert Thomspon) oraz **Sinfonia di Speranza**. Dodatkowo płytę uzupełniają archiwalne wypowiedzi radiowe kompozytora na temat obu kompozycji. Całość powstała dzięki nagraniom z archiwum radia BBC, dokonanych 6 października 1987 roku w studiu BBC Radio 3 w Londynie.

Antologia polskiej muzyki współczesnej 1939-1945 (3 CD), SVCD 018-020

Jest to trzy płytowy box opublikowany przez orkiestrę Sinfonia Varsovia. Znajdują się na nim utwory kompozytorów polskich skomponowane w latach okupacji hitlerowskiej lub tematycznie związane z czasem wojny. Wśród wybranych kompozycji znalazły się dwa utwory Andrzeja Panufnika: skomponowana w okupowanej Warszawie **Uwertura tragiczna** (CD1, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Renato Rivolta) oraz dedykowana ofiarom II wojny **Sinfonia elegiaca** (CD3, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk).

Panufnik, Lutosławski. String Quartets, Tippett Quartet, NAXOS - 8.573164

Płyta zawiera wszystkie trzy kwartety smyczkowe Andrzeja Panufnika oraz *Kwartet smyczkowy* Witolda Lutosławskiego.

Agnieszka Duczmal / Amadeus, vol. 2 Tansman, Meyer, Panufnik, Kilar; PRCD 0085

Jest to reedycja drugiego albumu z cyklu Agnieszka Duczmal / Amadeus, wydane przez Polskie Radio w roku 2004. Płyta zawiera m.in. **Koncert skrzypcowy** Andrzeja Panufnika w wykonaniu Konstantego Andrzej Kulki – skrzypce z towarzyszeniem Orkiestry Kameralnej Polskiego Radia Amadeus pod dyrekcją Agnieszki Duczmal.

35. Kwartet Śląski. Muzyka polska, 8 CD

Jest to ośmiopłytowy album wydany przez fundację „Musica Pro Bono” oraz Polskie Radio Katowice z okazji jubileuszu 35-lecia Kwartetu Śląskiego. Na płytach znalazły się reedycje wcześniejszych nagrań zespołu, na płycie nr 3 zamieszczone zostały trzy kwartety smyczkowe oraz dwa sekstety smyczkowe Andrzeja Panufnika (*Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”* i *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy).

DREAMSCAPE. Songs and Trios by Andrzej & Roxanna Panufnik, Heather Shipp - mezzosopran, Subito Piano Trio; Signum Classics SIGCD380

Płyta nagrana przez mezzosopranistkę brytyjską Heather Shipp oraz polski zespół Subito Piano Trio (Lech Napierała – fortepian, Magda Szczepanowska – skrzypce, Piotr Hausenplas – wiolonczela) zawiera utwory Andrzeja Panufnika

- *Love Song, Dreamscape* (wersja na wiolonczelę i fortepian), *Trio fortepianowe*; i Roxanny Panufnik - *Mine Eye, Sweet Love Remember'd, That Mighty Heart, Virtue* na głos i fortepian oraz trio fortepianowe *Around Three Corners*, jak również *Modlitwę* Andrzeja i Roxanny Panufników w wersji na głos i fortepian.

REFLECTIONS. The solo piano works of Andrzej and Roxanna Panufnik, Clare Hammond; BIS-2003

Płyta brytyjskiej pianistki, Clare Hammond zawiera kompozycje na fortepian solo Andrzeja Panufnika - *Twelve Miniature Studies, Pentasonatę, Reflections, Hommage à Panufnik* (aranżacja na fortepian solo Roxanny Panufnik); kompozycje jego córki, Roxanny Panufnik - *Second Home i Glo* oraz *Modlitwę* Andrzeja i Roxanny Panufnik w wersji na fortepian solo (autorstwa kompozytorki).

MESSAGES. Chamber Works for Strings. Andrzej & Roxanna Panufnik. Brodsky Quartet, Robert Smissen - altówka, Richard May - wiolonczela; Chandos Records, CHAN 10839

Płyta brytyjskiego kwartetu smyczkowego Brodsky Quartet zawiera trzy kwartety smyczkowe oraz *Song to the Virgin Mary* w wersji na sekstet smyczkowy Andrzeja Panufnika, *Modlitwę* Andrzeja i Roxanny Panufników w wersji na sekstet smyczkowy (autorstwa kompozytorki), a także skomponowane na zamówienie zespołu *Memories of My Father* na kwartet smyczkowy Roxanny Panufnik.

Wybitni twórcy polscy. Górecki, Panufnik, Roman Perucki - organy, Orkiestra Polskiej Filharmonii Bałtyckiej, dyr. Łukasz Borowcz; PFB 0061

Płyta jest zapisem koncertu, jaki odbył się 1 lipca 2014 roku w Archikatedrze Oliwskiej w ramach obchodów 100. rocznicy urodzin Andrzeja Panufnika. W programie (i na płycie) znalazły się utwory Jana Sebastiana Bacha, Henryka Mikołaja Góreckiego oraz *Metasinfonia* na organy, smyczki i kotły Andrzeja Panufnika.

PANUFNIK IN MEMORIAM, Ernst van Tiel - dyrygent, Paweł Kowalski - fortepian, Orkiestra Symfoniczna PFB, Łukasz Borowicz - dyrygent, Roman Perucki - organy, Orkiestra PFB; PFB 0081

Kolejna płyta wydana przez Polską Filharmonię Bałtycką, a zawierająca nagrania live trzech utworów Andrzeja Panufnika - *Metasinfonii*, zarejestrowanej podczas koncertu w Archikatedrze Oliwskiej 1 lipca 2014 roku (Roman Perucki - organy, Orkiestra PFB, dyr. Łukasz Borowicz) oraz *Koncert fortepianowy i Sinfonię sacra*, zarejestrowane podczas koncertu w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej im Fryderyka Chopina w Gdańsku 7 listopada 2014 roku (Paweł Kowalski - fortepian, Orkiestra Symfoniczna PFB, dyr. Ernst van Tiel).

PANUFNIK. Concertos, Robert Kabara - skrzypce, Roman Jabłoński - wiolonczela, Bogdan Czapiewski - fortepian, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej w Gdańsku, dyr. Zygmunt Rychert; DUX 1176

Płyta zawiera trzy koncerty solowe Andrzeja Panufnika - *Koncert skrzypcowy*, *Koncert wiolonczelowy* i *Koncert fortepianowy*, zarejestrowane przez profesorów Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku oraz

akademicką orkiestrę symfoniczną pod dyktando Zygmunta Rycherta, również pedagoga tej uczelni.

**Pieśni. Chopin, Karłowicz, Szymanowski, Palester, Lutosławski,
Panufnik. Bernadetta Sonnleitner - mezzosopran, Jakub Tchorzewski
- fortepian; Acte Préalable, AP0337**

Na płycie dwojga młodych artystów znalazły się pieśni kompozytorów polskich, w tym *Dreamscape* Andrzeja Panufnika. Płyta ukazała się w lutym 2015 roku.

**Panufnik: Symphony No. 10, Maxwell-Davies: Symphony No. 10,
London Symphony Orchestra, dyr. Antonio Pappano; LSO-Live**

Na płycie znajdzie się X *Symfonia* Andrzeja Panufnika, zarejestrowana przez London Symphony Orchestra pod dyktando jej dyrektora artystycznego, Sir Antonio Pappano podczas koncertu w Barbican Centre w Londynie, 19 października 2014. Płyta ukaze się latem 2015 roku, wraz z X *Symfonią* Petera Maxwella-Daviesa, zamówioną przez LSO i zarejestrowaną z okazji 80-lecia urodzin tego twórcy.

The Panufnik Legacies, Vol. 2, LSO Live

W roku 2015 ukaze się druga płyta z serii ***The Panufnik Legacies*** (pierwsza ukazała się w 2012 roku), zawierająca nagrania najbardziej udanych utworów spośród skomponowanych przez uczestników programu edukacyjnego LSO-Panufnik Young Composers Scheme (zob. sekcja poświęcona inicjatywom związanym z nazwiskiem kompozytor). Zwieńczeniem płyty będzie kompozycja *Panufnik Variations*, skomponowana przez Colina Matthews

(opiekuna projektu) oraz uczestników programu. Na płycie znajdują się następujące utwory:

Matthew Kaner *The Calligraphers Manuscript_*

Alastair Putt *Spiral*

Aaron Parker *Captured*

Patrick Brennan *Ballabile*

Joanna Lee Brixton *Briefcase*

Leo Chadburn *Brown Leather Sofa*

Bushra El-Turk *Tmesis*

James Moriarty *Granular Fragments*

Elizabeth Ogonek *as though birds*

Duncan Ward *P-Paranoia*

Kim Ashton *Spindrift*

Panufnik Variations - Colin Matthews (aranżacja tematu z *Universal Prayer*; wariacja 1 i 11) oraz Max de Wardener (wariacja 2), Evis Sammoutis (wariacja 3), Christopher Mayo (wariacja 4), Toby Young (wariacja 5), Elizabeth Winters (wariacja 6), Larry Goves (wariacja 7), Raymond Yiu (wariacja 8), Anjula Semmens (wariacja 9), Edmund Finnis (wariacja 10).

4. ANDRZEJ PANUFNIK W PROGRAMACH RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH:

4.1. AUDYCJE RADIOWE POŚWIĘCONE KOMPOZYTOROWI

Polskie Radio:

W roku 2014 Polskie Radio aktywnie włączyło się w obchody stulecia urodzin Andrzeja Panufnika. Audycje poświęcone kompozytorowi pojawiały się na wielu antenach, najczęściej w Programie 2 Polskiego Radia, podobnie jak muzyka Andrzeja Panufnika. Poniżej zamieszczono wykaz audycji emitowanych na różnych antenach Polskiego Radia w 2014 roku, jak również transmisji i emisji koncertów z muzyką kompozytora.

Program 2:

Program 2 Polskiego Radia w związku ze stuleciem urodzin Andrzeja Panufnika przygotował w roku 2014 dwa cykle audycji poświęconych kompozytorowi:

- ***Stulecie Panufnika***, autorstwa Michała Nowaka, Agaty Kwiecińskiej i Barbary Schabowskiej,
- ***W poszukiwaniu harmonii***, autorstwa Marka Zwyrzykowskiego.

W cyklu ***Stulecie Panufnika*** zrealizowano dziewięć audycji, w których autorzy wraz z gośćmi z kraju i zagranicy omawiali różne aspekty życia i twórczości Andrzeja Panufnika. Poniżej zamieszczono wykaz audycji wraz z linkami.

1) **Andrzej Panufnik ucieka na Zachód**, emisja 15 lutego 2014gość: dr Beata Bolesławska-Lewandowska

O burzliwych kolejach losu Andrzeja Panufnika w kontekście jego decyzji o emigracji.

<http://www.polskieradio.pl/8/1415/Artykul/1052025,Andrzej-Panufnik-ucieka-na-Zachod>

2) **Dom w Twickenham**, emisja 22 marca 2014

gość: Lady Camilla Panufnik

Barbara Schabowska i Michał Nowak rozmawiają z żoną kompozytora w ich domu w Twickenham pod Londynem.

<http://www.polskieradio.pl/8/1415/Artykul/1081752,Andrzej-Panufnik-szukal-natchnienia-w-rutynie>

3) **Panufnik i Lutosławski. Biografie równoległe**, emisja 26 kwietnia 2014

goście: Grzegorz Michalski, Marcin Bogusławski, Beata Bolesławska-Lewandowska

O równoległych losach Andrzeja Panufnika i Witolda Lutosławskiego oraz ich wzajemnych kontaktach; o problemach z cenzurą w przypadku publikowania informacji o muzyce Panufnika

<http://www.polskieradio.pl/8/3385/Artykul/1110730,Jak-Panufnika-do-Polski-przemycano>

4) **W cieniu ojca**, emisja 31 maja 2014

goście: Roxanna i Jem Panufnik

Rozmowa z dziećmi kompozytora.

<http://www.polskieradio.pl/8/3385/Artykul/1141128,Nie-znal-Beatlesow-uwielbial-Gershwin-a-i-Davis-a-Andrzej-Panufnik-w-oczach-dzieci> 5)

W **Birmingham**, emisja 20 września

goście: Richard Bratby (archiwista orkiestry w Birmingham), Janis Susskind (Boosey & Hawkes)

Rozmowa na temat czasów dyrekcji Andrzeja Panufnika w City of Birmingham Symphony Orchestra (1957-59), jak i na temat częstotliwości wykonań muzyki kompozytora.

<http://www.polskieradio.pl/8/3385/Artykul/1239116,Jak-Andrzej-Panufnik-wprowadzil-dawna-muzyke-angielska-do-Birmingham>

6) **Muzycy Panufnika**, emisja 24 września 2014

goście: Wojciech Michniewski, Ewa Pobłocka, Łukasz Borowicz

Uznani wykonawcy utworów Andrzeja Panufnika dzielą się swoimi wrażeniami na temat jego muzyki.

<http://www.polskieradio.pl/8/3664/Artykul/1242047,Wojciech-Michniewski-Panufnik-wstrzasnal-mna-jak-Gorecki>

7) **Czasy przedwojenne**, emisja 11 października 2014

goście: Stanisław Skrowaczewski, dr Katarzyna Naliwajek-Mazurek, Marta Dziewanowska-Pachowska

O swej długoletniej przyjaźni z Andrzejem Panufnikiem opowiada Stanisław Skrowaczewski. Ponadto rozmowa o czasie spędzonym przez Panufnika w warszawskim Konserwatorium Muzycznym oraz o jego działalności artystycznej podczas okupacji.

<http://www.polskieradio.pl/8/3385/Artykul/1256141,Panufnik-nieufny-bal-sie-rozmawiac-Ze-wspomnien-Stanislawa-Skrowaczewskiego->

8) „**Bogurodzica**” i walka o wolność. **Panufnik w balecie**, emisja 15 listopada 2014

goście: Robert Thompson (fagocista, dla którego powstał *Koncert fagotowy* Andrzeja Panufnika), John Goldsmith (szef nieistniejącej już wytwórni Unicorn), Gray Veredon (choreograf)

Rozmowa o mniej znanych aspektach twórczości Andrzeja Panufnika.

<http://www.polskieradio.pl/8/3385/Artykul/1288823,Bogurodzica-i-walka-o-wolnosc-Panufnik-w-balecie>

9) **Autobiografia Panufnika**, emisja 13 grudnia 2014

goście: dr Danuta Gwizdalanka, prof. Michał Głowiński

Rozmowa na temat *Autobiografii* Andrzeja Panufnika i tego, co – zdaniem gości – nie jest w niej prawdą.

<http://www.polskieradio.pl/8/3385/Artykul/1318333,Odklamywanie-autobiografii-Panufnika>

W cyklu audycji zatytułowanych **W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika** Marek Zwyrzykowski przedstawił dziesięć własnych spojrzeń na twórczość kompozytora, prezentując wybrane utwory. Były to kolejno:

1) **W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika (1)**, emisja: 10 lutego 2014; zaprezentowane utwory: *Trio fortepianowe*

(wykonawcy: Varsovia Piano Trio), *5 Polskich pieśni ludowych* (wykonawcy: Zespół wokalny-instrumentalny Polskiego Radia, dyr. Andrzej Panufnik), *Uwertura tragiczna* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz), *Krąg kwintowy* (wykonawca: Szabolcs Esztényi - fortepian), *Nokturn* na orkiestrę (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz), *Kołysanka* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz);

2) W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika (2), emisja: 6 marca 2014; zaprezentowane utwory: *Divertimento* (wykonawcy: Polska Orkiestra Kameralna, dyr. Mariusz Smolij), *Sinfonia rustica* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz), *Suita staropolska* (wykonawcy: Polska Orkiestra Kameralna, dyr. Mariusz Smolij), *Symfonia pokoju* (wykonawcy: Chór dziecięcy PSM nr 1 w Krakowie, Chór i Orkiestra PR w Krakowie, dyr. Andrzej Panufnik), *Uwertura bohaterska* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz);

3) W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika (3), emisja: 3 kwietnia 2014; zaprezentowane utwory: *Hommage á Chopin* (wykonawcy: Henryk Błazej - flet, Teresa Kaban-Błazej - fortepian), *Koncert gotycki (Concerto in modo antico)* (wykonawcy: Polska Orkiestra Kameralna, dyr. Mariusz Smolij), *Rapsodia* na orkiestrę (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz), *Sinfonia elegiaca* (wykonawcy: Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz), *Polonia* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz);

4) W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika (4), emisja: 1 maja 2014; zaprezentowane utwory: *Koncert fortepianowy* (wykonawcy: Ewa

Pobłocka - fortepian, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej w Warszawie, dyr. Kazimierz Kord), *Landscape* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz), *Muzyka jesieni* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz), *Sinfonia sacra* (wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna Królewskiego Concertgebouw w Amsterdamie, dyr. Andrzej Panufnik), *Song to the Virgin Mary* (wykonawcy: Camerata Silesia - Zespół Śpiewaków Miasta Katowice, dyr. Anna Szostak);

5) W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika (5), emisja: 5 czerwca 2014; zaprezentowane utwory: *Hommage á Chopin* (wykonawcy: Łukasz Długosz - flet, Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz), *Tryptyk jagielloński* (wykonawcy: Orkiestra Kameralna PR Amadeus, dyr. Agnieszka Duczmal), *Epitafium katyńskie* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz), *Universal Prayer* (wykonawcy: April Cantelo - sopran, Helen Watts - kontralt, John Mitchinson - tenor, Roger Stalman - bas, David Watkins, Maria Kochońska, Tina Bonifacio - harfy, Nicolas Kynaston - organy, The Louis Halsey Singers, dyr. Leopold Stokowski), *Koncert skrzypcowy* (wykonawcy: Konstanty Andrzej Kulka - skrzypce, Orkiestra Kameralna PR Amadeus, dyr. Agnieszka Duczmal);

6) W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika (6), emisja: 24 września 2014; zaprezentowane utwory: *Sinfonia concertante* (wykonawcy: Auréle Nicolet - flet, Osian Ellis - harfa, Menuhin Festival Orchestra, dyr. Andrzej Panufnik), *Sinfonia di Sfere* (wykonawcy: Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz), *I Kwartet smyczkowy* (wykonawcy: Apollon Musagète Quartet), *Sinfonia mistica* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz);

7) **W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika (7)**, emisja: 29 października 2014; zaprezentowane utwory: *Metasinfonia* (wykonawcy: Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz), *Concerto festivo* (wykonawcy: Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz), *Concertino* (wykonawcy: Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz), *II Kwartet smyczkowy* (wykonawcy: Apollon Musagète Quartet), *A Procession for Peace* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz);

8) **W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika (8)**, emisja: 27 listopada 2014; zaprezentowane utwory: *Sinfonia votiva* (wykonawcy: Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz), *Arbor cosmica* (wykonawcy: New York Chamber Symphony, dyr. Andrzej Panufnik), *Pentasonata* (wykonawca: Clare Hammond - fortepian), *Koncert fagotowy* (wykonawcy: Michael von Schönemark - fagot, Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz);

9) **W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika (9)**, emisja: 18 grudnia 2014; zaprezentowane utwory: *Sinfonia di Speranza* (wykonawcy: Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz), *Sekstet smyczkowy* (wykonawcy: Kwartet Varsovia, Stefan Kamasa - altówka, Mariusz Skuła - wiolonczela), *X Symfonia* (wykonawcy: Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz), *Koncert wiolonczelowy* (wykonawcy: Raphael Wallfisch - wiolonczela, Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz);

10) **W poszukiwaniu harmonii - dzieła Andrzeja Panufnika (10)**, emisja: 29 stycznia 2015; zaprezentowane utwory: *Hommage à Chopin* - części I, IV, V (wykonawca: Clare Hammond - fortepian), *Reflections* (wykonawca: Clare Hammond - fortepian), *Modlitwa do Matki Boskiej*

Skępskiej (wykonawca: Camerata Silesia - Zespół Śpiewaków Miasta Katowice, dyr. Anna Szostak), *Modlitwa*, wersja na fortepian solo (wykonawca: Clare Hammond - fortepian), *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (wykonawcy: Apollon Musagète Quartet), *Harmony* (wykonawcy: Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz), *Love Song* (wykonawcy: Sarah van der Kemp - mezzosopran, Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz), *Sinfonia sacra* (wykonawcy: Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz).

Ponadto Program 2 Polskiego Radia w roku 2014 przeprowadził następujące transmisje i retransmisje koncertów z muzyką Andrzeja Panufnika:

- **10 stycznia 2014** - Filharmonia Dwójki (transmisja z Katowic). Koncert Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia pod dyrekcją Alexandra Liebreicha, w programie m.in. *Concerto festivo*. W przerwie audycja Anny Skulskiej zatułowana *Andrzej Panufnik - twórca rzadko obecny*;
- **19 stycznia 2014** - Filharmonia Dwójki (transmisja ze Studia Koncertowego Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego). Koncert Polskiej Orkiestry Radiowej pod dyr. Marka Pijarowskiego, w programie m.in. *Uwertura bohatera*. W przerwie rozmowa Beaty Stylińskiej z bohaterami wieczoru;
- **9 lutego 2014**- Filharmonia Dwójki (transmisja z Studia Koncertowego Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego). Festiwal Witolda Lutosławskiego „Łańcuch XI” - koncert Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach pod dyr. Alexandra

- Liebreicha. W programie m.in. *Kołysanka* i *Muzyka jesieni*. W przerwie rozmowa Barbary Schabowskiej z Alexandrem Liebreichem;
- **16 lutego 2014** - Filharmonia Dwójki (transmisja ze Studia Koncertowego Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego). 35 lat Kwartetu Śląskiego - koncert Kwartetu Śląskiego, w programie m.in. *// Kwartet smyczkowy „Messages”*. W przerwie rozmowa Ewy Niewiadomskiej z członkami Kwartetu Śląskiego;
  - **23 lutego 2014** - Filharmonia Dwójki. Festiwal Witolda Lutosławskiego „Łańcuch XI” - koncert Polskiej Orkiestry Radiowej pod dyr. Renato Rivolty, zarejestrowany 8 lutego 2014 roku w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie. W programie m.in. *Uwertura tragiczna i Polonia*;
  - **9 maja 2014** - Filharmonia Dwójki (transmisja z Katowic). Koncert Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia pod dyrekcją Christopha Campestriniego; w programie m.in. *Kołysanka*. W przerwie rozmowa Barbary Schabowskiej z bohaterami wieczoru.
  - **26 czerwca 2014** - Letni Festiwal Muzyczny. Koncert finałowy festiwalu „Musica Polonica Nova”(zarejestrowany 12 kwietnia 2014) - koncert Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach pod dyr. Michała Klauzy; w programie m.in. *Koncert fortepianowy* (solista. Mateusz Borowiak);
  - **28 sierpnia 2014** - Letni Festiwal Muzyczny (transmisja z Filharmonii Narodowej, również do EBU). 10. Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Chopin i jego Europa” - koncert Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Narodowej pod dyrekcją Jacka Kaspszyka, w programie m.in. *Koncert fortepianowy* (solistka: Katarzyna Gołofit).W przerwie rozmowa Anny Skulskiej z Jackiem Kaspszykiem;

- **8 września 2014** – Letni Festiwal Muzyczny. Retransmisja koncertu kameralnego z 10. Międzynarodowego Festiwalu „Chopin i jego Europa”, zarejestrowanego 23 sierpnia 2014 roku w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie. W programie m.in. *Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”*, wykonawcy: Lena Neudauer – skrzypce, Erzhan Kulibaev – skrzypce, Katarzyna Budnik-Gałązka – altówka, Artur Rozmysłowicz – altówka, Marcin Zdunik – wiolonczela, Rafał Kwiatkowski – wiolonczela;
- **28 września 2014** – Filharmonia Dwójki (transmisja ze Studia Koncertowego Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie). 100-lecie urodzin Andrzeja Panufnika – koncert Polskiej Orkiestry Radiowej pod dyr. Łukasza Borowicza. W programie: *Nokturn, Koncert wiolonczelowy, Hommage à Chopin* (wersja na flet i orkiestrę smyczkową), *Sinfonia rustica*; soliści: Raphael Wallfisch – wiolonczela, Anna Włodarska-Szetela – flet. W przerwie audycja Beaty Stylińskiej na temat konferencji muzykologicznej *Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki* (zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym) oraz książki Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej *Panufnik. Architekt emocji* (rozmowa z autorką);
- **12 października 2014** – Filharmonia Dwójki. X Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Chopin i jego Europa – retransmisja koncertu zarejestrowanego 27 sierpnia 2014 roku w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie. Koncert orkiestry Sinfonia Varsovia pod dyr. Jerzego Maksymiuka, w programie: *X Symfonia, Koncert skrzypcowy* (solistka: Aleksandra Kuls) i *Arbor cosmica*;

- **13 listopada 2014** - Filharmonia Dwójki. Światowe Dni Muzyki - retransmisja koncertu zespołu Camerata Silesia pod dyрекcją Anny Szostak, zarejestrowanego 8 października 2014 roku we Wrocławiu. W programie m.in. *Song to a Virgin Mary* na chór a cappella;
- **23 listopada 2014** - Filharmonia Dwójki. 10. Międzynarodowy Festiwal Muzyczny "Chopin i jego Europa" - retransmisja koncertu zarejestrowanego 28 sierpnia 2014 roku w Warszawie. Koncert Orkiestry Kameralnej Miasta Tychy AUKSO pod dyрекcją Marka Mosia, w programie m.in. *Sinfonia concertante* i *Koncert wiolonczelowy*; soliści: Sarah Louvion - flet, Xavier de Maistre - harfa, Andrzej Bauer - wiolonczela.

Program 3:

- **6 kwietnia 2014, Z najwyższej półki, autor: Michał Nogaś** - o wydanej nakładem wydawnictwa Marginesy wznowieniu *Autobiografii* Andrzeja Panufnika. Gość programu: Beata Bolesławska-Lewandowska, biografka kompozytora oraz tłumaczka *Postawia* do wspomnianej książki, autorstwa Lady Camilli Panufnik;

<http://www.polskieradio.pl/9/874/Artykul/1093304,Z-najwyzszej-polki-Panufnik-o-sobie-Extence-o-dojrzewaniu>

- **4 października 2014, Radiowy Dom Kultury, autorka: Agnieszka Szydłowska** - rozmowa o wydanej pod koniec września przez Polskie Wydawnictwo Muzyczne książce Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej *Panufnik. Architekt emocji*. Gość programu: Beata Bolesławska-Lewandowska

Radio Poland (sekcja angielska Polskiego Radia):

- **9 stycznia 2014** – zapowiedź przypadającego na 2014 rok stulecia urodzin Andrzeja Panufnika. Autor audycji, Michał Kubicki, przybliży postać kompozytora w rozmowach z Beatą Bolesławską-Lewandowską oraz Adrianem Thomasem.

<http://thenews.pl/1/6/Artykul/158147,2014-Panufnik-Centenary>

- **6 lutego 2014** – informacja o rozpoczęciu obchodów stulecia Andrzeja Panufnika przez London Symphony Orchestra.

<http://thenews.pl/1/11/Artykul/161173,LSO-launches-Panufnik-centenary-events>

- **24 września 2014** – w dniu setnych urodzin Andrzeja Panufnika przypomnienie rozmów Michała Kubickiego z Beatą Bolesławską-Lewandowską i Adrianem Thomasem na temat kompozytora.

<http://thenews.pl/1/6/Artykul/182390,Panufnik-Centenary>

- **30 września 2014** – rozmowa Michała Kubickiego z Jemem Panufnikiem na temat jego ojca, Andrzeja Panunika.

<http://thenews.pl/1/6/Artykul/182841,Panufnik-Jr-remembers-composer-father>

Polskie Radio Kraków

- **7 kwietnia 2014, godz. 21.00, Koło Kultury**, autor: Daniel Cichy;
zaprezentowane utwory: *Hommage à Chopin, Koncert fortepianowy, Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”*;
- **25 sierpnia 2014, godz. 21.00, Koło Kultury**, autor: Daniel Cichy;
prezentowane utwory: *Love Song*
- **29 września 2014, godz. 21.00, Koło Kultury**, autor: Daniel Cichy;
prezentowane utwory: *Suita staropolska, Arbor cosmica, Koncert fagotowy, Sinfonia votiva*.

RDC (Radio dla Ciebie):

- **14 czerwca 2014, Strefa kultury, autor: Teresa Drozda** –
o *Autobiografii* Andrzeja Panufnika; gość programu: Jacek Marczyński

<http://rdc.pl/informacje/jacek-marczyński-dopiero-odzyskujemy-muzyke-panufnika-posluchaj/>

- **11 października 2014, Dominanta wtrącona, autor: Tomasz Cyz**
– o muzyce Andrzeja Panufnika; gość: Łukasz Borowicz

Radio TOK FM:

- **23 sierpnia 2014, Weekend TOK FM, autor: Marta Perchuć-Burzyńska** – o życiu i twórczości Andrzeja Panufnika w kontekście jego *Autobiografii*; gość programu: dr Beata Bolesławska-Lewandowska

BBC Radio 3 (Wielka Brytania)

W Programie 3 radia BBC muzykę Andrzeja Panufnika przypomniano w następujących programach:

- **30 lipca, godz. 13.00**, Lunchtime Concert – I *Kwartet smyczkowy*, wykonawcy: Apollon Musagète Quartet;
- **10 sierpnia, godz. 23.00**, New Generation Artists – I *Kwartet smyczkowy*, wykonawcy: Apollon Musagète Quartet;
- **18 września, godz. 19.30**, Radio 3 in Concert – *Sinfonia elegiaca*, wykonawcy: I, Culture Orchestra, dyr. Kirill Karabits (retransmisja koncertu z 17 sierpnia z festiwalu w Edynburgu).
- **5 listopada, godz. 20.20**, Radio 3 Live in Concert – *Kołysanka*, wykonawcy: BBC Philharmonic, dyr. John Størgards;
- **1 grudnia, godz. 14.10**, Afternoon on 3 – *Suita staropolska*, wykonawcy: Sinfonia Varsovia, dyr. Andres Mustonen;
- **2 grudnia, godz. 14.00**, Afternoon on 3 – *Concerto festivo*, wykonawcy: Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, dyr. Alexander Liebreich;
- **3 grudnia, godz. 14.00**, Afternoon on 3 – *Koncert fortepianowy*, wykonawcy: Mateusz Borowiak – fortepian, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, dyr. Michał Klauza;
- **5 grudnia, godz. 14.00**, Afternoon on 3 – *Landscape*, Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Szymon Bywalec;
- **10 grudnia, godz. 0.30**, Through the Night – II *Kwartet smyczkowy* “Messages”.

Ponadto w dniach **22-26 września** zaprezentowano pięcioczęściowy cykl audycji autorstwa Donalda McLeoda, emitowany w ramach serii **Composer of the Week: Andrzej Panufnik**. W kolejnych dniach przedstawiono audycje:

- **22 września, godz. 12.00**, cz. 1 “Survival”. Wprowadzenie do twórczości Andrzeja Panufnika. Zaprezentowane utwory: *Trio*

- fortepianowe*, cz. III (Subito Piano Trio), *Uwertura tragiczna* (London Symphony Orchestra, dyr. Jascha Horenstein), *Divertimento*, cz. III (Polska Orkiestra Kameralna, dyr. Mariusz Smolij), *Sinfonia rustica* (Monte Carlo Opera Orchestra, dyr. Andrzej Panufnik), *Kołysanka* (Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz);
- **23 września, godz. 12.00**, cz. 2 "From Number One to No One".
O muzyce Andrzeja Panufnika okresu powojennego. Zaprezentowane utwory: *Hommage à Chopin* (Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz), *Uwertura bohatera* (London Symphony Orchestra, dyr. Jascha Horenstein), *Sinfonia elegiaca* (Konzerthausorchester Berlin, dyr. Łukasz Borowicz), *Koncert fortepianowy*, cz. III (Ewa Pobłocka - fortepian, London Symphony Orchestra, dyr. Andrzej Panufnik);
  - **24 września, godz. 12.00**, cz. 3 "Marriage". O muzyce Panufnika komponowanej po ślubie z Camillą Jessel. Zaprezentowane utwory: *Tryptyk jagielloński*, cz. III (Polska Orkiestra Kameralna, dyr. Mariusz Smolij), *Epitafium katyńskie* (London Symphony Orchestra, dyr. Andrzej Panufnik), *Song to the Virgin Mary* (Choir of King's College, Cambridge), *Sinfonia sacra* (Amsterdam Concertgebouw, dyr. Andrzej Panufnik), *Koncert skrzypcowy*, cz. III (Yehudi Menuhin - skrzypce, London Philharmonic Orchestra, dyr. Andrzej Panufnik);
  - **25 września, godz. 12.00**, cz. 4 "Recognition". O utworach z lat 1970. i 1980. Zaprezentowane kompozycje: *Thames Pageant*, fragmenty (King's House School Choir, Thames Youth Ensemble, dyr. Michael Stuckey), *Love Song* (Heather Shipp - mezzosopran, Lech Napierała - fortepian), *Concertino na kotły, perkusję i smyczki* (Kurt-Hans Goedicke - kotły, Michael Frye - perkusja, London Symphony

Orchestra, dyr. Andrzej Panufnik), *Dreamscape* (Piotr Hausenplas – wiolonczela, Lech Napierała – fortepian), *II Kwartet smyczkowy "Messages"* (Chilingirian String Quartet);

- **26 września, godz. 12.00**, cz. 5 "Celebrations, Honours and a Glorious Homecoming". O powrocie Panufnika do Polski w 1990 roku oraz o muzyce prowadzącej do tego wydarzenia. Zaprezentowane utwory: *Koncert fagotowy* (Robert Thompson – fagot, London Musici, dyr. Mark Stephenson), *III Kwartet smyczkowy "Wycinanki"* (Chilingirian String Quartet), *Harmony* (Polska Orkiestra Radiowa, dyr. Łukasz Borowicz).

O Andrzeju Panufniku mówiono poza tym w następujących programach:

- **27 września, godz. 12.15**, Music Matters. Petroc Trelawny prezentuje sylwetkę Andrzeja Panufnika z okazji stulecia urodzin kompozytora. Gościem audycji była m.in. Lady Camilla Panufnik;
- **25 października, godz. 10.30**. William Mival rozmawia z Andrew McGregorem o nowych płytach – z koncertami Andrzeja Panufnika oraz utworami wokalnymi Petera Maxwella Daviesa;

Bayerischer Rundfunk (Niemcy)

ARD (Arbeitsgemeinschaft der Rundfunkanstalten Deutschlands), organizacja radiofonii i telewizji publicznej w Niemczech, regularnie przygotowuje tygodnie tematyczne. W roku 2014 taki tydzień tematyczny poświęcony był pojęciu tolerancji. W ramach tego tygodnia rozgłośnia Bayerischer Rundfunk w Monachium w programie BR Klassik nadała **21 listopada 2014** o godz.

19.05 i powtórzyła **22 listopada 2014** godz. 15.05 55-minutowy program o Andrzeju Panufniku autorstwa Wacława Stawnego, zatytułowany *GEHÄTSCHULT - GEHASST - GEMIEDEN - GEFEIERT. Der polnische Komponist Andrzej Panufnik und sein Erfolg im Exil*. Autor przypomniał archiwalne wypowiedzi samego Andrzeja Panufnika; gośćmi audycji byli: pianistka Ewa Kupiec, dyrygent Wojciech Michniewski, muzykolog Bernard Jacobson, pianistka Clare Hammond oraz Lady Camilla Panufnik. W audycji zaprezentowano też fragmenty następujących utworów Andrzeja Panufnika: *Koncert fortepianowy, Kołysanka, Epitafium katyńskie, Concerto festivo i Koncert wiolonczelowy*.

Deutschlandradio Kultur (Niemcy)

Na ogólnokrajowej antenie niemieckiego Deutschlandradio Kultur **19 grudnia 2014** wyemitowano koncert, zarejestrowany 5 grudnia 2014 roku w Auli Uniwersyteckiej w Poznaniu - wykonano na nim m.in. *Koncert skrzypcowy* Andrzeja Panufnika, solistą był Alexander Sitkovetsky, a Orkiestrą Filharmonii Poznańskiej dyrygował Łukasz Borowicz.

Stacje radiowe w USA:

kusc.org classical

- **8 października 2014** - emisja 4-godzinnego programu przygotowanego przez Jima Svejdę, w którym prezentował on wszystkie dzieła Andrzeja Panufnika, przeplatając je rozmową z Lady Camillą Panufnik. Audycja wpisała się w tydzień najbardziej skoncentrowanych w USA obchodów stulecia Andrzeja Panufnika -znaczonych koncertami Chicago Symphony Orchestra oraz wykładami

i koncertami na University of South California w Los Angeles (zob. sekcja poświęcona muzyce orkiestrowej oraz sekcja dotycząca festiwali).

www.wfmt.com

- 1-3 października 2014, autor: Jon Tolansky. Rozmowa z Camillą Panufnik oraz prezentacja utworów Andrzeja Panufnika w związku z koncertami Chicago Symphony Orchestra pod dyr. Riccardo Mutiego.

4.2. PROGRAMY TELEWIZYJNE POŚWIĘCONE KOMPOZYTOROWI

Na antenach Telewizji Polskiej w roku 2014 wyemitowane zostały następujące programy związane z osobą i twórczością Andrzeja Panufnika:

TVP 2:

- **9 listopada 2014, WOK - Wszystko o Kulturze** (magazyn kulturalny)
Poświęcona muzyce część magazynu, prowadzona przez Bartka Chacińskiego i Jacka Hawryluka, oscylowała wokół premiery książki Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej *Andrzej Panufnik. Architekt emocji* oraz opublikowanej w ninatece.pl [specjalnej kolekcji poświęconej kompozytorowi](#). Gośćmi programu byli: Beata Bolesławska-Lewandowska i Wojciech Michniewski.

TVP Kultura:

- **13 stycznia, godz. 8.45 i 17.00** - *Tata z za żelaznej kurtyny*, film dokumentalny w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego;
- **27 sierpnia 2014, godz. 19.50** - Festiwal „Chopin i jego Europa”. Andrzej Panufnik niepowtarzalny - transmisja live koncertu ze Studia Koncertowego Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego, w programie: *X Symfonia*, *Koncert skrzypcowy* oraz *Arbor cosmica*, wykonawcy: Aleksandra Kuls - skrzypce, Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk. W studiu telewizyjnym prowadzący Robert Kamyk rozmawiał z Beatą Bolesławską-Lewandowską oraz gośćmi: Lady Camillą Panufnik, Roxanną Panufnik, Stanisławem Leszczyńskim i Jackiem Kaspszykiem;
- **24 września 2014, godz. 11.26** - *Koncert fortepianowy*, przypomnienie nagrania z festiwalu Warszawska Jesień 1990, wykonawcy: Ewa Pobłocka - fortepian, Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Wojciech Michniewski;
- **24 września 2014, godz. 17.30** - *100. rocznica urodzin Andrzeja Panufnika - nowy portal muzyczny* - program publicystyczny przybliżający osobę Andrzeja Panufnika w kontekście uruchomionej w niniatece.pl kolekcji muzycznej poświęconej kompozytorowi (zob. sekcja poświęcona stronom internetowym) oraz książki Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej *Panufnik. Architekt emocji*. Prowadzący: Robert Kamyk i Agnieszka Szydłowska; goście: Michał Merczyński, Iwona Lindstedt, Lady Camilla Panufnik, Ewa Pobłocka, Wojciech Michniewski, Beata Bolesławska-Lewandowska;

- **24 września, godz. 20.20** - 100. rocznica urodzin Andrzeja Panufnika - *Tata z za żelaznej kurtyny*, film dokumentalny w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego;
- **24 września, godz. 21.30** - 100. rocznica urodzin Andrzeja Panufnika - *Festiwal Chopin i jego Europa - Andrzej Panufnik niepowtarzalny*; przypomnienie pierwszej części koncertu z 27 sierpnia 2014 roku;
- **27 września, godz. 15.40** - 100. rocznica urodzin Andrzeja Panufnika - *nowy portal muzyczny* - powtórka programu emitowanego 24 września o godz. 17.30;
- **30 września, godz. 5.00** - 100. rocznica urodzin Andrzeja Panufnika - *nowy portal muzyczny* - powtórka programu emitowanego 24 września o godz. 17.30.

TVP Historia:

- **4 maja, godz. 2.20** - *Tata z za żelaznej kurtyny*, film dokumentalny w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego;
- **20 lipca, godz. 1.30** - *Tata z za żelaznej kurtyny*, film dokumentalny w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego;

TVP Regionalna:

- **9 lipca, godz. 11.10 i godz. 5.10** - *Tata z za żelaznej kurtyny*, film dokumentalny w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego;

5. REFLEKSJA NAUKOWA I POPULARNO-NAUKOWA

5.1. KONFERENCJE NAUKOWE POŚWIĘCONE TWÓRCZOŚCI ANDRZEJA PANUFNIKA

W roku 2014 odbyły się trzy konferencje naukowe związane z obchodami stulecia urodzin Andrzeja Panufnika. Pierwsza, jednodniowa sesja muzykologiczna zorganizowana została przez Oddział Krakowski Związku Kompozytorów Polskich, 12 czerwca 2014 roku w ramach 26. Międzynarodowego Festiwalu Kompozytorów Krakowskich (zob. sekcja poświęcona festiwalom). Druga, Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Artystyczna „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki” odbyła się w dniach 24-26 września na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie, a ostatnia konferencja naukowa „'Pozostać wiernym sobie'. Andrzej Panufnik i kompozytorzy emigracyjni XX wieku” miała miejsce w dniach 23-24 października na Akademii Muzycznej w Krakowie. Poniżej zamieszczono szczegółowy program poszczególnych konferencji.

Sesja i panel dyskusyjny poświęcone twórczości Andrzeja Panufnika w 100. rocznicę urodzin (Kraków, 12 czerwca 2014)

Ta jednodniowa konferencja miała miejsce 12 czerwca w godzinach 12.00 – 16.30 w Sali Kameralnej Pałacu Pustowskich Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Sesję otworzył dyrektor 26. Międzynarodowego Festiwalu Kompozytorów Krakowskich, Marcel Chyrzyński, po czym wygłoszono następujące referaty:

- dr hab. Maciej Jabłoński *Symfonie Andrzeja Panufnika na tle współczesnej muzyki polskiej;*
- dr hab. Magdalena Dziadek *Dialog w trzech odsłonach – kwartety smyczkowe Andrzeja Panufnika;*
- dr Ewa Siemdaj *Przejawy identyfikacji narodowej w twórczości Andrzeja Panufnika;*
- dr Beata Bolesławska-Lewandowska *Andrzej Panufnik i Zygmunt Mycielski – muzyczna przyjaźń z żelazną kurtką w tle.*

Na zakończenie odbył się panel dyskusyjny poświęcony twórczości kompozytora, w którym udział wzięli: prof. Alicja Jarzębska, dr hab. Magdalena Dziadek, dr Ewa Siemdaj i dr Beata Bolesławska-Lewandowska. Całość prowadziła prof. Małgorzata Woźna-Stankiewicz. Warto dodać, że po zakończeniu sesji, o godz. 17.00 w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa, w ramach Międzynarodowego Festiwalu Kompozytorów Krakowskich, odbył się koncert Kwartetu Śląskiego zatytułowany *Panufnik in memoriam* – zespół wykonał m.in. *II Kwartet smyczkowy „Messages”* oraz *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* Andrzeja Panufnika. Wygłoszone podczas sesji teksty referatów Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej i Magdaleny Dziadek zostały udostępnione na stronie internetowej festiwalu: <http://zpk.krakow.pl/26/teksty-festiwalowe/>

Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Artystyczna „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki” (Warszawa, 24-26 września 2014)

W dniach 24-26 września na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina odbyła się konferencja naukowo-artystyczna poświęcona życiu i twórczości Andrzeja Panufnika, z udziałem wielu gości z zagranicy, w tym żony i syna

komozytora, którzy wzięli czynny udział w konferencyjnych wydarzeniach. Organizatorem konferencji była Katedra Teorii Muzyki UMFC, we współpracy ze Związkiem Kompozytorów Polskich i Instytutem Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego. Komitet naukowy i organizacyjny konferencji składał się z następujących osób: dr hab. Alicja Gronau-Osińska, dr Katarzyna Szymańska-Stułka, dr Beata Bolesławska-Lewandowska, dr hab. Iwona Lindstedt, dr Iwona Świdnicka oraz dr Małgorzata Waszak. Program konferencji obejmował nie tylko panele dyskusyjne i prezentację referatów naukowych, ale również koncerty, warsztaty pianistyczne oraz pokaz filmu. Szczegółowy program konferencji wyglądał następująco:

24 września 2014, środa:

- godz. 11.00-11.30, Audytorium im. Karola Szymanowskiego – uroczyste otwarcie konferencji – Prorektor UMFC ds. zagranicznych i studenckich, prof. dr hab. Ewa Iżykowska, Kierownik Katedry Teorii Muzyki, dr hab. Alicja Gronau-Osińska, prof. UMFC;
- godz. 11.30-13.30, Audytorium im. Karola Szymanowskiego_ – 1 Panel: *Andrzej Panufnik jakim go pamiętamy – kompozytor, dyrygent, artysta, człowiek*; uczestnicy: Lady Camilla Panufnik, Jem Panufnik, prof. Bernard Jacobson, prof. Nigel Osborne, prof. Tadeusz Gadzina, Wojciech Michniewski; moderator: prof. dr hab. Zbigniew Skowron;
- godz. 14.00, Sala PWM – Prezentacja kolekcji ninateka.pl poświęconej Andrzejowi Panufnikowi oraz promocja książki Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej *Panufnik. Architekt emocji* (organizatorzy: NINA, PWM);
- godz. 15.30-16.30, Audytorium im. Karola Szymanowskiego – pokaz filmu *Tata zza żelaznej kurtyny* w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego;

- godz. 16.30-18.30, Audytorium im. Karola Szymanowskiego – 2 Panel: *Andrzej Panufnik – dziś, wokół refleksji nad dziełem*; uczestnicy: reż. Krzysztof Rzączyński, prof. Krzysztof Baculewski, dr hab. Sławek A. Wróblewski, dr Clare Hammond, dr Łukasz Borowicz, dr Ewa Siemdaj, Paweł Kotla, Paweł Kowalski; moderatorki: dr Beata Bolesławska-Lewandowska, dr Katarzyna Szymańska-Stułka;
- godz. 19.30, Sala Koncertowa UMFC – I Koncert kameralny „Andrzej Panufnik i jemu współcześni”, wykonawcy: Lilianna Zalesińska – mezzosopran, Piotr Szymanowicz – fortepian. Program: Roxanna Panufnik *Mine Eye, Sweet Love Remember'd*, Andrzej Panufnik *Love Song*, Andrzej i Roxanna Panufnik *Modlitwa do Matki Boskiej Skępskiej*, Monika Kędziora *E.D. – Monodram*, Alicja Gronau *Zwei selbstverfasste Lieder*, Paweł Szymański *Drei Lieder nach Trakl*.

25 września 2014, czwartek:

- godz. 9.00-11.00, Audytorium im. Karola Szymanowskiego – obrady konferencji. Wystąpienia gości honorowych:
  - Lady Camilla Panufnik *The motivations behind the compositions of Andrzej Panufnik*;
  - Prof. Adrian Thomas *Rustic – Heroic – Elegiac. Panufnik and his Revisions*;
  - Prof. Nigel Osborne *Art and Science. Panufnik and the Polish School*.
- godz. 11.30-13.00, Audytorium im. Karola Szymanowskiego – obrady konferencji. Wystąpienia gości honorowych:

- Prof. dr hab. Charles Bodman Rae *Panufnik's Other „Sinfonia Sacra”*:
Five Visions and Hymn;
- Prof. Niall O'Loughlin *Content, Technique and Narrative in the last Symphonies of Panufnik*.
- godz. 14.00-16.30, Audytorium im. Karola Szymanowskiego – obrady konferencji.
  - dr Ewa Rżanna-Szczepaniak *Socrealizm w Polsce (1944-1956)*;
  - mgr Paweł Kotla *Andrzej Panufnik – sztuka polemiki z reżimem*;
  - mgr Michał Lewicki *Autografy dzieł Andrzeja Panufnika w Bibliotece Jagiellońskiej*;
  - mgr Blake Parham *A summary of the principal sources and archives concerning sir Andrzej Panufnik and his music*.
- godz. 16.30-18.30, Audytorium im. Karola Szymanowskiego – obrady konferencji.
  - dr Katarzyna Naliwajek-Mazurek *Muzyczna działalność Andrzeja Panufnika w okupowanej Warszawie – dookreślenia*;
  - mgr Marta Dziewanowska-Pachowska *Panufnik w murach konserwatorium. O związkach kompozytora z warszawską uczelnią muzyczną*;
  - mgr Ewa Fabiańska-Jelińska, mgr Weronika Nowak *Inspiracje kultem maryjnym w twórczości Panufnika*;
  - dr Leszek Lorent *Idiom perkusyjny w kompozycjach Panufnika na przykładzie utworów „Sinfonia sacra” i „Concertino na kotły, perkusję i orkiestrę smyczkową”*.
- godz. 19.30, Kościół św. Krzyża – II Koncert kameralny „Andrzej Panufnik i jemu współcześni”, wykonawcy: sekstet wokalny proMODERN (Łucja Szablewska – sopran, Ewa Puchalska – mezzosopran, Elżbieta Wróblewska – mezzosopran, Andrzej Marusiak – tenor, Artur Janda – bas baryton, Piotr Pieron – bas). Program: Andrzej Panufnik *Song to the Virgin Mary*, Roxanna Panufnik *Douai Missa Brevis, Saint Pancras Magnificat & Nunc dimittis*, Roman Padlewski

Dwa motety, Witold Lutosławski *Lord Tennyson Song*, Henryk Mikołaj Górecki *Totus tuus*, Andrzej Koszewski *Zdrowaś Królewno wyborna*, Paweł Łukaszewski *O vos omnes*, Miłosz Bembinow *Beatus Servus*, Andrzej Borzym jr *Agnus Dei*.

26 września 2014, piątek:

- godz. 9.00-11.30, Audytorium im. Karola Szymanowskiego - obrady konferencji.
  - dr Maria Behrendt *Andrzej Panufnik i polska muzyka współczesna w krytyce muzycznej lat 30. XX wieku*;
  - dr hab. Iwona Lindstedt *Między kompozycją a realizacją. O twórczości Andrzeja Panufnika i polskich powojennych filmach dokumentalnych*;
  - dr Katarzyna Szymańska-Stułka *W kręgu Panufnikowskiej przestrzeni*
  - „*Sinfonia mistica*” i „*Sinfonia di Sfere*”;
  - Ryszard Alzin *Analiza języka muzycznego Panufnika w utworze „Arbor cosmica” na 12 instrumentów smyczkowych*;
  - mgr Marcin Krajewski *O ukrytych własnościach triady f-h-e i ich znaczeniu w muzyce Andrzeja Panufnika*;
  - dr Iwona Świdnicka *Doskonałość, symetria, harmonia - inspiracje w „Universal Prayer” Andrzeja Panufnika*.
- godz. 12.00-14.30, Audytorium im. Karola Szymanowskiego - obrady konferencji.
  - doc. Daria Androsova *A. Panufnik - G. Swiridow: typologia stylu przejściowego pokolenia na przykładzie koncertów fortepianowych obu kompozytorów*;
  - doc. Olga Muravska *„Koncert gotycki” A. Panufnika w kontekście koncepcji gotyku A. Łosiewa*;
  - Galina Wołkowa *Gatunkowa typologia symfonii-koncertu K. Szymanowskiego i A. Panufnika*;

- Witalij Łużnyj „Tryptyk jagielloński” w aspekcie związku ze staropolską-starosłowiańską tradycją;
- dr Violetta Przech Poetyka „Koncertu fortepianowego” Panufnika;
- dr Małgorzata Waszak „Koncert fagotowy” Andrzeja Panufnika – „bolesne piękno muzyki”.
- godz. 15.30-16.30, Audytorium im. Karola Szymanowskiego – warsztaty pianistyczne: dr Clare Hammond *Andrzej Panufnik's Piano Works*.
- godz. 17.00, Audytorium im. Karola Szymanowskiego – Koncert muzyki fortepianowej Andrzeja Panufnika; wykonawca: Clare Hammond – fortepian, program: Andrzej Panufnik *Twelve Miniature Studies, Reflections, Pentasonata*.
- godz. 18.00, Audytorium im. Karola Szymanowskiego – Zamknięcie konferencji.

Materiały konferencyjne mają zostać opublikowane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w 2015 roku w dwóch językach – polskim i angielskim.

Konferencja naukowa „Pozostać wiernym sobie”. Andrzej Panufnik i kompozytorzy emigracyjni XX wieku (Kraków, 23-24 października 2014)

Konferencja zorganizowana została przez Katedrę Teorii i Interpretacji Dzieła Muzycznego Akademii Muzycznej w Krakowie, z inicjatywy dr Ewy Siemdaj. Obrady konferencji wpisały się w tygodniowy festiwal 4. Dni Muzyki: Andrzej Panufnik, odbywający się również na Akademii Muzycznej w Krakowie (zob. sekcja poświęcona festiwalom). Szczegółowy program konferencji wyglądał następująco:

23 października 2014, czwartek:

- godz. 11.00-11.15, Sala Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie –
Uroczyste otwarcie konferencji: JM Rektor prof. dr hab. Zdzisław Łapiński
- godz. 11.15-12.30, Sala Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie –
Panel I: *Twórcy – postawy – wybory – obrady konferencji*. Prowadzenie:
Ewa Siemdaj.
- Ewa Wójtowicz *„Ucieczka do słońca”. Problem emigracji w biografii artystycznej Ludomira Michała Rogowskiego (1881-1954)*;
- Magorzata Janicka-Słysz *Vytautas Bacevičius (1905-1970). Emigracja zewnętrzna i wewnętrzna*;
- godz. 13.00-14.00, Sala Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie –
Panel I: *Twórcy – postawy – wybory – obrady konferencji*. Prowadzenie:
Małgorzata Janicka-Słysz.
- Violetta Kostka *„Twarda walka o uznanie i chleb”. Tadeusz Zygfryd Kassern (1904-1957) na emigracji w Nowym Jorku*;
- Renat Skupin *Emigracja wewnętrzna Giacinto Scelsiego (1905-88) – studium przypadku*;
- godz. 15.30-17.30, Sala Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie –
Panel I: *Twórcy – postawy – wybory – obrady konferencji*. Prowadzenie:
Ewa Wójtowicz.- Maria Sławek, Piotr Różański *Mieczysław Weinberg (1919-1996) – życiowa odyseja i jej muzyczne implikacje*;
- Ewa Siemdaj *Andrzeja Panufnika (1914-1991) pozostanie wiernym sobie. Twórca w sytuacji szczególnej*;

Na zakończenie pierwszego dnia obrad odbyła się dyskusja nad zaprezentowanymi referatami.

24 października 2014, piątek:

- godz. 9.30-11.30, Sala Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie –
Panel II: *Andrzej Panufnik – nowe światło* – obrady konferencji.
Prowadzenie: Renata Skupin.- Katarzyna Szymańska-Stułka *Na przecięciu dróg : „Landscape” Andrzeja Panufnika jako jądro sfery stylistycznych i ideowych inspiracji w życiu i twórczości kompozytora*;- Iwona Lindstedt *O twórczości filmowej Andrzeja Panufnika*;- Dominika Micał *Liryeczność i taneczność – ekspresja w „Sinfonii Concertante” Andrzeja Panufnika*;
- Karolina Dąbek, Kamil Kruk *„Sinfonia sacra” – dwugłos o języku muzycznym dzieła*;
- godz. 12.00-13.00, Sala Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie
– Panel II: *Andrzej Panufnik – nowe światło* – obrady konferencji.
Prowadzenie: Iwona Lindstedt. - Marcin Krajewski *Zagadka trzech nut. Nowe spojrzenie na rolę komórki f-h-e w muzyce Andrzeja Panufnika*;
- Marcin Strzelecki *Utwory Andrzeja Panufnika jako konstrukcje akustyczne*;
- godz. 14.30-16.00, Sala Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie
– Panel II: *Andrzej Panufnik – nowe światło* – obrady konferencji.
Prowadzenie: Katarzyna Szymańska-Stułka.- Blake Parham *Sir Andrzej Panufnik and the Repercussions of Defection. An exploration of the effect Panufnik's defection had on his life and career*;- Nigel Osborne *Andrzej Panufnik and the Polish School*;
- godz. 16.00-17.00, Sala Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie
– Rozmowa z Lady Camillą Panufnik . Moderatorzy: Katarzyna Szymańska-Stułka, Ewa Siemdaj;
- godz. 17:00-17:30, Sala Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie
– Dyskusja końcowa.

5.2. PUBLIKACJE NAUKOWE I POPULARNO-NAUKOWE

W roku 2014 ukazały się następujące publikacje książkowe poświęcone Andrzejowi Panufnikowi:

- **Panufnik. Autobiografia**, tłum. Marta Glińska i Beata Bolesławska-Lewandowska, Wydawnictwo Marginesy, Warszawa 2014. Jest to wznowienie polskiej wersji autobiografii Andrzeja Panufnika, wydanej oryginalnie w Londynie w 1987 roku jako *Composing Myself* (wydawnictwo Methuen), a w Polsce w roku 1990 (Niezależna Oficyna Wydawnicza, Warszawa, tłum. Marta Glińska). Do obecnego wydania posłużyło tłumaczenie Marty Glińskiej, uzupełnione o *Posłowie* autorstwa Camilli Panufnik w tłumaczeniu Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej. Całość uzupełnia bogata ikonografia – kilkadziesiąt fotografii udostępnionych przede wszystkim ze zbiorów wdowy po kompozytorze;
- Beata Bolesławska-Lewandowska **Panufnik. Architekt emocji**, PWM / NINA 2014. Jest to zbiór 12 rozmów autorki z osobami bliskimi kompozytorowi i jego muzyce. Rozmówcami są: Łukasz Borowicz, Roxanna Panufnik, Andrzej Dzierżyński, Gerard Schwarz, Stanisław Skrowaczewski, Wanda Wiłkomirska, Camilla Panufnik, Ewa Pobłocka, Mark Stephenson, Wojciech Michniewski, Jem Panufnik, Julian Anderson. Całość poprzedza wstęp pióra Adama Zagajewskiego. Książka wydana została przez Polskie Wydawnictwo Muzyczne we współpracy z Narodowym Instytutem Audiowizualnym, a jej promocję połączono z uruchomieniem kolekcji muzycznej

poświęconej twórczości kompozytora uruchomionej na portalu ninateka.pl (zob. sekcja poświęcona stronom internetowym).

Ponadto w roku 2014 trwały prace nad wydaniem dwóch publikacji w języku angielskim – obie ukażą się w roku 2015, ale warto je tutaj wymienić, jako że ich przygotowanie miało związek z obchodami stulecia urodzin kompozytora.

Chodzi o:

- Andrzej Panufnik ***Composing Myself***, red. Martin Anderson, Toccata Press, Londyn (planowane wydanie: 2015). Jest to wznowienie autobiografii kompozytora, opatrzone szeregiem przypisów i komentarzy, rozszerzone o inne teksty autorstwa Andrzeja Panufnika oraz wybrane wywiady z kompozytorem, a także o posłowie napisane przez Camillę Panufnik;
- Beata Bolesławska-Lewandowska ***The Life and Works of Andrzej Panufnik (1914-1991)***, tłum. Richard Reisner, Ashgate, Londyn 2015. Jest to angielska wersja monografii *Panufnik* autorki, opublikowanej w języku polskim przez PWM w 2001 roku. Jest to pierwsza monografia kompozytora ukazująca się w języku angielskim.

Ponadto warto wspomnieć o tym, że wiele spośród specjalnie na stulecie Andrzeja Panufnika przygotowanych programów wydarzeń poświęconych jego twórczości – zwłaszcza festiwali, zawiera szereg tekstów szerzej omawiających życie i muzykę kompozytora. W tym kontekście na szczególne uznanie zasługuje program festiwalu ***Powrót Panufnika***, zorganizowanego przez Muzeum Emigracji w Gdyni (zob. sekcja poświęcona festiwalom) – jest

to dwujęzyczna książka, zawierająca obszerne eseje na temat biografii i muzyki Andrzeja Panufnika (pióra Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej), ciekawostki na temat upodobań kompozytora, fragment rozmowy z przyjacielem Panufnika, malarzem Andrzejem Dzierżyńskim (całość opublikowana w książce *Panufnik. Architekt emocji*), wywiady na temat twórczości kompozytora z artystami biorącymi udział w festiwalowych koncertach – Jerzym Maksymiukiem oraz NeoQuartet oraz esej historyczny o funkcjonowaniu twórcy i jego muzyki w komunistycznej Polsce (autorstwa Piotra Perkowskiego). Publikacja ta, przygotowana przez Muzeum Emigracji pod redakcją Justyny Wicenty i Anny Ratajczak-Krajki, bez wątpienia wykracza poza tradycyjne ramy programów koncertowych.

Publikacje prasowe dotyczące życia i twórczości Andrzeja Panufnika, najczęściej związane z obchodami stulecia jego urodzin oraz odbywającymi się z tej okazji wydarzeniami, pojawiały się w wielu pismach w ciągu całego roku – większe teksty ukazały się m.in. w takich pismach jak „The New York Times” (28 listopada 2014), „Auditorium” (jesień 2014), „Musical Opinion” (kwiecień-czerwiec 2014), „BBC Music Magazine” (wrzesień 2014), „The Gramophone” (listopad 2014), „Classical Music Magazine” (styczeń 2014), „The Strad” (grudzień 2014), „Birmingham Post” (5 września 2014), nie licząc licznych recenzji z koncertów i festiwali. Znakomitą dokumentację dotyczącą artykułów i recenzji w prasie zagranicznej przygotował Instytut Adama Mickiewicza we współpracy z brytyjską agencją Albion Media (zob. sekcja poświęcona instytucjom).

Również w polskiej prasie sporo pisało się o Andrzeju Panufniku, jego muzyce oraz wydarzeniach organizowanych w związku z obchodami stulecia urodzin kompozytora – nie sposób wymienić tutaj wszystkich publikacji na ten temat. Warto jednak zauważyć, że jubileuszowi kompozytora dużo miejsca poświęciły dwa najważniejsze dzienniki „Gazeta Wyborcza” (artykuły Anny Dębowskiej i Jacka Hawryluka) i „Rzeczpospolita” (artykuły Jacka Marczyńskiego). Ponadto w „Zeszytach Literackich” (Nr 127, jesień 2014) osobiste wspomnienie o swej znajomości z Andrzejem Panufnikiem opublikowała Ewa Pobłocka. Tematyka odnosząca się z kolei do wciąż budzącej w niektórych kręgach w Polsce kontrowersje działalności kompozytora w latach stalinowskich oraz możliwych przyczynach jego wyjazdu z kraju pojawiła się w artykułach *Ucieczka z państwa grozy* Danuty Gwizdalanki („Ruch Muzyczny”, lipiec 2014), *Symfonia niepokoju* Doroty Kozińskiej („Muzyka w Mieście” 8/2014) oraz *Przynęta i obroża Andrzeja Panufnika* Magdaleny Grochowskiej (Magazyn Świąteczny „Gazety Wyborczej”, 25 października 2014).

Na koniec warto zwrócić uwagę na publikacje internetowe dotyczące Andrzeja Panufnika – wymienić tu należy obszerny artykuł *(A)symetrie XX wieku – kim był Panufnik?* Filipa Lecha, opublikowany na portalu culture.pl (<http://culture.pl/pl/artykul/asymetrie-xx-wieku-kim-byl-panufnik>), prowadzonym przez Instytut Adama Mickiewicza, a także szereg tekstów opublikowanych przez Adriana Thomasa, muzykologa brytyjskiego i znawcę muzyki polskiej, na prowadzonej przez niego stronie onpolishmusic.pl, w tym artykuły zatytułowane *Panufnik Revised* (trzy części), analizujące szczegółowo różnice w wersjach partytur wczesnych utworów Andrzeja

Panufnika. Ponadto należy tutaj również wymienić blog Doroty Szwarzman (<http://szwarzman.blog.polityka.pl/>), na którym autorka regularnie odnosiła się do bieżących koncertów i wydarzeń związanych z obchodami stulecia urodzin kompozytora

5.3. STRONY INTERNETOWE

W dobie Internetu ogromnie ważną rolę w promocji osoby i muzyki kompozytora pełnią strony internetowe. W roku 2014 uruchomiono dwa ważne portale internetowe poświęcone osobie i muzyce Andrzeja Panufnika, obydwie w wersji dwujęzycznej, polskiej i angielskiej:

- www.panufnik.polmic.pl - strona internetowa przygotowana i uruchomiona przez Związek Kompozytorów Polskich / Polskie Centrum Informacji Muzycznej dzięki wsparciu Instytutu Muzyki i Tańca. Jest to pełna baza wiedzy na temat życia i twórczości kompozytora, zawiera działy dotyczące biografii, kalendarium, wprowadzenie do twórczości - omówienie najważniejszych cech stylu kompozytorskiego, inspiracji twórcy, a także szczegółowe omówienia wszystkich utworów Andrzeja Panufnika. Całość uzupełnia bogata ikonografia - zdjęcia, materiały archiwalne, fragmenty partytur, a także materiały audio i wideo (wypowiedzi, fragmenty nagrań i filmów, etc.). Można również przesłuchać z partyturą najbardziej znany utwór kompozytora - *Sinfonię sacra*. Uroczyste uruchomienie portalu odbyło się 16 maja 2014 roku w sali Polskiego Wydawnictwa Muzycznego w Warszawie, z udziałem Lady Camilli Panufnik i Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej, autorki

większości tekstów opublikowanych na stronie. Na koniec spotkania zabrzmiało *Trio fortepianowe* Andrzej Panufnika w wykonaniu Janusza Wawrowskiego – skrzypce, Magdaleny Bojanowicz – wiolonczela i Bartłomieja Kominka – fortepian.

- www.ninateka.pl/kolekcje/Panufnik - kolekcja muzyczna przygotowana przez Narodowy Instytut Audiowizualny specjalnie na stulecie urodzin kompozytora, a udostępniająca wszystkie utwory Andrzeja Panufnika w całości w wersji audio, jak również materiały telewizyjne i filmowe dotyczące kompozytora. Kolekcję dźwiękową uzupełnia esej biograficzny oraz omówienia wszystkich kompozycji, alfabet kompozytora, a także play listy, zestawienie etapów twórczości na podstawie istniejącej literatury oraz oś czasu. Redaktorką naczelną portalu była Iwona Lindstedt, autorką tekstów Beata Bolesławska-Lewandowska, nad całością pracował zespół redakcyjny Narodowego Instytutu Audiowizualnego. Uroczystego uruchomienia kolekcji dokonano w dniu setnych urodzin Andrzeja Panufnika, 24 września 2014 w siedzibie Polskiego Wydawnictwa Muzycznego, z udziałem Lady Camilli Panufnik oraz Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, prof. Małgorzaty Omilanowskiej. Uruchomienie portalu połączono z promocją książki Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej *Panufnik. Architekt emocji*, wydanej przez Polskie Wydawnictwo Muzyczne oraz Narodowy Instytut Audiowizualny. Ponadto w spotkaniu udział wzięli: Dyrektor NINA, Michał Merczyński, Redaktor Naczelny PWM, Daniel Cichy, Iwona

Lindstedt i Beata Bolesławska-Lewandowska, całość prowadziła Agata Kwiecińska.

Ponadto obszerny serwis materiałów związanych z obecnością tematyki dotyczącej Andrzeja Panufnika w audycjach emitowanych w Programie 2 Polskiego Radia znaleźć można na radiowej stronie internetowej pod specjalnym adresem <http://www.polskieradio.pl/Andrzej-Panufnik/Tag18032>, a niezwykle interesujące, często odkrywające nowe aspekty i nowe konteksty twórczości kompozytora znaleźć można w tekstach Adriana Thomasa opublikowanych na prowadzonej przez niego stronie internetowej onpolishmusic.com.

Warto pamiętać również o istniejącej wcześniej, stale uaktualnianej stronie wydawcy Andrzeja Panufnika - Boosey & Hawkes (<http://www.boosey.com/composer/Andrzej+Panufnik>) oraz uruchomionej w roku 2013 przez rodzinę kompozytora stronie www.panufnik.com, zawierającej m.in. kalendarium wydarzeń związanych z jubileuszem stulecia urodzin twórcy. Ponadto szereg informacji na temat osoby i muzyki kompozytora, jak i wydarzeń związanych z obchodami stulecia jego urodzin udostępnionych zostało na portalu Instytutu Adama Mickiewicza culture.pl. Często również instytucje organizujące koncerty czy inne wydarzenia związane z muzyką Andrzeja Panufnika zamieszczały na swych stronach teksty przypominające kompozytora lub ukazujące jego muzykę z dzisiejszej perspektywy, jak np. w przypadku Chicago Symphony Orchestra (<http://csosoundsandstories.org/cso-principal-trumpet-sings-praises-of-panufnik/> i kolejne powiązane tematycznie teksty).

6. BADACZE I POPULARYZATORZY MUZYKI ANDRZEJA PANUFNIKA

6.1. RODZINA KOMPOZYTORA

W obchody stulecia urodzin Andrzeja Panufnika bardzo aktywnie włączyła się jego najbliższa rodzina: żona, Lady Camilla Panufnik oraz dzieci – córka Roxanna oraz syn Jem. Poniżej zamieszczono krótki opis ważniejszych działań podjętych przez każde z nich.

- **Lady Camilla Panufnik**

W roku 2014 Lady Camilla Panufnik udzieliła niezliczonej ilości wywiadów na temat męża w mediach w Polsce, Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych i Niemczech, z których tylko część wymieniono w niniejszym raporcie (zob. sekcja poświęcona programom radiowym i telewizyjnym). Była m.in. gościem TVP Kultura podczas transmisji jubileuszowego koncertu 27 sierpnia i w programie publicystycznym związanym z uruchomieniem kolekcji na portalu ninateka.pl oraz wydaniu książki *Panufnik. Architekt emocji*, wyemitowanym w dniu setnych urodzin kompozytora (zob. sekcja poświęcona programom telewizyjnym). W wielu miejscach na świecie organizowano spotkania z nią przy okazji koncertów oraz innych wydarzeń związanych z muzyką Andrzeja Panufnika – wymienić tu można np. spotkanie promocyjne nowego wydania *Autobiografii* Panufnika, do którego napisała obszernie *Postowie* (kwiecień, Warszawa), przy okazji uruchomienia portalu www.panufnik.polmic.pl (16

maja, Warszawa, zob. sekcja poświęcona stronom internetowym), podczas Letniej Filharmonii AUKSO (9 sierpnia, Szczawnica, zob. sekcja poświęcona festiwalom), na festiwalu w Presteigne (22 sierpnia, zob. sekcja poświęcona festiwalom), podczas festiwalu „Powrót Panufnika w Gdyni (zob. sekcja poświęcona festiwalom), w Zakopanem podczas festiwalu „Muzyka na Szczytach” (wrzesień, zob. sekcja poświęcona festiwalom), w Berlinie przy okazji koncertu z muzyką Andrzeja i Roxanny Panufnik (19 września), dwukrotnie w Chicago przed koncertami Chicago Symphony Orchestra (2 i 3 października), w Katowicach podczas Dni Muzyki Andrzeja Panufnika w NOSPR (17 października, zob. sekcja poświęcona festiwalom) oraz w Barbican Centre w Londynie przed obydwoma koncertami London Symphony Orchestra (5 lutego i 19 października), podczas konferencji muzykologicznej w Krakowie (październik, zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym), na Akademii Muzycznej w Poznaniu (4 grudnia) oraz w Centrum Sztuki Współczesnej-Zamku Ujazdowskim w Warszawie (10 grudnia). Wygłosiła ponadto referat oraz wzięła udział w panelu dyskusyjnym w ramach Konferencji Naukowo-Artystycznej „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki” w Warszawie (24-26 września), biorąc również udział w uroczystym uruchomieniu kolekcji poświęconej Andrzejowi Panufnikowi na portalu ninateka.pl oraz książki Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej *Panufnik. Architekt emocji* (24 września, Warszawa). Dała też prestiżowy Paderewski Lecture 2014 na Uniwersytecie Południowej Kalifornii w Los Angeles, mówiąc o zwyczajach i twórczości swojego męża (zob. sekcja poświęcona festiwalom). 30 listopada była też obecna podczas festiwalu Panufnik 100: A Family Day na King's Place w Londynie, gdzie wzięła udział

w panelu dyskusyjnym prowadzonym przez Normana Lebrechta (zob. sekcja poświęcona festiwalom). Na zamówienie pisma „Musical Opinion” oraz City of Birmingham Symphony Orchestra napisała dwa obszernie artykuły na temat biografii i muzyki swojego męża. Poza tym, wielokrotnie podpisywała książkę *Panufnik. Autobiografia* (m.in. podczas Warszawskim Targów Książki, na festiwalu „Powrót Panufnika” w Gdyni, podczas spotkania w CSW-Zamku Ujazdowskim w Warszawie), rozmawiając z wieloma miłośnikami muzyki swego męża, była też obecna na większości koncertów, a także prób do nich, okazując zawsze szczere zainteresowanie muzykom, wykonującym utwory Andrzeja Panufnika. Rozmowa z Camillą Panufnik jest również centralnym punktem książki *Panufnik. Architekt emocji* Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej. Lady Camilla Panufnik w roku 2014 odznaczona została trzema polskimi medalami przyznanymi w uznaniu zasług za promocję muzyki polskiej w świecie: Medalem Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego, Złoty Medal „Zasłużony kulturze - Gloria Artis” nadaną przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Odznaką Honorową Bene Merito Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Ogromne znaczenie w promocji muzyki Andrzeja Panufnika na całym świecie mają także fotografie jej autorstwa, udostępniane przez nią wielu instytucjom w kraju i na świecie, szeroko obecne w publikacjach prasowych i książkowych oraz Internecie.

- **Roxanna Panufnik**

Córka Andrzeja Panufnika, sama będąc cenioną kompozytorką, na rok 2014 przygotowała specjalny utwór poświęcony pamięci ojca - *Memories of my*

Father na kwartet smyczkowy, skomponowany na zamówienie Brodsky Quartet i przez ten zespół prawykonany oraz nagrany na CD. Wiele koncertów odbywających się w 2014 roku łączyło w jednym programie utwory Andrzeja Panufnika i jej własne, powstały też trzy płyty kompaktowe prezentujące muzykę kameralną obojga Panufników (zob. sekcja dotycząca nagrań oraz sekcja dotycząca projektów specjalnych). Roxanna dokonała przy tym aranżacji niektórych utworów ojca na inne składy instrumentalne (np. *Dreamscape* na wiolonczelę i fortepian, *Hommage à Chopin* na fortepian solo, *Modlitwa* na fortepian solo, na sekstet smyczkowy, na orkiestrę smyczkową), co również przyczyniło się do ich częstszych wykonań (por. aneksy). Sama również udzielała wywiadów radiowych i telewizyjnych – wraz z matką była gościem transmitowanego na żywo przez TVP Kultura koncertu z utworami jej ojca (27 sierpnia, zob. sekcja dotycząca programów telewizyjnych), brała także udział w spotkaniach z publicznością, m.in. podczas festiwalu w Presteigne (22 sierpnia, zob. sekcja dotycząca festiwali), festiwalu „Muzyka na Szczytach” w Zakopanem (13 września), rocznicowego koncertu w Birmingham (24 września) oraz jednodniowego festiwalu Panufnik 100: A Family Day w Londynie (30 listopada), gdzie wraz z matką i bratem wzięła udział w panelu dyskusyjnym prowadzonym przez Normana Lebrechta. Obszerna rozmowa z Roxanną Panufnik na temat jej ojca zamieszczona została również w książce *Panufnik. Architekt emocji* (zob. sekcja dotycząca publikacji).

- **Jem Panufnik**

Również syn Andrzeja Panufnika, Jem aktywnie włączył się w przygotowania do obchodów stulecia urodzin swego ojca. Znakomity grafik i autor animacji, zaprojektował logo roku 2014 oraz stronę internetową www.panufnik.com (uruchomioną w 2013 roku). Podobnie jak mama i siostra, on także udzielał wywiadów dla radia i prasy oraz brał udział w spotkaniach i dyskusjach mających na celu przybliżenie osoby i twórczości ojca - m.in. podczas Konferencji Naukowo-Artystycznej „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki” (24-26 września, Warszawa, zob. sekcja dotycząca konferencji naukowych). Rozmowa z nim znalazła się również w książce *Panufnik. Architekt emocji* (zob. sekcja dotycząca publikacji). Dla mieszczącej się w Twickenham Orleans House Gallery przygotował wystawę zatytułowaną „Panufnik’s Tickenham”, a ukazującą związki kompozytora z miejscem, w którym spędził drugą połowę życia. Specjalnie na tę wystawę zrealizował też film do muzyki pierwszej części *Muzyki jesieni* (<https://www.youtube.com/watch?v=qURjOBsjKL4>). Z jego inicjatywy wrocławski duet Skalpel przygotował remiks *Muzyki jesieni* Andrzeja Panufnika, zaprezentowany podczas koncertów w Londynie i Krakowie (zob. sekcja poświęcona projektom specjalnym).

6.2. MUZYKOLODZY, DZIENNIKARZE

Wśród muzykologów zaangażowanych w promocję twórczości Andrzeja Panufnika w roku 2014 należy szczególnie wyróżnić osoby już wcześniej znane z działań propogujących muzykę kompozytora. Są to:

- **Beata Bolesławska-Lewandowska** - autorka książki *Panufnik. Architekt emocji* oraz tekstów na strony internetowe poświęcone kompozytorowi (zob. sekcja dotycząca publikacji) oraz do wielu

programów koncertowych. Inicjatorka zorganizowania międzynarodowej konferencji muzykologicznej w stulecie urodzin kompozytora, była w Komitecie organizacyjno-naukowym konferencji „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki” (24-26 września, Warszawa, zob. sekcja dotycząca konferencji naukowych). Wzięła udział w sesji naukowej poświęconej kompozytorowi zorganizowanej podczas Międzynarodowego Festiwalu Kompozytorów Krakowskich (12 czerwca, zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym), poprowadziła spotkania z Lady Camillą Panufnik podczas uruchomienia portalu www.panufnik.polmic.pl (16 maja, zob. sekcja poświęcona stronom internetowym) oraz w Centrum Sztuki Współczesnej-Zamku Ujazdowskim (10 grudnia), udzieliła też wielu wywiadów radiowych i telewizyjnych na temat osoby i muzyki kompozytora (zob. sekcja dotycząca programów radiowych i telewizyjnych). Warto dodać, że w 2014 roku trwały też prace nad angielskim wydaniem jej monografii poświęconej kompozytorowi, *The Life and Works of Andrzej Panufnik (1914-1991)*, opublikowanej ostatecznie w maju 2015 roku przez wydawnictwo Ashgate (zob. sekcja poświęcona publikacjom);

- **Katarzyna Szymańska-Stułka** – główna organizatorka Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Artystycznej „Panufnik i jego wizja muzyki” na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie (24-26 września, zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym). Ponadto dała wykłady na temat muzyki kompozytora podczas festiwalu „Powrót Panufnika” w Gdyni (6-7 września, zob.

sekcja poświęcona festiwalom) i konferencji naukowej w Krakowie (23-24 października, zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym), gdzie wraz z Ewą Siemdaj prowadziła też spotkanie z Lady Camillą Panufnik. Poprowadziła też spotkanie z żoną kompozytora w ramach festiwalu Dni Andrzeja Panufnika w NOSPR (17 października, zob. sekcja poświęcona festiwalom);

- **Ewa Siemdaj** - inicjatorka i organizatorka Konferencji Naukowej „'Pozostać wiernym sobie'. Andrzej Panufnik i kompozytorzy emigracyjny XX wieku”, która odbyła się w dniach 23 i 24 października na Akademii Muzycznej w Krakowie. Ponadto wzięła czynny udział w konferencji „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki” w Warszawie, gdzie uczestniczyła w panelu dyskusyjnym (zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym).

- **Adrian Thomas** - autor szeregu artykułów na temat kompozytora, publikowanych w pismach brytyjskich oraz w internecie, przede wszystkim na portalu www.onpolishmusic.com (można tam znaleźć zarówno teksty publikowane w prasie, jak i napisane specjalnie na portal), udzielał wywiadów radiowych w Polsce i Wielkiej Brytanii, na festiwalu w Presteigne dał też wykład na temat trzech generacji polskich kompozytorów, uwzględniający w dużej mierze twórczość Andrzeja Panufnika (zob. sekcja dotycząca festiwali). Wziął ponadto czynny udział w konferencji „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki”

(24-26 września, zob. sekcja dotycząca konferencji naukowych).

Wśród pozostałych muzykologów należy wymienić też nazwiska autorów od lat promujących twórczość kompozytora, którzy w roku 2014 wzięli czynny udział w jubileuszowych konferencjach naukowych - **Nigel Osborne,**

Bernard Jacobson, Niall McLaughlin, a także **Charles Bodman Rae** oraz najmłodszy w tym gronie, **Blake Parham**.

Wśród dziennikarzy radiowych i telewizyjnych, którzy w roku 2014 w szczególny sposób przyczynili się do promocji muzyki Andrzeja Panufnika w Polsce należy wymienić redaktorów Programu 2 Polskiego Radia – **Marka Zwyrzykowskiego**, a także **Agatę Kwiecińską i Michała Nowaka** (zob. sekcja dotycząca programów radiowych); oraz kierownika Redakcji Muzyki TVP Kultura, **Roberta Kamyka**, dzięki któremu setna rocznica urodzin kompozytora została godnie odnotowana na antenie TVP Kultura (zob. sekcja dotycząca programów telewizyjnych). Spośród dziennikarzy brytyjskich i amerykańskich na wyróżnienie zasługują w szczególności **Donald McLeod, Norman Lebrecht, Jim Svejda i Jon Tolansky**.

6.3. WYKONAWCY

Muzykę Andrzeja Panufnika w roku stulecia urodzin kompozytora wykonywało na całym świecie wielu wykonawców. Nie sposób wymienić tu wszystkich (można znaleźć ich nazwiska w obu dołączonych do Raportu aneksach), warto zwrócić jednak uwagę na artystów szczególnie zaangażowanych w propagowanie twórczości Panufnika w 2014 roku. Warto tu dodać, że wielu z wymienionych niżej muzyków i zespołów utwory Andrzeja Panufnika wykonuje od dawna, pojawili się jednak także nowi, często młodzi artyści, którzy chętnie i z dobrymi efektami sięgnęli po muzykę polskiego twórcy.

W gronie **dyrygentów zagranicznych** na szczególne uznanie zasługują artyści o międzynarodowej renomie, którzy zdecydowali się na włączenie do swych koncertów utworów Andrzeja Panufnika. Wśród nich znaleźli się:

- **Antonio Pappano** - szef London Symphony Orchestra, poprowadził z tym zespołem wykonanie *X Symfonii* Andrzeja Panufnika w Katowicach i Londynie, zarejestrował również ten utwór na CD (LSO Live, planowane wydanie: 2015, zob. sekcja poświęcona nagraniom);
- **Riccardo Muti** - jeden z najbardziej znanych dyrygentów świata włączył *Concerto in modo antico* Andrzeja Panufnika do swych koncertów z Chicago Symphony Orchestra w Stanach Zjednoczonych (2, 3, 4 października w Chicago) oraz w Polsce (20 października, Warszawa);
- **Michael Francis** - zainaugurował oficjalne obchody roku stulecia urodzin Andrzeja Panufnika, prowadząc 5 lutego 2014 roku koncert London Symphony Orchestra z *Kołysanką i Sinfonią sacra* w programie. Ponadto poprowadził wykonanie *Sinfonii sacra* w St. Petersburg w Stanach Zjednoczonych;
- **John Storgårds** - znany z wielu wcześniejszych wykonań utworów Panufnika w Finlandii oraz płyty CD z muzyką kompozytora (Ondine 2007), w roku 2014 poprowadził koncerty z utworami Andrzeja Panufnika w Stanach Zjednoczonych i Finlandii (zob. Aneks 1);

Warto wymienić tu także nazwiska takich dyrygentów, jak **Vasily Petrenko, George Vass, Kirill Karabits, Oliver Zeffman, Michael Seal, Andres Mustonen, Sian Edwards, Carl St. Clair, Christoph Campestrini, Renato Rivolta** oraz **Peter Broadbent** (prowadzący wykonania *Song to*

the Virgin Mary na chór a cappella). Zaznaczyć tu jednak należy, że nazwiska te nie wyczerpują listy wszystkich dyrygentów zagranicznych, którzy zdecydowali się włączyć muzykę Andrzeja Panufnika do programu swych koncertów w roku stulecia urodzin kompozytora (zob. Aneks 1). Wszystkim należą się podziękowania oraz nadzieja, że muzykę polskiego twórcy będą wykonywać również w przyszłości.

Wśród **dyrygentów polskich** szczególnie zasłużonych dla propagowania muzyki Andrzeja Panufnika w 2014 roku wymienić należy następujących mistrzów batuty:

- **Jerzy Maksymiuk** - m.in. z orkiestrą Sinfonia Varsovia zaprezentował w ciągu roku 2014 większość symfonii Andrzeja Panufnika podczas koncertów w warszawskim Muzeum Żydów Polskich; ponadto wykonał również wiele innych jego utworów orkiestrowych podczas koncertów w Warszawie i innych miejscach Polski (Mikołów, Gdynia - zob. Aneks 1);
- **Marek Moś** - wielokrotnie w 2014 roku wykonywał utwory Andrzeja Panufnika, przede wszystkim z Orkiestrą Kameralną Miasta Tychy Aukso (*Suita staropolska, Koncert skrzypcowy, Koncert wiolonczelowy, Sinfonia concertante* - zob. Aneks 1), ale również z Elbląską Orkiestrą Kameralną (*Suita staropolska* - zob. Aneks 1);
- **Jacek Kasprzyk** - wraz z orkiestrą Filharmonii Narodowej zainaugurował obchody stulecia Panufnika wykonując jego *Sinfonię di Sfere*; utwory kompozytora wykonywał także w ciągu roku w Warszawie, a także na Westerplatte (1 września) i w Krakowie (19

października). Wypowiadał się również na temat kompozytora w radio i TVP Kultura (zob. sekcja dotycząca programów radiowych i telewizyjnych);

- **Wojciech Michniewski** - od lat regularnie wykonujący utwory Andrzeja Panufnika również i w roku 2014 przygotował koncert monograficzny kompozytora z młodymi wykonawcami - Śląską Młodzieżową Orkiestrą Symfoniczną (*Koncert fortepianowy i Sinfonia sacra*, koncerty 24 sierpnia w Bielsku-Białej i 20 września w Luśławicach, zob. Aneks 1). Ponadto wziął czynny udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Artystycznej „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki” (zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym) i wypowiadał się na temat muzyki Andrzeja Panufnika w radiu i telewizji (zob. sekcja poświęcona programom radiowym i telewizyjnym). Obszerna rozmowa z nim na temat kompozytora i jego muzyki znalazła się również w książce Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej *Panufnik. Architekt emocji*;
- **Łukasz Borowicz** - w l. 2008-2014 dla niemieckiej wytwórni CPO zarejestrował wraz z Polską Orkiestrą Radiową oraz berlińską Konzerthausorchester wszystkie utwory symfoniczne kompozytora (zob. sekcja poświęcona nagraniom). W roku 2014 poprowadził szereg koncertów z muzyką Andrzeja Panufnika, w tym monograficzny koncert transmitowany przez Program 2 Polskiego Radia (28 września 2014, zob. sekcja poświęcona programom radiowym). Wziął ponadto udział w panelowej dyskusji Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Artystycznej „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki” (zob. sekcja poświęcona konferencjom

naukowym), a także wypowiadał się na temat muzyki kompozytora w radiu (zob. sekcja dotycząca programów radiowych) oraz do książki *Panufnik. Architekt emocji* (zob. sekcja poświęcona publikacjom);

- **Stanisław Skrowaczewski** - przyjaciel Andrzeja Panufnika, wielokrotnie wykonujący jego utwory na całym świecie, w roku 2014 trzykrotnie poprowadził wykonanie *Uwertury tragicznej* w Sao Paulo w Brazylii, wypowiadał się ponadto na temat swej znajomości z kompozytorem dla Polskiego Radia (zob. sekcja poświęcona programom radiowym) oraz do książki *Panufnik. Architekt emocji* (zob. sekcja dotycząca publikacji);
- **Krzysztof Penderecki** - dzięki niemu muzyka orkiestrowa Andrzeja Panufnika zabrzmiała po raz pierwszy od wielu lat w Rosji, 13 listopada 2014 w Moskwie, gdzie poprowadził wykonanie *Uwertury bohaterskiej* z Orkiestrą Akademii Beethovenowskiej (zob. Aneks 1);
- **Alexander Liebreich** - dyrektor artystyczny Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach (stąd figurujący w zestawieniu dyrygentów polskich). Wraz z nią wielokrotnie w ciągu 2014 roku wykonywał utwory Andrzeja Panufnika (zob. Aneks 1);
- **Michał Klauza** - utwory Andrzeja Panufnika wykonywał w roku 2014 z orkiestrami Filharmonii Wrocławskiej i Podlaskiej oraz z Orkiestrą Symfoniczną Akademii Muzycznej w Katowicach, z którą dał dwa koncerty z kompozycjami jubilata - w Katowicach (z udziałem fagocisty, Artura Kasperka) oraz Budapeszcie (z udziałem pianisty, Mateusza Borowiaka; zob. Aneks 1);

- **Paweł Kotla** - poza wykonaniami muzyki Andrzeja Panufnika w Gruzji (zob. Aneks 1) wziął również czynny udział w Konferencji Naukowo-Artystycznej „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki”, prezentując specjalnie przygotowany referat oraz biorąc udział w panelu dyskusyjnym (24-26 września, Warszawa, zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym);
- **Anna Szostak** - szefowa znakomitego Zespołu Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” jest jedyną w tym gronie dyrygentką chóralną - prowadziła wykonania oryginalnej wersji *Song to the Virgin Mary* Andrzeja Panufnika (zob. Aneks 2), który to utwór znajduje się z repertuarze zespołu od wielu lat.

Należy jednak wyraźnie zaznaczyć, że wymienieni tu artyści to tylko mała część spośród ogromnej liczby polskich dyrygentów (lub dyrygentów działających w Polsce), którzy sięgnęli w roku 2014 po muzykę Andrzeja Panufnika. Nie sposób wymienić tu wszystkich, choć wszystkim należą się podziękowania. Jednocześnie można mieć nadzieję, że będą oni sięgać po utwory Panufnika także w przyszłości.

Wśród **pianistów** wykonujących i propagujących w roku 2014 muzykę Andrzeja Panufnika na szczególną wzmiankę załugują następujący artyści:

- **Clare Hammond** - włączyła do swego repertuaru zarówno wszystkie utwory solowe Andrzeja Panufnika, jak i jego *Koncert fortepianowy*, wykonując je wielokrotnie w 2014 roku (zob. aneksy). Dla wytwórni BIS nagrała również płytę CD *Reflections* z utworami na fortepian solo Andrzeja i Roxanny Panufników (zob. sekcja dotycząca nagrań). Ponadto wzięła czynny udział w Konferencji

Naukowo-Artystycznej „Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki”, gdzie była uczestniczką panelu dyskusyjnego, przeprowadziła warsztaty pianistyczne oraz dała recital fortepianowy z wszystkimi trzema utworami na fortepian solo kompozytora (24-26 września, Warszawa, zob. sekcja dotycząca konferencji naukowych);

- **Ewa Pobłocka** – również w roku 2014 wykonywała *Koncert fortepianowy* Andrzeja Panufnika, a ponadto była gościem radia i TVP Kultura, gdzie wypowiedziała się na temat muzyki i osoby Andrzeja Panufnika. Rozmowa z nią znalazła się również w książce *Panufnik. Architekt emocji* (zob. sekcja dotycząca publikacji), a napisane przez nią wspomnienie o kompozytorze opublikowane zostało w „Zeszytach Literackich” (nr 127, jesień 2014);
- **Paweł Kowalski** – również w roku 2014 wykonywał *Koncert fortepianowy* Andrzeja Panufnika, ponadto wziął udział w panelu dyskusyjnym na temat kompozytora i jego muzyki podczas Konferencji Naukowo-Artystycznej „Panufnik i jego wizja muzyki (24-26 września, Warszawa, zob. sekcja dotycząca konferencji naukowych). Jego wykonanie *Koncertu fortepianowego* z Orkiestrą Filharmonii Bałtyckiej zostało zarejestrowane na CD (zob. sekcja dotycząca nagrań płytowych);
- **Maciej Grzybowski** – artysta włączył do swego repertuaru *Koncert fortepianowy* Andrzeja Panufnika, utwór ten wykonał kilkakrotnie w kraju, a także na Łotwie (zob. Aneks 1);

Ponadto warto w tym miejscu dodać, że *Koncert fortepianowy*, szczególnie popularny w Polsce, rozbrzmiewał w roku 2014 także w wykonaniach innych pianistów. Byli to: **Mateusz Borowiak, Katarzyna Gołofit, Beata Bilińska, Marek Szlezer, Piotr Sałajczyk, Justyna Lechman, Bogdan**

Czapiewski, za granicą natomiast grali go **Ewa Kupiec** (Koblencja), **Mateusz Borowiak** (Budapeszt) oraz **Peter Donohoe** (Birmingham).

Wśród **skrzypków** na szczególne wyróżnienie zasługują:

- **Janusz Wawrowski** – wielokrotnie w roku 2014 wykonywał nie tylko *Koncert skrzypcowy* Andrzeja Panufnika, ale także jego *Trio fortepianowe* (z Magdalena Bojanowicz – wiolonczela i Bartłomiejem Kominkiem – fortepian) oraz oba sekstety (zob. aneksy). Ponadto wziął udział w spotkaniu z Lady Camillą Panufnik w Szczawnicy (10 sierpnia, Letnia Filharmonia AUKSO, zob. sekcja dotycząca festiwali).
- **Tomasz Tomaszewski** – przygotował koncert kameralny z muzyką Andrzeja i Roxanny Panufników z muzykami Kwatetu Polskiego oraz Orkiestry Deutsche Oper w Berlinie (19 września), sam był solistą w *Koncertie skrzypcowym*, jak również wykonawcą w pozostałych utworach kompozytora (*Trio fortepianowe*, *II Kwartet smyczkowy* „*Messages*”, *Sekstet smyczkowy* „*Trains of Thought*” – zob. aneksy);
- **Aleksandra Kuls** – dwukrotnie wykonała w roku 2014 *Koncert skrzypcowy* Panufnika, w tym podczas transmitowanego na żywo przez TVP Kultura koncertu monograficznego z udziałem orkiestry Sinfonia Varsovia pod dyr. Jerzego Maksymiuka (27 sierpnia, zob. sekcja poświęcona programom telewizyjnym).

Z pozostałych wykonawców *Koncertu skrzypcowego* Andrzeja Panufnika wymienić należy następujących muzyków: **Alexander Sitkovetsky**, który również zarejestrował ten utwór dla wytwórni CPO (z Konzerthausorchester Berlin pod dyr. Łukasza Borowicza, zob. sekcja dotycząca nagrań płytowych),

Tai Murray, Tasmin Little, Robert Kabara, Maria Machowska, Szymon Krzeszowiec, Patrycja Piekutowska, Marta Magdalena Lelek, Jakub Jakowicz, Łukasz Błaszczyk i Piotr Pławner.

Koncert wiolonczelowy Andrzeja Panufnika nie należał do najczęściej wykonywanych jego kompozycji, tym bardziej należy zatem podkreślić znaczenie **wiolonczelistów**, którzy zmierzyli się z tym dziełem – jest wśród nich **Andrzej Bauer**, który kilkakrotnie w 2014 roku wykonał to dzieło, a także **Raphael Wallfisch**, który wykonywał ten utwór oraz zarejestrował go dla wytwórni CPO (z Konzerhausorchester Berlin pod dyr. Łukasza Borowicza, zob. sekcja dotycząca nagrań płytowych), **Steven Honigberg**, **Bartholomew LaFollette**, **Zdzisław Łapiński**, **Roman Jabłoński** i **Jan Kalinowski**.

Na koniec warto w tym miejscu wymienić również **fagocistów**, dzięki którym kilkakrotnie w roku 2014 zabrzmiał *Koncert fagotowy* kompozytora. Byli to: **Artur Kasperek**, **Artur Adamczyk**, **Adam Mróz** oraz **Matthew Prior** (Durham, Wielka Brytania).

Muzyka kameralna Andrzeja Panufnika rozbrzmiewała w wielu miejscach świata dzięki znakomitym **zespołom kameralnym**, które z chęcią włączyły do swego repertuaru utwory kompozytora. Wśród nich na szczególne uznanie załugują:

- **Subito Piano Trio** – w roku 2009 zespół po raz pierwszy przedstawił projekt złożony z utworów Andrzeja i Roxanny

Panufników. W roku 2014 projekt ten zaowocował wydaniem płyty *Dreamscapes* (Signum Records, zob. sekcja poświęcona nagraniom)

oraz wieloma koncertami;

- **BMF Piano Trio** - od 2011 roku regularnie wykonuje *Trio fortepianowe* Andrzeja Panufnika, w 2013 roku wydało ten utwór na CD (CD Accord). W 2014 roku trio przygotowało projekt *Open Panufnik*, łączący wykonania klasyczne triów fortepianowych Andrzeja i Roxanny Panufnik z ich jazzowymi interpretacjami (zob. sekcja poświęcona projektom specjalnym), jednocześnie artyści włączyli *Trio fortepianowe* Panufnika do programu swych koncertów w Polsce;
- **Kwartet Śląski** - ma na swoim koncie szereg wykonań kwartetów smyczkowych kompozytora, jego kwartety oraz sekstety smyczkowe znalazły się również w opublikowanym w 2014 roku 8-płytowym boxie z muzyką polską w wykonaniu Kwartetu, wydany z okazji jubileuszu 30-lecia zespołu (zob. sekcja poświęcona nagraniom). Ponadto Kwartet Śląski włączył w roku 2014 utwory Andrzeja Panufnika do programu organizowanego przez siebie Festiwalu Muzyki Kameralnej „Kwartet Śląski i jego goście (zob. sekcja poświęcona festiwalom);
- **Apollon Musagète** - znakomity polski kwartet smyczkowy włączył w 2014 roku wszystkie trzy kwartety smyczkowe kompozytora do swego repertuaru, wykonując je w Polsce, Wielkiej Brytanii i Chinach (zob. Aneks 2);
- **Brodsky Quartet** - ceniony kwartet smyczkowy z Wielkiej Brytanii, w roku 2014 zamówił, prawykonał i nagrał na CD utwór *Memories of My Father* Roxanny Panufnik, razem z wszystkimi kwartetami

Andrzeja Panufnika, *Song to the Virgin Mary* w wersji na sextet smyczkowy i *Modlitwą* autorstwa obojga Panufników w aranżacji Roxanny Panufnik na sextet smyczkowy (zob. sekcja dotycząca nagrań). Artyści wykonywali również te utwory w Wielkiej Brytanii i poza jej granicami (zob. aneks 2).

- **Tippett Quartet** - znakomity kwartet smyczkowy z Wielkiej Brytanii, zarejestrował na CD wszystkie trzy kwartety smyczkowe Andrzeja Panufnika dla wytwórni Naxos (zob. sekcja dotycząca nagrań płytowych).

Muzyka symfoniczna kompozytora z kolei nie mogłaby rozbrzmiewać w tak imponującej ilości gdyby nie szczególne zaangażowanie kilku **orkiestr**, spośród których wymienić należy następujące:

- **Sinfonia Varsovia** - w ciągu całego roku wielokrotnie wykonywała utwory Andrzeja Panufnika, wpisując je jednocześnie w programu jubileuszu 30-lecia swego istnienia (zob. Aneks 1 oraz sekcja poświęcona festiwalom). Monograficzny koncert kompozytora podczas festiwalu „Chopin i jego Europa” był transmitowany przez TVP Kultura (zob. sekcja dotycząca festiwali oraz programów telewizyjnych). Muzyka kompozytora rozbrzmiewała również w koncertach kameralnych organizowanych w siedzibie orkiestry, przy ul. Grochowskiej 272 w Warszawie (zob. sekcja poświęcona muzyce kameralnej);
- **Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach** - zespół nie tylko wykonywał w ciągu roku utwory Andrzeja Panufnika (zob. Aneks 1), ale zorganizował również w swej

nowej siedzibie Dni Muzyki Andrzeja Panufnika (październik, zob. sekcja poświęcona festiwalom);

- **Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej** - wykonywała w roku 2014 utwory Andrzeja Panufnika zarówno w swej siedzibie, jak i np. podczas koncertu upamiętniającego rocznicę wybuchu II wojny światowej na Westerplatte (zob. Aneks 1 oraz sekcja dotycząca muzyki orkiestrowej);
- **Polska Orkiestra Radiowa** - orkiestra ta kilkakrotnie wykonywała w roku 2014 kompozycje Andrzeja Panufnika (zob. Aneks 1), przygotowała również koncert monograficzny transmitowany przez Program 2 Polskiego Radia (28 września, zob. sekcja dotycząca programów radiowych);
- **Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO** - orkiestra pod dyrekcją swego szefa, Marka Mosia, wielokrotnie w roku 2014 wykonywała utwory Andrzeja Panufnika (zob. Aneks 1). Włączyła je również do programu organizowanej przez siebie Letniej Filharmonii AUKSO w Wigrach i Pieninach (zob. sekcja dotycząca festiwali);
- **I, Culture Orchestra** - prowadzona przez Instytut Adama Mickiewicza orkiestra włączyła do programu swych koncertów pod kierunkiem Kirilla Karabitsa w 2014 roku *Sinfonię elegiaca* Andrzeja Panufnika, należącą do najrzadziej wykonywanych symfonii kompozytora (zob. Aneks 1 oraz sekcja poświęcona instytucjom promującym kompozytora);
- **London Symphony Orchestra** - orkiestra najbliższej związanej z kompozytorem oraz jego żoną, uhonorowała rok stulecia urodzin Andrzeja Panufnika dwoma koncertami symfonicznymi z utworami kompozytora w programie (zob. Aneks 1). Towarzyszyły im

spotkania z Lady Camillą Panufnik, a wykonana pod dyktando Sir Antonio Pappano *X Symfonia* opublikowana zostanie na CD przez wytwórnię LSO Live w roku 2015 (zob. sekcja dotycząca nagrań oraz sekcja dotycząca działalności rodziny kompozytora);

- **Chicago Symphony Orchestra** - jedna z najważniejszych orkiestr Stanów Zjednoczonych włączyła do programu swych koncertów *Concerto in modo antico* (październik, zob. Aneks 1), organizując również spotkania z Lady Camillą Panufnik, a także zamieszczając szereg tekstów dotyczących kompozytora i jego muzyki na swej stronie internetowej;
- **City of Birmingham Symphony Orchestra** - przygotowała specjalny koncert w dniu setnych urodzin Andrzeja Panufnika, podczas którego wykonano *Koncert fortepianowy i Sinfonię elegiacką* (zob. Aneks 1 oraz sekcja poświęcona muzyce orkiestrowej), utwory komponowane przez twórcę podczas jego pracy w CBSO w latach 1957-59. Koncert poprzedziło spotkanie z córką kompozytora, Roxanną Panufnik, lokalne media przypominały również o okresie pobytu Panufnika w Birmingham i jego pracy z orkiestrą.

Powyższa lista z pewnością nie wyczerpuje nazw zespołów orkiestrowych, dzięki którym muzyka Andrzeja Panufnika tak często rozbrzmiewała w salach koncertowych Polski i świata w roku stulecia urodzin kompozytora.

7. INSTYTUCJE PROMUJĄCE DOROBEK TWÓRCZY ORAZ OSOBĘ ANDRZEJA PANUFNIKA

W roku 2014 wiele instytucji krajowych i zagranicznych włączyło się w obchody stulecia urodzin Andrzeja Panufnika. Nie sposób wymienić tutaj wszystkich z nich, dlatego poniżej wyszczególniono te, które w sposób szczególny przyczyniły się do promocji muzyki kompozytora w roku stulecia jego urodzin.

Instytut Adama Mickiewicza

Zadaniem Instytutu Adama Mickiewicza jest promocja polskiej kultury na świecie i aktywny udział w międzynarodowej współpracy kulturalnej. Od 2011 roku w ramach programu Polska Music prowadzonego przez Ewę Bogusz-Moore wspierane są wykonania polskiej muzyki klasycznej i współczesnej na świecie w interpretacji wybitnych artystów zagranicznych.

W związku z obchodami setnej rocznicy urodzin Andrzeja Panufnika wśród wydarzeń Polska Music dedykowanych kompozytorowi znalazły się:

- **5 lutego 2014, Barbican Centre, Londyn** (Wielka Brytania) – koncert London Symphony Orchestra pod dyr. Michaela Francisa, oficjalnie inaugurujący międzynarodowe obchody 100. rocznicy urodzin kompozytora. W programie: *Kołysanka i Sinfonia sacra*;
- **24 września 2014, Birmingham** (Wielka Brytania) – „urodzinowy” koncert w wykonaniu City of Birmingham Symphony Orchestra pod dyr. Michaela Seala, z udziałem córki kompozytora,

- Roxanny Panufnik, która przed koncertem wzięła udział w spotkaniu z publicznością. W programie: *Koncert fortepianowy* (solista: Peter Donohoe) i *Sinfonia elegiaca* - utwory, które Andrzej Panufnik skomponował w czasie swego dwuletniego pobytu w Birmingham (1957-59), gdzie pracował jako dyrektor artystyczny orkiestry;
- **3-10 lipca 2014, Cheltenham** (Wielka Brytania) - prezentacja twórczości Andrzeja Panufnika w ramach Cheltenham Music Festival (zob. sekcja poświęcona festiwalom). W programie: *Uwertura bohatera* (Bournemouth Symphony Orchestra, dyr. Kirill Karabits), *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”* (Brotsky Quartet) oraz *I Kwartet smyczkowy* (Apollon Musagète Quartet);
  - **21-26 sierpnia 2014, Presteigne** (Wielka Brytania) - prezentacja twórczości Andrzeja Panufnika w ramach Presteigne Festival (zob. sekcja poświęcona festiwalom). W programie: *Landscape* (Presteigne Festival Orchestra, dyr. George Vass) oraz *Sinfonia concertante* (Juliette Bausor - flet, Sally Pryce - harfa, Presteigne Festival Orchestra, dyr. George Vass);
  - **19 października 2014, Barbican Centre, Londyn** (Wielka Brytania), *LSO Discovery Day - Andrzej Panufnik*. W ramach projektu odbył się koncert London Symphony Orchestra pod dyr. sir Antonio Pappano oraz wydarzenia towarzyszące - pokaz filmu *Tata z żelaznej kurtyny* w reż. Krzysztofa Rzączyńskiego i dyskusja z udziałem Lady Camilli Panufnik, poprowadzona przez Juliana Andersona. W programie koncertu: *X Symfonia* Andrzeja Panufnika, której nagranie ukaże się w 2015 roku nakładem wydawnictwa LSO Live (zob. sekcja dotycząca nagrań);

- **2-4 października 2014, Chicago Symphony Center, Chicago** (USA) – koncerty Chicago Symphony Orchestra pod dyr. Riccardo Mutiego. W programie: *Concerto in modo antico* (solista: Christopher Martin);
- **trasa koncertowa I, CULTURE Orchestra 2014** - ICO to zespół uzdolnionych młodych muzyków z Polski i krajów Partnerstwa Wschodniego. Orkiestra prowadzona przez ukraińskiego dyrygenta Kirilla Karabitsa wykonała *Sinfonię elegiaca* Andrzeja Panufnika podczas koncertów 7 sierpnia 2014 w Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku oraz 17 sierpnia 2014 podczas International Edinburgh Festival w Edynburgu (Wielka Brytania);
- **płyta CD z nagraniem X Symfonii Andrzeja Panufnika, LSO Live** – nagranie w interpretacji London Symphony Orchestra pod batutą sir Antonio Pappano, które zostało zarejestrowane podczas koncertu LSO w październiku 2014. Na płycie znajdzie się również *X Symfonia* Petera Maxwella Daviesa (zob. sekcja dotycząca nagrań). Wydawnictwo ukaże się w II poł. 2015;
- **luty-grudzień 2014, cykl audycji Stulecie Panufnika w Programie 2 Polskiego Radia** – w ramach projektu odbyły się dwie wizyty studyjne dziennikarzy Polskiego Radia w Wielkiej Brytanii – Michała Nowaka i Barbary Schabowskiej. Materiał zebrany podczas rozmów m.in. z Lady Camillą Panufnik, Roxanną Panufnik, Jemem Panufnikiem, Robertem Thompsonem, Richardem Bratbym, Janis Susskind i Anne Stow na temat życia i twórczości kompozytora posłużył do stworzenia dziesięciu audycji (zob. sekcja poświęcona programom radiowym);

- **autobiografia Andrzeja Panufnika *Composing Myself*, Toccata Press, Londyn** (Wielka Brytania), wznowienie publikacji – Instytut Adama Mickiewicza wsparł prace przygotowawcze do reedycji angielskiej wersji autobiografii kompozytora, której uzupełnieniem będzie postowie Lady Panufnik, jak również artykuły autorstwa kompozytora i wybór przeprowadzonych z nim wywiadów (zob. sekcja dotycząca publikacji).

Instytut Adama Mickiewicza wsparł także przyjazd czworga zagranicznych gości Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Artystycznej *Andrzej Panufnik i jego wizja muzyki* (24-26 września, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, Warszawa, zob. sekcja poświęcona konferencjom naukowym), jak również powstanie portalu internetowego www.panufnik.polmic.pl (zob. sekcja poświęcona stronom internetowym).

Uzupełnieniem obchodów stulecia urodzin Andrzeja Panufnika jest raport medialny *Panufnik Centenary. Media Coverage* przygotowany przez Instytut Adama Mickiewicza we współpracy z brytyjską agencją Albion Media, kompleksowo prezentujący echo medialne wydarzeń związanych z rocznicą urodzin polskiego twórcy na terenie Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych.

Instytut Muzyki i Tańca

Instytut Muzyki i Tańca patronował wielu wydarzeniom związanym z obchodami stulecia urodzin Andrzeja Panufnika na terenie Polski. Dyrektor Instytutu, Andrzej Kosowski, jeszcze w 2013 roku podjął decyzję o realizacji

przez Związek Kompozytorów Polskich/ Polskie Centrum Informacji Muzycznej portalu internetowego www.panufnik.polmic.pl, który został uruchomiony w maju 2014 roku (zob. sekcja poświęcona stronom internetowym) oraz o przygotowaniu **Raportu o obecności Andrzeja Panufnika w życiu muzycznym w latach 1991-2013** (<http://imit.org.pl/listit2/141/default/raport-o-obecnoci-muzyki-andrzeja-panufnika-w-polsce-i-na-wiecie.html>), którego drugą częścią jest niniejszy raport na temat roku 2014. Ponadto, osoba i twórczość kompozytora zostały włączone do ogłoszonych przez Instytut na rok 2014 programów - naukowego **Muzyczne białe plamy**, w ramach którego wsparto opracowanie korespondencji pomiędzy Andrzejem Panufnikiem a Zygmuntem Mycielskim (autorzy: Beata Bolesławska-Lewandowska, Bartosz Bolesławski); oraz wykonawczego - **Nowe interpretacje**, który wspiera artystów włączających do swego repertuaru muzykę wybranych kompozytorów, w tym wypadku Andrzeja Panufnika. Dzięki temu szereg koncertów kameralnych, które odbyły się w Polsce w roku 2014, zrealizowanych zostało dzięki wsparciu tego właśnie programu - ich wykaz zamieszczono poniżej:

- **12 kwietnia 2014, Sala Koncertowa Filharmonii Łódzkiej** - warsztaty i koncert w ramach cyklu edukacyjnego „Odkrywcy muzyki”, wykonawcy: kwartet smyczkowy NeoQuartet (Karolina Piątkowska-Nowicka - I skrzypce, Paweł Kapica - II skrzypce, Michał Markiewicz - altówka, Krzysztof Pawłowski - wiolonczela) i pianisty, Piotra Nowickiego; w programie koncertu znalazły się następujące utwory Andrzeja Panufnika: *Trio fortepianowe, II Kwartet smyczkowy „Messages”, Pentasonata*;

- **17 maja 2014, Podchorążówka, Łazienki Królewskie, Warszawa** – koncert *PANUFNIK REVISED* towarzyszący festiwalowi Warszawskie Spotkania Muzyczne, wykonawcy: #ENSEMBLE (Hashtag Ensemble), w programie m.in. *Dreamscape*, *Trio fortepianowe*, *Triangles* oraz improwizacje na tematy z utworów Andrzeja Panufnika (zob. sekcja poświęcona festiwalom oraz sekcja dotycząca projektów specjalnych);
- **26 maja 2014, Aula Florianka, Kraków** – koncert w ramach projektu „Wielcy Emigranci: Zarębski – Panufnik”, wykonawcy: Kwartet smyczkowy DAFÔ (Justyna Duda – I skrzypce, Danuta Augustyn – II skrzypce, Aneta Dumanowska – altówka, Anna Armatys-Borrelli – wiolonczela), Kwartet smyczkowy ILUM (Agnieszka Bugla – I skrzypce, Maciej Klich – II skrzypce, Karolina Drwięga – altówka, Magdalena Sokołów – wiolonczela), Kwartet smyczkowy w składzie: Aleksander Frankiewicz – I skrzypce, Stanisław Słowiński – II skrzypce, Jan Snakowski – altówka, Dominik Frankiewicz – wiolonczela); w programie wykonano wszystkie trzy kwartety smyczkowe Andrzeja Panufnika (zob. sekcja poświęcona festiwalom);
- **19 lipca 2014, Centrum Kultury Japońskiej „Manggha”, Kraków** – koncert muzyki kameralnej, wykonawcy: Bartłomiej Kominek – fortepian, Janusz Wawrowski – skrzypce, Magdalena Bojanowicz – wiolonczela; w programie m.in. *Trio fortepianowe* Andrzeja Panufnika;

- **12 września 2014, Filharmonia Dolnośląska, Jelenia Góra** – wykonanie *Koncertu skrzypcowego* Andrzeja Panufnika (solista: Szymon Krzeszowiec);
- **21 września 2014, Centrum Kultury Żydowskiej, Kraków** – koncert w ramach festiwalu *Krakowska Jesień Muzyczna*, wykonawcy: Agnieszka Kawula – fortepian, Błażej Kociuban – skrzypce, Marta Nagawiecka – wiolonczela; w programie m.in.: *Trio fortepianowe* Andrzeja Panufnika;
- **8 października 2014, Sala Koncertowa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, Warszawa** – koncert w ramach cyklu „Środa na Okólniku”, wykonawcy: The Crew, w programie wykonano następujące utwory Andrzeja Panufnika: *Arbor cosmica*, *Suita staropolska*, *Koncert skrzypcowy* (solista: Jakub Jakowicz), *Song to the Virgin Mary* (wersja na sekstet smyczkowy);
- **11 listopada 2014, Hala Pomp – Muzeum Wodociągów, Bydgoszcz** – koncert w ramach VI Festiwalu Muzyki Kameralnej „Muzyka u Źródeł”, wykonawcy: Barock Quartet, Mateusz Bocheński – altówka, Joanna Laskowska – wiolonczela; w programie znalazły się następujące utwory Andrzeja Panufnika: *II Kwartet smyczkowy* „Messages”, *Sekstet smyczkowy* „Trains of Thought”, *Song to the Virgin Mary* (wersja na sekstet smyczkowy);
- **25 listopada 2014, Sala Kameralna Filharmonii Łódzkiej** – koncert kameralny, wykonawcy: Sekstet smyczkowy STUDIO, w programie m.in. *Sekstet smyczkowy* „Trains of Thought” Andrzeja Panufnika;
- **2 grudnia 2014, Muzeum Górnoszląskie, Bytom** – koncert w ramach 9. Międzynarodowego Festiwalu im. G.G. Gorczyckiego;

wykonawcy: Lasoń Ensemble, w programie m.in. *Suita staropolska* w wersji na kwartet smyczkowy oraz *III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”*.

Ponadto na swojej stronie internetowej, Instytut Muzyki i Tańca uruchomił specjalną zakładkę związaną ze stuleciem urodzin kompozytora, z której m.in. można było pobrać logo roku Panufnika, jak również biogram i zdjęcia kompozytora (<http://imit.org.pl/pl/rocznice/100-lecie-urodzin-andrzeja-panufnika-1914-2014/100-lecie-panufnika.html>).

Ambasada RP oraz Instytut Kultury Polskiej w Londynie

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej oraz Instytut Kultury Polskiej w Londynie patronowały wielu wydarzeniom związanym ze stuleciem urodzin Sir Andrzeja Panufnika. Należy tu przede wszystkim wymienić trzy koncerty związane z promocją płyt z muzyką jubilata oraz jego córki Roxanny (zob. sekcja dotycząca nagrań płytowych):

- 20 marca, godz. 19.00 - promocja płyty z archiwów BBC, zawierającej nagrania *Koncertu fagotowego* oraz *Sinfonii di Speranza* pod dyрекcją kompozytora. Wśród gości była m.in. Lady Camilla Panufnik oraz fagocista, Robert Thompson, dla którego Panufnik skomponował *Koncert fagotowy*. Fragmenty tej kompozycji, *Arię*, wykonali: Arek Adamczyk - fagot i Michał Francuz - fortepian;
- 8 maja, godz. 19.00 - uroczysta premiera płyty *Dreamscapes* z muzyką Andrzeja i Roxanny Panufnik w wykonaniu Heather Shipp (mezzosopran) i Subito Piano Trio (Lech Napierała - fortepian, Magdalena Szczepanowska - fortepian, Piotr Hausenplas -

- wiolonczela). Wydarzenie zorganizowane zostało przez Instytut Kultury Polskiej w Londynie. Koncert prowadziła Roxanna Panufnik, wykonano następujące utwory Andrzeja Panufnika: *Dreamscape* w wersji na wiolonczelę i fortepian, *Love Song*, *Modlitwa* w wersji na głos i fortepian oraz *Trio fortepianowe*. Podczas wydarzenia Lady Camilla Panufnik otrzymała z rąk Zastępcy Ambasadora Ministra Dariusza Łaski odznakę honorową Bene Merito przyznaną przez Ministra Spraw Zagranicznych za zasługi w promowaniu polskiej kultury w Wielkiej Brytanii;
- 4 czerwca, godz. 19.00 – promocja płyty *Reflections* z muzyką fortepianową Andrzeja i Roxanny Panufnik w wykonaniu Clare Hammond, połączona z promocją Presteigne Festival 2014. Podczas koncertu Clare Hammond wykonała następujące utwory Andrzeja Panufnika: *Hommage à Chopin*, nr 4 (wersja na fortepian solo w opr. Roxanny Panufnik), *Twelve Miniature Studies*, nr 1-5 oraz *Love Song* – w tym ostatnim utworze towarzyszyła mezzosopranistce, Clare McCaldin.

Ponadto Ambasada RP wraz z Instytutem Kultury Polskiej przyczyniły się do odsłonięcia pamiątkowej tablicy na domu kompozytora w Twickenham (zob. sekcja dotycząca przestrzeni publicznej), jak również patronowały wielu odbywającym się na terenie Wielkiej Brytanii koncertom z muzyką kompozytora.

Polskie Radio

Polskie Radio aktywnie włączyło się w obchody stulecia urodzin Andrzeja Panufnika – mowa tu przede wszystkim o **Programie 2**, którego dyrektorem jest Małgorzata Małaszko-Stasiewicz oraz radiowych orkiestrach – **Narodowej Orkiestrze Symfonicznej Polskiego Radia** w Katowicach, której szefuje Joanna Wnuk-Nazarowa oraz **Polskiej Orkiestrze Radiowej** i jej dyrekcji w osobach Bogny Kowalskiej i Łukasza Borowicza (dyrektor artystyczny). Program 2 Polskiego Radia, poza transmisjami i retransmisjami wybranych koncertów na antenie Programu 2, przygotował dwa cykle audycji w całości poświęconych osobie i twórczości Andrzeja Panufnika – *Stulecie Panufnika* Agaty Kwiecińskiej, Michała Nowaka i Barbary Schabowskiej oraz *W poszukiwaniu harmonii* Marka Zwyrzykowskiego (zob. sekcja poświęcona programom radiowym). Dzięki dyrekcji Programu 2 oraz Polskiej Orkiestry Radiowej zrealizowany został również koncert monograficzny kompozytora, transmitowany przez Program 2 Polskiego Radia 28 września 2014 na żywo ze Studia Koncertowego im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie (zob. sekcja poświęcona programom radiowym oraz sekcja dotycząca wykonawców propagujących twórczość kompozytora). Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach nie tylko włączyła muzykę Andrzeja Panufnika do programów swych koncertów w 2014 roku (zob. sekcja poświęcona muzyce orkiestrowej oraz Aneks 1), ale także zorganizowała Dni Muzyki Andrzeja Panfunika w NOSPR (zob. sekcja dotycząca festiwali), wpisując je w festiwal otwarcie swej nowej siedziby. Również Polska Orkiestra Radiowa, poza wymienionym już koncertem monograficznym, kilkakrotnie jeszcze w roku 2014 wykonywała utwory Panufnika (zob. sekcja dotycząca

muzyki orkiestrowej oraz Aneks 1). W mniejszym stopniu w obchody roku stulecia urodzin Andrzeja Panufnika włączyła się też Orkiestra Kameralna Polskiego Radia Amadeus w Poznaniu pod dyr. Agnieszki Duczmal – ale i ona dała jeden koncert w pełni wypełniony muzyką kompozytora (9 października w Bielsku Białej, w ramach Festiwalu Kompozytorów Polskich – zob. sekcja dotycząca festiwali), na rynku ukazało się również wznowienie nagrania *Koncertu skrzypcowego* z udziałem orkiestry pod dyr. Agnieszki Duczmal (solista: Konstanty Andrzej Kulka – skrzypce, zob. sekcja dotycząca nagrań). Polskie Radio udostępniło również swoje nagrania archiwalne z muzyką Andrzeja Panufnika do kolekcji internetowej poświęconej kompozytorowi, uruchomionej na portalu [ninateka.pl](http://www.ninateka.pl) (www.ninateka.pl/kolekcje/Panufnik; zob. sekcja poświęcona stronom internetowym).

Narodowy Instytut Audiowizualny

Dyrektor Narodowego Instytutu Audiowizualnego, Michał Merczyński, podjął decyzję o realizacji w roku stulecia urodzin Andrzeja Panufnika specjalnej internetowej kolekcji poświęconej kompozytorowi, a udostępniającej w internecie wszystkie jego utwory w wersji audio w całości. Kolekcja, dostępna pod adresem www.ninateka.pl/kolekcje/Panufnik (zob. sekcja poświęcona stronom internetowym), była kolejną inicjatywą po zrealizowanym rok wcześniej portalu www.trzejkompozytorzy.pl, gdzie wysłuchać można utworów Witolda Lutosławskiego, Krzysztofa Pendereckiego i Henryka Mikołaja Góreckiego (oraz przeczytać szereg informacji o nich i ich muzyce). Narodowy Instytut Audiowizualny został również razem z Polskim Wydawnictwem Muzycznym wydawcą specjalnie na

rok stulecia urodzin Andrzeja Panufnika przygotowanej książki Beaty Bolesławskiej-Lewandowskiej *Panufnik. Architekt emocji*, zawierającej 12 rozmów o kompozytorze (zob. sekcja dotycząca publikacji). Ponadto dzięki wsparciu Instytutu powstały programy telewizyjne dedykowane stuleciu urodzin Panufnika – transmisja koncertu orkiestry Sinfonia Varsovia pod dyr. Jerzego Maksymiuka z utworami kompozytora (27 sierpnia, TVP Kultura, zob. sekcja dotycząca programów telewizyjnych), program publicystyczny przybliżający ideę powstania kolekcji www.ninateka.pl/kolekcje/Panufnik oraz książkę *Panufnik. Architekt emocji* (24 września, TVP Kultura, zob. sekcja dotycząca programów telewizyjnych), a także magazyn kulturalny WOK, w którym znalazła się obszerna informacja o kompozytorze, a także obydwu wymienionych publikacjach (9 listopada, Program 2 TVP, zob. sekcja dotycząca programów telewizyjnych).

Spośród wielu innych instytucji zasłużonych w roku 2014 dla propagowania twórczości Andrzeja Panufnika wymienić tu jeszcze należy **Narodowy Instytut Fryderyka Chopina**, a w szczególności dyrektora festiwalu „Chopin i jego Europa”, Stanisława Leszczyńskiego, dzięki któremu w programie festiwalu w roku 2014 znalazło się aż 11 utworów Andrzeja Panufnika, w wykonaniu najlepszych polskich i światowych artystów (zob. sekcja dotycząca festiwali). Warto tu również wspomnieć o organizatorach konferencji muzykologicznych poświęconych kompozytorowi – **Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina, Akademii Muzycznej w Krakowie**, organizatora również dwóch festiwali poświęconych Panufnikowi: *Wielcy Emigranci: Panufnik, Zarębski* oraz *4 Dni Muzyki: Andrzej*

Panufnik (zob. sekcja dotycząca festiwali) i **Związek Kompozytorów Polskich**, który zrealizował też portal internetowy www.panufnik.polmic.pl (zob. sekcja poświęcona stronom internetowym). O zespołach orkiestrowych, jak **London Symphony Orchestra** czy **Sinfonia Varsovia**, była już mowa (zob. sekcja poświęcona wykonawcom propagującym muzyką kompozytora). Na koniec warto jeszcze wymienić wydawców kompozytora: londyńskie **Boosey & Hawkes**, stale czuwające nad promocją jego muzyki oraz **Polskie Wydawnictwo Muzyczne**, które nie tylko reprezentuje Boosey & Hawkes na Polskę, ale na rok stulecia urodzin kompozytora zamówiło i opublikowało książkę *Panufnik. Architekt emocji* (zob. sekcja dotycząca publikacji).

8. INSTYTUCJE, KONKURSY I INNE ZWIĄZANE Z IMIENIEM I OSOBĄ ANDRZEJA PANUFNIKA

8.1. WIELKOPOLSKI KONKURS WIEDZY O ŻYCIU I TWÓRCZOŚCI ANDRZEJA PANUFNIKA

Wielkopolski Konkurs wiedzy o życiu i twórczości Andrzeja Panufnika pod patronatem Centrum Edukacji Artystycznej Region Wielkopolski odbył się w dniu 27 października 2014 w Państwowej Szkole Muzyczne I i II stopnia w Koninie. Przeprowadzony był w dwóch grupach wiekowych. Uczestnicy Konkursu zostali wyłonieni z licznej grupy chętnych na drodze etapów szkolnych. Inicjatorami Konkursu byli nauczyciele Sekcji Przedmiotów Ogólnomuzycznych i Rytmiki PSM I i II st. w Koninie: Katarzyna Broj i Urszula Kozłowska.

Podczas edycji Konkursu odbywającej się w roku 2014 (poprzednia, w roku 2013 poświęcona była twórczości Witolda Lutosławskiego) organizatorzy przygotowali osobne pytania dla grupy z pierwszego stopnia i osobne dla uczestników szkół muzycznych drugiego stopnia. Konkurs sprawdzał wszechstronnie wiedzę uczniów o życiu i twórczości Andrzeja Panufnika w dwóch formach:

- część pisemna zawierała zarówno testowe zadania zamknięte, jak i otwarte oraz przykłady ikonograficzne (zdjęcia, grafiki, przykłady nutowe)
- część słuchowa wymagała umiejętności rozpoznania fragmentu utworu, a także odpowiedniego umieszczenia go w czasie.

Jury w składzie: Maja Skoblewska – przewodniczący, dyrektor szkoły, Krzysztof Pydyński, wicedyrektor szkoły, Urszula Kozłowska, wyłoniło laureatów:

PSM I stopnia:

Marta Michalska – I miejsce (PSM I st. w Turku)

Jędrzej Stanek – II miejsce (ZSM na Głogowskiej w Poznaniu)

Oliwia Dembińska – III miejsce (PSM I st. w Turku)

Julita Klichowska – wyróżnienie (PSM I i II st. w Koninie)

Marta Łopińska – wyróżnienie (ZSM na Głogowskiej w Poznaniu)

PSM II stopnia:

Kinga Witczak – I miejsce (ZSM w Łodzi)

Joanna Czarny – II miejsce (PSM I i II st. w Koninie)

Natalia Włodarczyk – III miejsce (PSM I i II st. w Koninie)

Laureatów przygotowały p. Karolina Gębka, p. Marta Janicka, p. Wanda Wyszowska, p. Alicja Wardęcka-Gościńska i p. Maria Figaj. Nagrody dla laureatów ufundowało Polskie Wydawnictwo Muzyczne i Narodowy Instytut Fryderyka Chopina.

Ponadto, w ramach Konkursu odbył się wykład na temat muzyki XX i XXI wieku połączony z prezentacją własnych utworów kompozytorki Ewy Fabiańskiej-Jelińskiej z Akademii Muzycznej w Poznaniu. Prelegentka zapoznała też młodzież z festiwalem Poznańska Wiosna Muzyczna, którego jest głównym koordynatorem.

8.2. THE LSO-PANUFNIK YOUNG COMPOSERS SCHEME

Jest to program stypendialny realizowany przez London Symphony Orchestra w ramach jej działań edukacyjnych, dzięki wsparciu fundacji Helen Hamlyn Trust. Każdego roku program daje sześciu młodym kompozytorom z terenu Wielkiej Brytanii możliwość doskonalenia swych umiejętności w pracy z orkiestrą symfoniczną. Wybrani młodzi twórcy pracują pod kierunkiem cenionego kompozytora, Colina Matthews. Współpracują też bezpośrednio z muzykami orkiestry. Szerzej program opisany został w *Raporcie o obecności Andrzeja Panufnika w życiu muzycznym w latach 1991-2013*.

W 2014 roku odbyła się kolejna edycja projektu. Przygotowywana jest również druga płyta z serii ***The Panufnik Legacies*** (pierwsza ukazała się w 2012 roku), zawierająca nagrania najbardziej udanych utworów spośród skomponowanych przez uczestników programu, a wybranych przez muzyków London Symphony Orchestra. Innowacją będzie tutaj kompozycja *Panufnik Variations*, skomponowana przez opiekuna projektu, Colina Matthews (który opracował do tego celu temat z *Universal Prayer* Andrzeja Panufnika) oraz uczestników. Program płyty wygląda następująco:

Panufnik Legacies 2

Matthew Kaner *The Calligraphers Manuscript*_

Alastair Putt *Spiral*

Aaron Parker *Captured*

Patrick Brennan *Ballabile*

Joanna Lee Brixton *Briefcase*

Leo Chadburn *Brown Leather Sofa*

Bushra El-Turk *Tmesis*

James Moriarty *Granular Fragments*

Elizabeth Ogonek *as though birds*

Duncan Ward *P-Paranoia*

Kim Ashton *Spindrift*

Panufnik Variations - Colin Matthews (aranżacja tematu z *Universal Prayer*) + Max de Wardener, Evis Sammoutis, Christopher Mayo, Toby Young, Elizabeth Winters, Larry Goves, Raymond Yiu, Anjula Semmens, Edmund Finnis)

8.3. ZESPOŁY MUZYCZNE ODNOSZĄCE SIĘ W NAZWIE DO OSOBY LUB TWÓRCZOŚCI ANDRZEJA PANUFNIKA

Andrzej Panufnik Trio

Trio fortepianowe o nazwie Andrzej Panufnik Trio działa od 2003 roku w składzie: Paweł Zuzanski - skrzypce, Lynda Anne Cortis - wiolonczela oraz Artur Pacewicz - fortepian. W 2014 roku zespół w swych działaniach koncertowych nie prezentował utworów Andrzeja Panufnika.

Panufnik Ensemble

Zespół powstał w 2014 roku w Poznaniu specjalnie do projektu związanego z wykonaniem *Arbor cosmica* w Centrum Kultury Zamek w dniu setnych urodzin Andrzeja Panufnika (zob. sekcja poświęcona projektom specjalnym). W jego składzie znaleźli się znakomici soliści związani na co dzień z orkiestrą Filharmonii Poznańskiej oraz Akademią Muzyczną w Poznaniu. Brak informacji na temat dalszej działalności zespołu.

Kwartet smyczkowy „Messages”

Kwartet smyczkowy „Messages” działa przy Akademii Muzycznej w Krakowie. Wziął m.in. udział w festiwalu 4 Dni Muzyki: Andrzej Panufnik (zob. sekcja poświęcona festiwalom), gdzie podczas koncertu 26 października wykonał // *Kwartet smyczkowy „Messages”* Andrzeja Panufnika. Zespół tworzą: Marcin Suszycki - I skrzypce, Oriana Masternak - II skrzypce, Maria Dudka - altówka oraz Beata Urbanek-Kalinowska - wiolonczela. Artyści występują z różnym repertuarem, głównie w Krakowie.

8.4. UTWORY DEDYKOWANE PAMIĘCI ANDRZEJA PANUFNIKA

W roku 2014 powstały następujące kompozycje dedykowane pamięci Andrzeja Panufnika:

- **Roxanna Panufnik *Memories of my Father*** na kwartet smyczkowy. Jest to kompozycja napisana przez córkę Andrzeja Panufnika na zamówienie kwartetu smyczkowego Brodsky Quartet z przeznaczeniem do wykonania i nagrania w roku stulecia urodzin Andrzeja Panufnika. Składa się z dwóch części: cz. I *O Tu Andrzej*, cz. II *Greek Photostory*. W założeniu kompozytorki części mogą być wykonywane osobno (w jednym koncercie z kwartetami Andrzeja Panufnika, pomiędzy nimi) lub jako całość.
- **Panufnik *Variations*** - utwór zbiorowy, skomponowany przez Colina Matthews (mentora projektu) oraz wybranych uczestników Panufnik-LSO Young Composers Scheme (zob. sekcja poświęcona inicjatywom imienia Panufnika). Colin Matthews zaaranżował na cele wariacji temat z *Universal Prayer* Panufnika, napisał pierwszą

i ostatnią wariację, pozostałe skomponowali natomiast następujący młodzi twórcy: Max de Wardener, Evis Sammoutis, Christopher Mayo, Toby Young, Elizabeth Winters, Larry Goves, Raymond Yiu, Anjula Semmens i Edmund Finnis. Utwór zostanie wykonany i nagrany na CD w roku 2015 przez London Symphony Orchestra pod dykcją Francisa-Xaviera Rotha (zob. sekcja poświęcona nagraniom).

9. ANDRZEJ PANUFNIK W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

9.1. ALEJA ANDRZEJA PANUFNIKA W WARSZAWIE

Z inicjatywy pana Huberta Bartoszewicza, wielbiciela muzyki Andrzeja Panufnika, który uzyskał wsparcie szeregu instytucji muzycznych i osób prywatnych dla swego pomysłu, udało się doprowadzić do nadania imienia Andrzeja Panufnika niewielkiej alei w Parku Morskie Oko na Mokotowie, prowadzącej od ul. Puławskiej wprost do Pałacyku Szustra. Uroczystość nadania imienia Alei Andrzeja Panufnika odbyła się 29 września 2014 roku z udziałem rodziny kompozytora – jego żony, Lady Camilli Panufnik oraz syna, Jema Panufnika. Po przemówieniach Burmistrza Dzielnicy Mokotów, Bogdana Olesińskiego oraz Prezydent Warszawy, Hanny Gronkiewicz-Waltz, oboje w towarzystwie Lady Camilli Panufnik dokonali odstonięcia nazwy alei oraz pamiątkowego modułu informacyjnego poświęconego kompozytorowi. Podczas uroczystości zabrzmiała fanfara z *Sinfonii sacra* Andrzeja Panufnika, w wykonaniu trębaczy orkiestry Sinfonia Varsovia, zaangażowanych dzięki wsparciu Instytutu Muzyki i Tańca. Warto dodać, że w Pałacyku Szustra mieszkała babka Andrzeja Panufnika, Henryka Thonnes i on sam w dzieciństwie często przebywał w okalającym budynek parku, stąd wybór miejsca na Aleję Andrzeja Panufnika można określić jako wyjątkowo trafny.

9.2. ANDRZEJ PANUFNIK W MUZEUM EMIGRACJI W GDYNI - WARSZTATY RODZINNE ORAZ GRA MIEJSKA „POWRÓT PANUFNIKA”

Podczas festiwalu „Powrót Panufnika” zorganizowanego przez Muzeum Emigracji w Gdyni (6-7 września 2014, zob. sekcja poświęcona festiwalom), placówka ta przygotowała program edukacyjny, który pozwolił pokazać muzykę Andrzeja Panufnika rodzinom z dziećmi oraz młodzieży, jak i zaistnieć w przestrzeni miejskiej Gdyni. Program obejmował organizację warsztatów muzycznych oraz gry miejskiej. Warsztaty muzyczne, zatytułowane „Rodzinne komponowanie”, odbyły się 6 września o godz. 12.00 i 14.00 w Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym w Gdyni, przeznaczone były dla dzieci od lat 8 wraz z rodzicami, prowadzili je Mirosława Lipińska i Ryszard Popowski z Orkiestra Vita Activa/ECEKON. Gra miejska „Powrót Panufnika” przygotowana według scenariusza Piotra Szulca rozpoczęła się 7 września o godz. 16.00 przy gdyńskim Infoboxie, a jej celem było poznanie biografii Andrzeja Panufnika poprzez podążanie jego śladami – trasa biegła przez centrum Gdyni. Ofertę edukacyjną festiwalu „Powrót Panufnika” dopełnił koncert rodzinny *Muzyka Panufnika dla dzieciaków z rodzinami*, przeznaczony dla dzieci w wieku od 3 do 8 lat wraz z rodzicami, zorganizowany przez Fundację „Muzyka jest dla wszystkich” – koncert ten odbył się 7 września o godz. 12.30 i 14.00 w Pomorskim Parku Naukowo-Technologicznym w Gdyni. Działania te pozwoliły na zaistnienie muzyki i postaci Andrzeja Panufnika w przestrzeni miejskiej w Gdyni.

9.3. ODSŁONIĘCIE TABLICY UPAMIĘTNIAJĄCEJ KOMPOZYTORA, RIVERSIDE HOUSE, TWICKENHAM

Dnia 11 września 2014 roku w położonym w londyńskim Twickenham Riverside House, gdzie Sir Andrzej Panufnik mieszkał i komponował przez większość swojego emigracyjnego życia, miało miejsce odsłonięcie tablicy pamiątkowej upamiętniającej kompozytora. Do odsłonięcia tablicy doprowadzili: Polish Heritage Society UK we współpracy z Ambasadą i Instytutem Kultury Polskiej w Londynie. W czasie ceremonii głos zabrał inicjator wydarzenia, przewodniczący Polish Heritage Society UK, dr Marek Stella-Sawicki, który podkreślił, że wspólne wysiłki zaangażowanych instytucji, w tym obecnej na uroczystości w charakterze gościa specjalnego burmistrz Twickenham, Cllr Jane Boulton, umożliwiły realizację tego projektu w rekordowo krótkim czasie. Lady Camilla Panufnik wyraziła radość i dumę z powodu tak zaszczytnego uhonorowania pamięci jej męża. Z kolei Magdalena Grabianowska, zastępca dyrektora Instytutu Kultury Polskiej w Londynie, podkreśliła znaczenie muzyki Andrzeja Panufnika dla dziedzictwa kulturowego i wagę promowania jego twórczości w repertuarach światowych. Ceremonia została uświetniona koncertem utworów Andrzeja Panufnika na fortepian solo w wykonaniu Clare Hammond, która zaprezentowała *Twelve Miniature Studies* oraz *Hommage à Chopin* (nr 1 i 4) i *Modlitwę* w wersji na fortepian solo. Tablica została w całości ufundowana przez Polish Heritage Society UK.

9.4. WYSTAWA „PANUFNIK’S TWICKENHAM” - ORLEANS HOUSE GALLERY, TWICKENHAM

W dniach od 22 listopada 2014 do 1 lutego 2015 w Orleans House Gallery w Twickenham pod Londynem otwarta była wystawa zatytułowana „Panufnik’s Twickenham”, której kuratorem był syn kompozytora, Jem Panufnik. Galeria mieści się tuż obok domu Panufników, w którym kompozytor zamieszkał po ślubie z Camillą Jessel w 1963 roku i gdzie spędził resztę życia. W Twickenham odzyskał spokój, tu pracował i tu powstawały jego kompozycje. Wystawa prezentowała wybrane przedmioty, rękopisy, rzadko pokazywane fotografie oraz opowieści, ukazujące, w jaki sposób Twickenham dopomogło kompozytorowi w odzyskaniu kreatywności, inspirując go i wpływając na jego twórczość – począwszy od pism Alexandra Pope’a (autora słów do *Universal Prayer*) aż do ukazania roli przepływającej obok domu Panufników Tamizy, drzew i otaczającej twórcę przyrody w jego muzyce. Specjalnie na tę wystawę Jem Panufnik zrealizował również impresję filmową do muzyki pierwszej części *Muzyki jesieni* ojca (<https://www.youtube.com/watch?v=qURjOBsjKL4>).

ANEKS 1.

WYKONANIA UTWORÓW ORKIESTROWYCH ANDRZEJA PANUFNIKA

Poniższy wykaz zawiera szczegółowe dane na temat wykonań utworów orkiestrowych Andrzeja Panufnika na świecie w roku 2014, z uwzględnieniem podziału na Polskę, Wielką Brytanię, Stany Zjednoczone i inne kraje świata. W zestawieniu zostały uwzględnione również wykonania utworów orkiestrowych w wersji kameralnej – jak *Suita staropolska* w wersji na kwartet smyczkowy oraz *Koncert skrzypcowy* w wersji na skrzypce i kwintet smyczkowy; a także elektroniczny remiks *Muzyki jesieni*, autorstwa duetu Skalpel.

1. POLSKA

2014

MIESIĄC	DZIEŃ	MIEJSCE	TYTUŁ	WYKONAWCY
styczeń	10.01	Katowice	<i>Concerto festivo</i>	NOSPR, dyr. Alexander Liebreich
	10.01	Szczecin	<i>Suita staropolska</i>	Orkiestra Filharmonii Szczecińskiej, dyr. Piotr Sułkowski
	19.01	Warszawa	<i>Uwertura bohatera</i>	POR, dyr. Marek Pijarowski
	31.01	Gorzów	<i>Kołysanka</i>	Orkiestra Filharmonii Gorzowskiej, dyr. Monika Wolińska
luty	1.02	Warszawa	<i>Koncert fortepianowy</i>	Piotr Sałajczyk – fortepian, Sinfonia Iuventus, dyr. Marzena Diakun
	8.02	Warszawa	<i>Harmony</i>	Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk
	8.02	Warszawa	<i>Polonia Uwertura tragiczna</i>	POR, dyr. Renato Rivolta
	9.02	Warszawa	<i>Kołysanka Muzyka jesieni</i>	NOSPR, dyr. Alexander Liebreich
	14.02	Jelenia Góra	<i>Koncert wiolonczelowy</i>	Zdzisław Łapiński – wiolonczela, Orkiestra Filharmonii Dolnośląskiej, dyr. Mirosław Jacek

				Błaszczyk
	14.02	Warszawa	<i>Sinfonia di Sfere</i>	Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Jacek Kaspszyk
	15.02	Warszawa	<i>Sinfonia di Sfere</i>	Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Jacek Kaspszyk
	26.02	Bydgoszcz	<i>Hommage à Chopin</i>	Capella Bydgosciensis, dyr. Jerzy Swoboda
marzec	14.03	Warszawa	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Maria Machowska – skrzypce, Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk
	16.03	Warszawa	<i>Landscape</i>	POR, dyr. Szymon Bywalec
	28.03	Kielce	<i>Koncert fortepianowy</i>	Maciej Grzybowski – fortepian, Orkiestra Filharmonii Świętokrzyskiej, dyr. Piotr Borkowski
kwiecień	5.04	Kraków	<i>Koncert fortepianowy</i>	Maciej Grzybowski – fortepian, Orkiestra Filharmonii Krakowskiej, dyr. Łukasz Borowicz
	9.04	Warszawa	<i>Koncert fortepianowy</i>	Justyna Lechman – fortepian, Orkiestra Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, dyr. Kai Bumann
	11.04	Kielce	<i>Rhapsody</i>	Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Świętokrzyskiej, dyr. Jacek Rogala
	12.04	Wrocław	<i>Koncert fortepianowy</i>	Mateusz Borowiak – fortepian, Orkiestra Filharmonii Wrocławskiej, dyr. Michał Klauza
	15.04	Warszawa	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Tai Murray – skrzypce, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, dyr. Christian Vásquez
	16.04	Opole	<i>Concerto in modo antico Hommage à Chopin</i>	Igor Cecocho – trąbka, Orkiestra Kameralna Filharmonii Opolskiej, dyr. Roman Rewakowicz
	20.04	Kołobrzeg	<i>Uwertura bohatera</i>	Landesjugendorchester Berlin, dyr. Sian Edwards
	21.04	Koszalin	<i>Uwertura bohatera</i>	Landesjugendorchester Berlin, dyr. Sian Edwards
	22.04	Szczecin	<i>Uwertura bohatera</i>	Landesjugendorchester Berlin, dyr. Sian Edwards
	23.04	Sosnowiec	<i>Suita staropolska</i>	Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś

maj	1.05	Kraków	<i>Suita staropolska</i>	Lusławicka Orkiestra Talentów, dyr. Monika Bachowska
	2.05	Lusławice	<i>Suita staropolska</i>	Lusławicka Orkiestra Talentów, dyr. Monika Bachowska
	4.05	Warszawa	<i>Suita staropolska</i>	Lusławicka Orkiestra Talentów, dyr. Monika Bachowska
	9.05	Katowice	<i>Kołysanka</i>	NOSPR, dyr. Christoph Campestrini
	9.05	Szczecin	<i>Koncert fortepianowy</i>	Maciej Grzybowski – fortepian, Orkiestra Filharmonii Szczecińskiej, dyr. Ewa Strusińska
	11.05	Warszawa	<i>Suita staropolska</i>	Sinfonia Varsovia, dyr. Andres Mustonen
	14.05	Bydgoszcz	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Aleksandra Kuls – skrzypce, Capella Bydgoszczensis, dyr. Jakub Chrenowicz
	15.05	Elbląg	<i>Suita staropolska</i>	Elbląska Orkiestra Kameralna, dyr. Marek Moś
	16.05	Warszawa	<i>Uwertura tragiczna</i>	Sinfonia Varsovia, dyr. Benjamin Ellin
	23.05	Białystok	<i>Uwertura bohatera</i> <i>Koncert fagotowy</i>	Artur Kasperek – fagot, Orkiestra Opery i Filharmonii Podlaskiej, dyr. Michał Klauza
	23.05	Warszawa	<i>Uwertura bohatera</i> <i>Koncert fortepianowy</i>	Maciej Grzybowski – fortepian, Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Łukasz Borowicz
	24.05	Warszawa	<i>Uwertura bohatera</i> <i>Koncert fortepianowy</i>	Maciej Grzybowski – fortepian, Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Łukasz Borowicz
	24.05	Poznań	<i>Koncert fortepianowy</i>	Ewa Pobłocka – fortepian, Orkiestra Filharmonii Poznańskiej, dyr. Marek Pijarowski
	czerwiec	7.06	Mikołów	<i>Harmony</i> <i>Kołysanka</i>
18.06		Warszawa	<i>Suita staropolska</i> (tylko jedna część: <i>Hayduk</i> ; wersja na kwartet smyczkowy)	Małgorzata Mazurek – I skrzypce, Małgorzata Janczak – II skrzypce, Ilona Nosal – altówka, Łukasz Jakubowski – wiolonczela
lipiec	1.07	Gdańsk – Oliwa	<i>Metasinfonia</i>	Roman Perucki – organy, Orkiestra Filharmonii

				Bałtyckiej, dyr. Łukasz Borowicz
	4.07	Kraków	<i>Kołysanka</i>	NOSPR, dyr. Alexander Liebreich
	5.07	Kraków	<i>Koncert fagotowy Koncert skrzypcowy</i>	Adam Mróz – fagot, Janusz Wawrowski – skrzypce, Sinfonietta Cracovia, dyr. Bassem Akiki
	6.07	Kraków	<i>Suita staropolska</i>	Wiener Kammer-symphonie
	17.07	Pasłęk	<i>Suita staropolska</i>	Elbląska Orkiestra Kameralna, dyr. Marek Moś
	18.07	Dzierżgoń	<i>Suita staropolska</i>	Elbląska Orkiestra Kameralna, dyr. Marek Moś
	19.07	Krzyżanów	<i>Suita staropolska</i>	Elbląska Orkiestra Kameralna, dyr. Marek Moś
	20.07	Nowy Dwór Gdański	<i>Suita staropolska</i>	Elbląska Orkiestra Kameralna, dyr. Marek Moś
	21.07	Pruszcz Gdański	<i>Suita staropolska</i>	Elbląska Orkiestra Kameralna, dyr. Marek Moś
	22.07	Jantar	<i>Suita staropolska</i>	Elbląska Orkiestra Kameralna, dyr. Marek Moś
	25.07	Suwałki	<i>Koncert wiolonczelowy</i>	Andrzej Bauer – wiolonczela, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś
	26.07	Sejny	<i>Suita staropolska</i>	Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś
	27.07	Warszawa	<i>Tryptyk jagielloński</i>	Orkiestra Warsaw Camerata, dyr. Paweł Kos-Nowicki
sierpień	7.08	Gdańsk	<i>Sinfonia elegiaca</i>	I, Culture Orchestra, dyr. Kirill Karabits
	10.08	Szczawnica	<i>Suita staropolska Koncert skrzypcowy</i>	Janusz Wawrowski – skrzypce, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś
	24.08	Bielsko-Biała	<i>Koncert fortepianowy Sinfonia sacra</i>	Katarzyna Gołofit – fortepian, Śląska Młodzieżowa Orkiestra Symfoniczna, dyr. Wojciech Michniewski
	26.08	Warszawa	<i>Koncert fortepianowy</i>	Katarzyna Gołofit – fortepian, Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Jacek Kaspszyk
	27.08	Warszawa	<i>X Symfonia Koncert skrzypcowy Arbor cosmica</i>	Aleksandra Kuls – skrzypce, Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk
	28.08	Warszawa	<i>Koncert wiolonczelowy Sinfonia concertante</i>	Andrzej Bauer – wiolonczela, Sarah Louvion – flet, Xavier de Maistre – harfa, Orkiestra

				Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś
wrzesień	1.09	Gdańsk - Westerplatte	<i>Uwertura tragiczna</i>	Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Jacek Kaspszyk
	1.09	Warszawa	<i>Sinfonia elegiaca</i>	Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk
	5.09	Jelenia Góra	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Szymon Krzeszowiec – skrzypce, Orkiestra Filharmonii Dolnośląskiej, dyr. Tomasz Bugaj
	7.09	Gdynia	<i>Muzyka jesieni</i> <i>Kołysanka</i> <i>Polonia</i> <i>Koncert skrzypcowy</i>	Patrycja Piekutowska – skrzypce, Orkiestra Filharmonii Bałtyckiej, dyr. Jerzy Maksymiuk
	12.09	Warszawa	<i>Uwertura tragiczna</i>	Orkiestra Filharmonii Narodowej, dyr. Jacek Kaspszyk
	14.09	Kielcza	<i>Koncert skrzypcowy</i> <i>Suita staropolska</i>	Marta Magdalena Lelek – skrzypce, Orkiestra Filharmonii Opolskiej, dyr. Bartosz Żurkowski
	17.09	Kraków	<i>Muzyka jesieni</i> (remiks)	Skalpel (Michał Cichy i Igor Pudło)
	18.09	Ostrów Wielkopolski	<i>Koncert</i> <i>fortepianowy</i>	Ewa Pobłocka – fortepian, Orkiestra Filharmonii Poznańskiej, dyr. Łukasz Borowicz
	20.09	Zakopane	<i>Arbor cosmica</i>	Sinfonietta Cracovia, dyr. Jean-Luc Tingaud
	20.09	Lusławice	<i>Sinfonia sacra</i> <i>Koncert</i> <i>fortepianowy</i>	Beata Bilińska – fortepian, Śląska Młodzieżowa Orkiestra Symfoniczna, dyr. Wojciech Michniewski
	21.09	Opole	<i>Suita staropolska</i> (wersja na kwartet smyczkowy)	Ewa Andruszkiewicz – I skrzypce, Małgorzata Sosnowska – II skrzypce, Dariusz Wołczyk – altówka, Mirosław Makowski – wiolonczela
	24.09	Poznań	<i>Arbor cosmica</i>	Panufnik Ensemble, Katarzyna Klebba – skrzypce/altówka, Michał Jacaszek – elektronika, Tadeusz Sudnik – elektronika, Andrzej Adamczyk – choreografia, Olga Warabida – wizualizacje, Teresa Nowak – koncepcja całości

	26.09	Opole	<i>Uwertura bohaterska</i>	Orkiestra Filharmonii Opolskiej, dyr. Jan Miłosz Zarzycki
	28.09	Warszawa	<i>Koncert wiolonczelowy Hommage à Chopin Sinfonia rustica Nokturn</i>	Raphael Wallfisch – wiolonczela, POR, dyr. Łukasz Borowicz
	29.09	Warszawa	<i>Sinfonia sacra – Wizja I</i>	Sinfonia Varsovia (trębacze)
październik	1.10	Warszawa	<i>Sinfonia sacra – Wizja I</i>	Sinfonia Varsovia (trębacze)
	3.10	Jelenia Góra	<i>Koncert fortepianowy Uwertura tragiczna Sinfonia sacra</i>	Maciej Grzybowski – fortepian, Orkiestra Filharmonii Dolnośląskiej, dyr. Tomasz Bugaj
	8.10	Warszawa	<i>Arbor cosmica Suita staropolska Koncert skrzypcowy</i>	Jakub Jakowicz – skrzypce, zespół The Crew (bez dyrygenta)
	9.10	Bielsko-Biała	<i>Koncert fagotowy Tryptyk jagielloński Suita staropolska Koncert skrzypcowy</i>	Arkadiusz Adamczyk – fagot, Robert Kabara – skrzypce, Orkiestra Kameralna Polskiego Radia „Amadeus”, dyr. Agnieszka Duczmal
	10.10	Bielsko-Biała	<i>Suita staropolska</i>	Bielska Orkiestra Festiwalowa, dyr. Sławomir Chrzanowski
	10.10	Płock	<i>Suita staropolska</i>	Płocka Orkiestra Symfoniczna, dyr. Jakub Chrenowicz
	10.10	Kalisz	<i>Koncert fortepianowy Suita staropolska</i>	Clare Hammond – fortepian, Orkiestra Filharmonii Kaliskiej, dyr. Adam Klocek
	14.10	Katowice	<i>Koncert fagotowy Uwertura bohaterska</i>	Artur Kasperek – fagot, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej w Katowicach, dyr. Michał Klauza
	17.10	Radom	<i>Concertino</i>	Miłosz Pękala, Daniel Kamiński – perkusja, Radomska Orkiestra Kameralna, dyr. Maciej Żółtowski
	17.10	Lublin	<i>Koncert fortepianowy</i>	Clare Hammond – fortepian, Orkiestra Filharmonii Lubelskiej, dyr. Sławek A. Wróblewski
	18.10	Radom	<i>Concertino</i>	Miłosz Pękala, Daniel Kamiński – perkusja, Radomska Orkiestra

				Kameralna, dyr. Maciej Żółtowski
	18.10	Katowice	<i>X Symfonia</i>	London Symphony Orchestra, dyr. Antonio Pappano
	19.10	Kraków	<i>Sinfonia di Speranza</i>	Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, dyr. Jacek Kaspszyk
	19.10	Warszawa	<i>Sinfonia concertante</i>	Andrzej Krzyżanowski – flet, Zuzanna Elster – harfa, Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk
	19.10	Szczecin	<i>Concerto in modo antico</i>	Igor Cecocho – trąbka, Orkiestra Filharmonii Szczecińskiej, dyr. Ewa Strusińska
	20.10	Kraków	<i>Arbor cosmica</i>	Orkiestra Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie, dyr. Maciej Tworek
	20.10	Warszawa	<i>Concerto in modo antico</i>	Christopher Martin – trąbka, Chicago Symphony Orchestra, dyr. Riccardo Muti
	25.10	Warszawa	<i>Koncert wiolonczelowy</i>	Steven Honigberg – wiolonczela, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś
	25.10	Wrocław	<i>Koncert fortepianowy Kołysanka</i>	Marek Szlezer – fortepian, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej we Wrocławiu, dyr. Wojciech Rodek
	26.10	Kraków	<i>Koncert fortepianowy Kołysanka</i>	Marek Szlezer – fortepian, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej we Wrocławiu, dyr. Wojciech Rodek
listopad	6.11	Gdańsk	<i>Koncert fortepianowy Koncert skrzypcowy Koncert wiolonczelowy</i>	Bogdan Czapiewski – fortepian, Robert Kabara – skrzypce, Roman Jabłoński – wiolonczela, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej w Gdańsku, dyr. Zygmunt Rychert
	7.11	Gdańsk	<i>Muzyka jesieni Koncert fortepianowy Sinfonia sacra</i>	Paweł Kowalski – fortepian, Orkiestra Filharmonii Bałtyckiej, dyr. Ernst van Tiel
	16.11	Warszawa	<i>Sinfonia votiva</i>	Sinfonia Varsovia, dyr. Jerzy Maksymiuk
	20.11	Poznań	<i>Koncert fagotowy</i>	Arkadiusz Adamczyk,

			<i>Epitafium katyńskie</i>	Orkiestra Akademii Muzycznej w Poznaniu, dyr. Paweł Kotla
	21.11	Zielona Góra	<i>Koncert fortepianowy</i>	Paweł Kowalski – fortepian, Orkiestra Filharmonii Zielonogórskiej, dyr. Czesław Grabowski
	21.11	Bydgoszcz	<i>Sinfonia sacra</i>	Orkiestra Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy, dyr. Tadeusz Wojciechowski
	25.11	Warszawa	<i>Suita staropolska</i>	Orkiestra Kameralna Filharmonii Narodowej, dyr. Jakub Chrenowicz
	30.11	Katowice	<i>Tryptyk jagielloński</i> <i>Sinfonia concertante</i>	Aneta Janiszewska – harfa, Łukasz Zimnik – flet, Śląska Orkiestra Kameralna, dyr. Robert Kabara
grudzień	2.12	Bytom	<i>Suita staropolska</i> (wersja na kwartet smyczkowy)	Lasoń Ensemble
	5.12	Poznań	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Alexander Sitkovetsky – skrzypce, Orkiestra Filharmonii Poznańskiej, dyr. Łukasz Borowicz
	10.12	Warszawa	<i>Uwertura tragiczna</i>	Sinfonia Varsovia, dyr. Anders Mustonen
	10.12	Warszawa	<i>Arbor cosmica</i> (2 części)	The Crew
	12.12	Gorzów	<i>Koncert fortepianowy</i> <i>Kołysanka</i>	Ewa Pobłocka – fortepian, Orkiestra Filharmonii Gorzowskiej, dyr. Monika Wolińska
	17.12	Katowice	<i>Koncert skrzypcowy</i> <i>Suita staropolska</i>	Łukasz Błaszczyk – skrzypce, Orkiestra PRIMUZ, dyr. Łukasz Błaszczyk

2. Wielka Brytania

2014

MIESIĄC	DZIEŃ	MIEJSCE	TYTUŁ	WYKONAWCY
styczeń	31.01	Londyn	<i>Koncert wiolonczelowy</i>	Bartholomew LaFollette – wiolonczela, Melos Sinfonia, dyr. Oliver Zeffman
luty	5.02	Londyn	<i>Kołysanka</i>	London Symphony

			<i>Sinfonia sacra</i>	Orchestra, dyr. Michael Francis
	27.02	Liverpool	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Tai Murray – skrzypce, Royal Liverpool Philharmonic Orchestra, dyr. Vasily Petrenko
marzec	16.03	Southampton	<i>Sinfonia sacra</i>	Southampton University Symphony Orchestra
	20.03	Londyn	<i>Koncert fagotowy (tylko Aria, w wersji na fagot z fortepianem)</i>	Arek Adamczyk – fagot, Michał Francuz – fortepian
	22.03	Southampton	<i>Sinfonia sacra</i>	Southampton University Symphony Orchestra
kwiecień	2.04	Londyn	<i>Thames Pageant Violin Concerto</i>	Dominika Rosiak – skrzypce, The Tiffin Girls School Orchestra, dyr. Paul Mitchell
	4.04	Bath	<i>Landscape</i>	Bath Philharmonia, dyr. Jason Thornton
maj	30.05	Londyn	<i>Muzyka jesieni (remiks)</i>	Skalpel (Michał Cichy i Igor Pudło)
czerwiec	25.06	Londyn	<i>Sinfonia sacra</i>	Salomon Orchestra, dyr. Robin Newton
	25.06	Londyn	<i>Sinfonia sacra</i>	Trinity Laban Symphony Orchestra, dyr. Martin André
lipiec	2.07	Cheltenham	<i>Uwertura bohatera</i>	Bournemouth Symphony Orchestra, dyr. Kirill Karabits
	5.07	Southwell	<i>Sinfonia sacra</i>	Nottingham Symphony Orchestra
sierpień	17.08	Edynburg	<i>Sinfonia elegiaca</i>	I, Culture Orchestra, dyr. Kirill Karabits
	22.08	Presteigne	<i>Landscape Sinfonia concertante</i>	Juliette Bausor – flet, Sally Pryce – harfa, Presteigne Festival Orchestra, dyr. George Vass
wrzesień	24.09	Birmingham	<i>Koncert fortepianowy Sinfonia elegiaca</i>	Peter Donohoe – fortepiano, City of Birmingham Symphony Orchestra, dyr. Michael Seal
październik	11.10	Orford	<i>Hommage à Chopin</i>	Philippa Davies – flet, Prometheus Orchestra, dyr. Edmond Fivet
	12.10	Suffolk	<i>Hommage à Chopin</i>	Philippa Davies – flet, Prometheus Orchestra, dyr. Edmond Fivet

	19.10	Londyn	<i>X Symfonia</i>	London Symphony Orchestra, dyr. Antonio Pappano
listopad	22.11	Saffron Walden	<i>Sinfonia sacra</i>	Uttlesford Symphony Orchestra, dyr. Richard Hull
	22.11	Londyn	<i>Sinfonia sacra</i>	Ealing Symphony Orchestra, dyr. John Gibbons
	24.11	Londyn	<i>Tryptyk jagielloński</i>	Junior Guildhall String Ensemble, dyr. Julian Clayton
	29.11	Durham	<i>Koncert fagotowy</i>	Matthew Prior – fagot, Durham University Orchestral Society, dyr. Oliver Zeffman
grudzień	-	-	-	-

3. STANY ZJEDNOCZONE

2014

MIESIĄC	DATA	MIEJSCE	TYTUŁ	WYKONAWCY
maj	22.05	St. Petersburg (Floryda)	<i>Sinfonia sacra</i>	Florida Orchestra, dyr. Michael Francis
wrzesień	20.09	Rockford (Illinois)	<i>A Procession for Peace</i>	Rockford Symphony Orchestra, dyr. Steven Larsen
październik	2.10	Chicago	<i>Concerto in modo antico</i>	Christopher Martin – trąbka, Chicago Symphony Orchestra, dyr. Riccardo Muti
	3.10	Chicago	<i>Concerto in modo antico</i>	Christopher Martin – trąbka, Chicago Symphony Orchestra, dyr. Riccardo Muti
	4.10	Chicago	<i>Concerto in modo antico</i>	Christopher Martin – trąbka, Chicago Symphony Orchestra, dyr. Riccardo Muti
	9.10	Los Angeles	<i>Uwertura tragiczna Harmony</i>	USC Thornton Symphony Orchestra, dyr. Carl St. Clair
	24.10	St. Louis	<i>Landscape</i>	Saint Louis Symphony Orchestra, dyr. John Storgårds

	25.10	St. Louis	<i>Landscape</i>	Saint Louis Symphony Orchestra, dyr. John Storgårds
listopad	8.11	Lexington	<i>Suita staropolska</i>	Washington and Lee University Orchestra, dyr. Mark Taylor

4. INNE KRAJE ŚWIATA (Niemcy, Łotwa, Czechy, Norwegia, Australia, Finlandia, Węgry, Kanada, Turcja, Hiszpania, Brazylia, Gruzja, Rosja, Korea Południowa)

2014

MIESIĄC	DATA	MIEJSCE	TYTUŁ	WYKONAWCY
marzec	2.03	Koblencja (Niemcy)	<i>Harmony</i>	Staatsorchester Rheinische Philharmonie, dyr. Daniel Raikin
kwiecień	23.04	Berlin (Niemcy)	<i>Uwertura bohaterska</i>	Landesjugendorchester Berlin, dyr. Sian Edwards
	27.04	Liepaja (Łotwa)	<i>Koncert fortepianowy</i>	Maciej Grzybowski – fortepian, Liepaja Symphony Amber Sound Orchestra, dyr. Lutz Koehler
	27.04	Brno (Czechy)	<i>Sinfonia sacra</i>	Brno Philharmonic, dyr. Petr Altricher
maj	4.05	Berlin (Niemcy)	<i>Suita staropolska</i>	Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO, dyr. Marek Moś
czerwiec	25.06	Risør (Norwegia)	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Alexander Sitkovetsky – skrzypce, Norwegian Chamber Orchestra, dyr. Per Kristian Skjalstad
sierpień	3.08	Townsville (Australia)	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Tasmin Little – skrzypce i dyr., Camerata of St John's
wrzesień	19.09	Helsinki (Finlandia)	<i>Landscape</i>	Helsinki Philharmonic Orchestra, dyr. John Storgårds
	19.09	Berlin (Niemcy)	<i>Koncert skrzypcowy (wersja na skrzypce i kwintet smyczkowy)</i>	Tomasz Tomaszewski – skrzypce, członkowie orkiestry Deutsche Oper Berlin
	25.09	Rovaniemi (Finlandia)	<i>Sinfonia mistica</i>	Chamber Orchestra of Lapland, dyr. John Storgårds

	26.09	Kemijärvi (Finlandia)	<i>Sinfonia mistica</i>	Chamber Orchestra of Lapland, dyr. John Storgårds
październik	3.10	Koblencja (Niemcy)	<i>Koncert fortepianowy</i>	Ewa Kupiec – fortepian, Staatsorchester Rheinische, dyr. Daniel Raiskin
	3.10	Heringsdorf (Niemcy)	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Piotr Pławner – skrzypce, KammerSymphonie Berlin, dyr. Jürgen Bruns
	4.10	Berlin (Niemcy)	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Piotr Pławner – skrzypce, KammerSymphonie Berlin, dyr. Jürgen Bruns
	9.10	Wolgast (Niemcy)	<i>Harmony</i>	Sinfonia Varsovia, dyr. Rolf Beck
	11.10	Peenemünde (Niemcy)	<i>Uwertura bohatera</i>	Sinfonia Varsovia, dyr. Krzysztof Penderecki
	17.10	Budapeszt (Węgry)	<i>Koncert fortepianowy</i>	Mateusz Borowiak – fortepian, Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej w Katowicach, dyr. Michał Klauza
	18.10	Jasper (Kanada)	<i>Tryptyk jagielloński</i>	Edmonton Symphony Orchestra, dyr. Willilam Eddins
	24.10	Stambuł (Turcja)	<i>A Procession of Peace</i>	Istanbul National Symphony Orchestra, dyr. Tadeusz Strugała
	25.10	El Vendrell (Hiszpania)	<i>Suita staropolska</i>	Orquesta Camerata XXI, dyr. Tobias Gossmann
	31.10	Reus (Hiszpania)	<i>Suita staropolska</i>	Orquesta Camerata XXI, dyr. Tobias Gossmann
listopad	6.11	São Paulo (Brazylia)	<i>Uwertura tragiczna</i>	Orquestra Sinfônica do Estado de São Paulo, dyr. Stanisław Skrowaczewski
	7.11	São Paulo (Brazylia)	<i>Uwertura tragiczna</i>	Orquestra Sinfônica do Estado de São Paulo, dyr. Stanisław Skrowaczewski
	7.11	Ryga (Łotwa)	<i>Uwertura tragiczna</i>	Latvian National Symphony Orchestra, dyr. Modestas Pitrenas
	8.11	São Paulo (Brazylia)	<i>Uwertura tragiczna</i>	Orquestra Sinfônica do Estado de São Paulo, dyr. Stanisław Skrowaczewski
	12.11	Tbilisi (Gruzja)	<i>Koncert wiolonczelowy</i>	Jan Kalinowski – wiolonczela, Tbilisi State Conservatoire Symphony Orchestra, dyr. Paweł Kotla
	13.11	Moskwa (Rosja)	<i>Uwertura bohatera</i>	Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, dyr. Krzysztof Penderecki

	30.11	Sydney (Australia)	<i>Concertino</i>	Darykl Pratt and Alison Pratt – percussion, North Sydney Symphony Orchestra, dyr. Steven Hillinger
	30.11	Seul (Korea Południowa)	<i>Koncert skrzypcowy</i>	Camerata Madri, dyr. Piotr Kupka

ANEKS 2.

WYKONANIA UTWORÓW KAMERALNYCH ANDRZEJA PANUFNIKA

Poniższy wykaz zawiera szczegółowe dane na temat wykonań utworów kameralnych Andrzeja Panufnika na świecie w roku 2014, z uwzględnieniem podziału na Polskę, Wielką Brytanię, Stany Zjednoczone i inne kraje świata. W zestawieniu zaznaczone zostały wykonania innych wersji niż oryginalne poszczególnych utworów – chodzi tu przede wszystkim o *Dreamscape* wykonywane obok oryginalnej wersji na mezzosopran i fortepian także w wersji na wiolonczelę i fortepian (zaaranżowanej przez Roxannę Panufnik dla Subito Piano Trio i cieszącej się obecnie dużą popularnością), a nawet na klarnet i fortepian; *Hommage à Chopin* mające obok pierwotnej wersji na sopran i fortepian z roku 1949 (oraz wersji tego utworu na flet i smyczki, dokonanej przez Andrzeja Panufnika w roku 1966) także dokonaną przez Roxannę Panufnik aranżację tego utworu na fortepian solo oraz *Modlitwę*, który to utwór, pierwotnie skomponowany przez Panufnika do tekstu Jerzego Pietrkiewicza i uwzględniający recytację wiersza w środkowej części utworu, uzupełniła muzycznie na prośbę poety również Roxanna Panufnik, dokonując następnie jego aranżacji na fortepian solo, sekstet smyczkowy oraz orkiestrę smyczkową (również uwzględnioną w zestawieniu koncertów kameralnych). *Song to the Virgin Mary* istnieje natomiast w dwóch autorskich wersjach Andrzeja Panufnika – oryginalnej na chór a cappella z roku 1964 oraz dokonanej w 1987 roku transkrypcji na sekstet smyczkowy (i ta druga wersja jest zaznaczona w poniższym wykazie).

1. POLSKA

2014

MIESIĄC	DZIEŃ	MIEJSCE	TYTUŁ	WYKONAWCY
styczeń	20.01	Warszawa	<i>Trio fortepianowe Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian)	Barbara Malcolm – skrzypce, Ilona Basiak – wiolonczela, Łukasz Krupiński – fortepian; Jakub Pożyczka – wiolonczela, Ryszard Alzin – fortepian
luty	9.02	Lublin	<i>II Kwartet smyczkowy „Messages”</i>	Kwartet Śląski
	16.02	Warszawa	<i>II Kwartet smyczkowy „Messages”</i>	Kwartet Śląski
marzec	15.03	Płock	<i>Trio fortepianowe</i>	Lwowskie Trio Fortepianowe
	16.03	Kraków	<i>Trio fortepianowe</i>	Susanna Lussi-Coray – skrzypce, Jan Kalinowski – wiolonczela, Marek Szlezer – fortepian
	18.03	Łódź	<i>Dreamscape Hommage à Chopin Love Song Trio fortepianowe</i>	Lilianna Zalesińska – mezzosopran, Piotr Szymanowicz – fortepian, Andrzej Gębski – skrzypce, Anna Wróbel – wiolonczela
	24.03	Poznań	<i>Love Song Hommage à Chopin</i>	Lilianna Zalesińska – mezzosopran, Piotr Szymanowicz – fortepian
kwiecień	1.04	Kraków	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki” Sekstet smyczkowy „Trains of Thought” Song to the Virgin Mary</i> (wersja na sekstet smyczkowy) <i>Modlitwa</i> (wersja na sekstet smyczkowy)	Kwartet DAHLKVIST, Aneta Dumanowska – altówka, Bartosz Koziak – wiolonczela
	6.04	Poznań	<i>Modlitwa</i>	Małgorzata Walewska – mezzosopran. Martin Palmeri – fortepian
	7.04	Lublin	<i>Trio fortepianowe</i>	Karol Garwoliński – fortepian, Dariusz Drzazga – skrzypce, Szymon Krzemień – wiolonczela
	8.04	Kielce	<i>Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i	Subito Piano Trio (Lech Napierała – fortepian,

			fortepian) <i>Reflections</i> <i>Trio fortepianowe</i>	Magdalena Szczepanowska – skrzypce, Piotr Hausenplas – wiolonczela)
	8.04	Poznań	<i>II Kwartet smyczkowy</i> „ <i>Messages</i> ”	Kwartet Śląski
	12.04	Łódź	<i>Pentasonata</i> <i>Trio fortepianowe</i> <i>II Kwartet smyczkowy</i> “ <i>Messages</i> ”	Piotr Nowicki – fortepian, NeoQuartet
	13.04	Bydgoszcz	<i>Trio fortepianowe</i>	BMF Trio
	14.04	Gdańsk	<i>Pentasonata</i> <i>Trio fortepianowe</i> <i>II Kwartet smyczkowy</i> “ <i>Messages</i> ” <i>Song to the Virgin Mary</i>	Piotr Nowicki – fortepian, NeoQuartet Chór 441 HZ, dyr. Anna Wilczyńska
maj	11.05	Warszawa	<i>III Kwartet smyczkowy</i> „ <i>Wycinanki</i> ”	Kwartet Wilanów
	12.05	Warszawa	<i>Pentasonata</i>	Marek Bracha – fortepian
	16.05	Warszawa	<i>Trio fortepianowe</i>	Janusz Wawrowski – skrzypce, Magdalena Bojanowicz – wiolonczela, Bartłomiej Kominek – fortepian
	17.05	Warszawa	<i>PANUFNIK</i> <i>REVISED:</i> <i>Trio fortepianowe</i> <i>Dreamscape</i> <i>Triangles</i> oraz improwizacje na tematy z <i>Hommage à</i> <i>Chopin, Pentasonaty</i> i <i>Suity staropolskiej</i>	Hashtag Ensemble
	27.05	Kraków	<i>I Kwartet smyczkowy</i> <i>II Kwartet smyczkowy</i> „ <i>Messages</i> ” <i>III Kwartet smyczkowy</i> „ <i>Wycinanki</i> ” <i>Trio fortepianowe</i>	Jan Snakowski i Stanisław Słowiński – skrzypce, Aleksander Frankiewicz – altówka, Dominik Frankiewicz – wiolonczela; Kwartet DAFO; Kwartet ILUM; Trio fortepianowe CAMINO
czerwiec	1.06	Wrocław	<i>III Kwartet smyczkowy</i> „ <i>Wycinanki</i> ”	studenci Akademii Muzycznej we Wrocławiu
	5.06	Katowice	<i>Song to the Virgin Mary</i>	Camerata Silesia, dyr. Anna Szostak

	8.06	Kraków	<i>Trio fortepianowe</i>	Tomasz Tomaszewski – skrzypce, Dorota Imiełowska – wiolonczela, Grzegorz Tosik-Warszawiak – fortepian
	12.06	Kraków	<i>II Kwartet smyczkowy „Messages” III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	Kwartet Śląski
	20.05	Warszawa	<i>Trio fortepianowe</i>	BMF Trio
	27.06	Lublin	<i>Song to the Virgin Mary</i>	Camerata Silesia, dyr. Anna Szostak
lipiec	11.07	Zakopane	<i>Modlitwa (wersja na fortepian solo)</i>	Clare Hammond – fortepian
	19.07	Kraków	<i>Trio fortepianowe</i>	Janusz Wawrowski – skrzypce, Magdalena Bojanowicz – wiolonczela, Bartłomiej Kominek – fortepian
	20.07	Warszawa	<i>Song to the Virgin Mary</i>	Sekstet wokalny proModern
	27.07	Warszawa	<i>Trio fortepianowe</i>	BMF Trio
sierpień	1.08	Kraków	<i>Trio fortepianowe</i>	Janusz Wawrowski – skrzypce, Magdalena Bojanowicz – wiolonczela, Bartłomiej Kominek – fortepian
	24.08	Warszawa	<i>Sekstet smyczkowy “Trains of Thought”</i>	Lena Neudauer i Ezhan Kulibaev - skrzypce, Katarzyna Budnik-Gałązka i Artur Rozmysłowicz - altówka, Marcin Zdunik i Rafał Kwiatkowski – wiolonczela
	25.08	Warszawa	<i>Twelve Miniature Studies</i>	Clare Hammond – fortepian
	29.08	Warszawa	<i>I Kwartet smyczkowy II Kwartet smyczkowy „Messages” III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	Apollon Musagète Quartet
	31.08	Warszawa	<i>Sekstet smyczkowy „Trains of Thought” Song to the Virgin Mary (wersja na sekstet smyczkowy)</i>	Anna Maria Staśkiewicz i Maria Sławek – skrzypce, Katarzyna Budnik-Gałązka i Artur Rozmysłowicz – altówka, Rafał Kwiatkowski

				i Marcin Zdunik – wiolonczela
wrzesień	6.09	Gdynia	<i>I Kwartet smyczkowy</i> <i>II Kwartet smyczkowy</i> <i>„Messages”</i> <i>III Kwartet smyczkowy</i> <i>„Wycinanki”</i>	NeoQuartet
	13.09	Zakopane	<i>II Kwartet smyczkowy</i> <i>„Messages”</i>	Brodsky Quartet
	21.09	Kraków	<i>Trio fortepianowe</i>	Agnieszka Kawula – fortepian, Błażej Kociuban – skrzypce, Marta Nagawiecka – wiolonczela
	21.09	Warszawa	<i>Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian) <i>Reflections</i> <i>Trio fortepianowe</i>	Subito Piano Trio (Lech Napierała – fortepian, Magdalena Szczepańska – skrzypce, Piotr Hausenplas – wiolonczela)
	23.09	Warszawa	<i>Dreamscape</i> (wersja na klarnet i fortepian)	Penderecki Squad (Piotr Zawadzki – klarnet, Elene Brunello – fortepian)
	24.09	Warszawa	<i>Love Song</i> <i>Modlitwa</i>	Lilianna Zalesińska – mezzosopran, Piotr Szymanowicz – fortepian
	24.09	Warszawa	<i>Trio fortepianowe</i>	Zagreb Piano Trio
	24.09	Katowice	<i>II Kwartet smyczkowy</i> <i>„Messages”</i>	Apollon Musagète Quartet
	25.09	Warszawa	<i>Song to the Virgin Mary</i>	Sekstet wokalny proMODERN
	25-26.09	Katowice	<i>III Kwartet smyczkowy</i> <i>„Wycinanki”</i> – 8 wykonań podczas przesłuchań I etapu I Międzynarodowego Konkursu Kwartetów Smyczkowych im. K. Szymanowskiego	Airis Quartet, Kwartet Anova, Kwartet Apotheosis, Diverso Quartet, Kwartet Festivo, Kwartet ILUM, Jubilee Quartet, Sedlaček Quartet
	26.09	Warszawa	<i>Twelve Miniature Studies</i> <i>Reflections</i> <i>Pentasonata</i>	Clare Hammond – fortepian
	27.09	Konin	<i>Song to the Virgin Mary</i> (wersja na sekstet smyczkowy)	Michał Maciaszczyk i Janusz Wawrowski – skrzypce, Artur Rozmysłowicz i Michał

				Bryła – altówka, Jacob Shaw i Karol Marianowski – wiolonczela
	28.09	Gniezno	<i>Song to the Virgin Mary</i> (wersja na sekstet smyczkowy)	Michał Maciaszczyk i Janusz Wawrowski – skrzypce, Artur Rozmysłowicz i Michał Bryła – altówka, Jacob Shaw i Karol Marianowski – wiolonczela
	28.09	Katowice	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	Jubilee Quartet
	30.09	Kraków	<i>Trio fortepianowe</i>	Agnieszka Kawula – fortepian, Błażej Kociuban – skrzypce, Marta Nagawiecka – wiolonczela
październik	5.10	Warszawa	<i>Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian) <i>Reflections</i> <i>Trio fortepianowe</i>	Subito Piano Trio (Lech Napierała – fortepian, Magdalena Szczepańska – skrzypce, Piotr Hausenplas – wiolonczela)
	6.10	Warszawa	<i>Trio fortepianowe</i>	BMF Trio
	8.10	Warszawa	<i>Song to the Virgin Mary</i> (wersja na sekstet smyczkowy)	The Crew
	10.10	Bielsko-Biała	<i>Twelve Miniature Studies</i>	Katarzyna Musiał – fortepian
	14.10	Kalisz	<i>Twelve Miniature Studies</i>	Clare Hammond – fortepian
	15.10	Katowice	<i>Dreamscape</i> <i>Love Song</i> <i>Hommage à Chopin</i>	Wanda Franek – alt, Aleksander Dębicz – fortepian; Klaudia Ziajkowicz – sopran, Piotr Fidelus – fortepian
	16.10	Katowice	<i>Trio fortepianowe</i> <i>Quintetto accademico</i> <i>Song to the Virgin Mary</i> (wersja na sekstet smyczkowy)	Trio AdAstra; Kwintet instrumentów dętych NOSPR; sekstet smyczkowy NOSPR
	17.10	Katowice	<i>II Kwartet smyczkowy „Messages”</i>	Kwartet Śląski
	18.10	Warszawa	<i>Trio fortepianowe</i>	Imperto Piano Trio
	21.10	Kraków	<i>Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian) <i>III Kwartet</i>	Jan Kalinowski – wiolonczela, Marek Szlezer – fortepian; Kwartet ILUM; studenci

			<i>smyczkowy</i> <i>„Wycinanki”</i> <i>Song to the Virgin</i> <i>Mary</i> (wersja na sektet smyczkowy)	Akademii Muzycznej w Krakowie
	22.10	Kraków	<i>Pean</i>	Studenci Akademii Muzycznej w Krakowie
	22.10	Kraków	<i>4 Pieśni walki</i> <i>podziemnej</i>	Iga Caban – sopran, Dawid Makosz – fortepian
	23.10	Kraków	<i>Dreamscape</i> <i>Hommage à Chopin</i> <i>Love Song</i>	Petra Jablonsky – mezzosopran, Patrick Jablonsky – fortepian
	24.10	Kraków	<i>Pentasonata</i> <i>Reflections</i> <i>II Kwartet</i> <i>smyczkowy</i>	Mariola Cieniawa – fortepian; Martyna Zakrzewska – fortepian; Marcin Suszycki i Oriana Masternak – skrzypce, Maria Dutka – altówka, Beata Urbanek-Kalinowska – wiolonczela
	25.10	Kraków	<i>Pięć polskich pieśni</i> <i>wiejskich</i> <i>Quintetto</i> <i>accademico</i> <i>Triangles</i>	Natalia Czuchaj – sopran, Agata Igras-Sawicka i Natalia Jarząbek – flet, Levan Tskhadadze i Karol Sikora – klarnet, Dariusz Rogowski – klarnet basowy; Natalia Jarząbek – flet, Dawid Szot – obój, Karol Sikora i Levan Tskhadadze – klarnet, Małgorzata Wygoda – fagot; Agata Igras-Sawicka, Agata Kielar-Długosz i Monika Frątczak – flety, Adam Krzyszowiec, Jan Kalinowski i Adam Woźniak – wiolonczela
listopad	6.11	Wrocław	<i>Song to the Virgin</i> <i>Mary</i> (wersja na sektet smyczkowy) <i>Sektet smyczkowy</i> <i>„Trains of Thought”</i>	Anna Maria Staśkiewicz i Maria Sławek – skrzypce, Katarzyna Budnik-Gałązka i Vadym Zarych – altówka, Rafał Kwiatkowski i Marcin Zdunik – wiolonczela
	11.11	Bydgoszcz	<i>II Kwartet</i> <i>smyczkowy</i> <i>„Messages”</i> <i>Sektet smyczkowy</i> <i>„Trains of Thought”</i> <i>Song to the Virgin</i>	Barock Quartet, Mateusz Bocheński – altówka, Joanna Laskowska – wiolonczela)

			<i>Mary</i> (wersja na sekstet smyczkowy)	
	12.11	Nowy Sącz	<i>Twelve Miniature Studies</i>	Katarzyna Musiał – fortepian
	16.11	Kraków	<i>II Kwartet smyczkowy „Messages”</i>	Kwartet Śląski, Piotr Reichert – altówka, Arkadiusz Dobrowolski – wiolonczela
	22.11	Katowice	<i>II Kwartet smyczkowy „Messages”</i>	Kwartet Śląski
	23.11	Katowice	<i>Trio fortepianowe</i>	Szymon Krzeszowiec – skrzypce, Anna Krzeszowiec – fortepian, Adam Krzeszowiec – wiolonczela
	25.11	Łódź	<i>Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”</i>	Sekstet smyczkowy STUDIO
	26.11	Katowice	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	Kwartet Śląski
	29.11	Katowice	<i>Sekstet smyczkowy „Trains of Thought” Song to the Virgin Mary</i> (wersja na sekstet smyczkowy)	Kwartet Śląski, Piotr Reichert – altówka, Arkadiusz Dobrowolski – wiolonczela
grudzień	2.12	Bytom	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	Lasoń Ensemble

2. Wielka Brytania

2014

MIESIĄC	DZIEŃ	MIEJSCE	TYTUŁ	WYKONAWCY
styczeń	7.01	Londyn	<i>Trio fortepianowe</i>	Minerva Piano Trio
	26.01	Londyn	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	Tippett Quartet
luty	5.02	Londyn	<i>Song to the Virgin Mary</i> (wersja na sekstet smyczkowy)	Archos Quartet, Luba Tunncliffe – altówka, Toby White – wiolonczela
	11.02	Londyn	<i>Trio fortepianowe</i>	Minerva Piano Trio
marzec	13.03	Leicester	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	Brodsky Quartet
	30.03	Londyn	<i>Modlitwa</i> (wersja na zespół instrumentalny)	Isis Ensemble, dyr. Jacques Cohen

kwiecień	3.04	Londyn	<i>Song to the Virgin Mary</i>	Joyful Company of Singers, dyr. Peter Broadbent
maj	8.05	Londyn	<i>Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian) <i>Love Song</i> <i>Modlitwa</i> (wersja na głos i fortepian) <i>Trio fortepianowe</i>	Heather Shipp – mezzosopran, Subito Piano Trio
	10.05	Sheffield	<i>Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian) <i>Trio fortepianowe</i>	Bartosz Koziak – wiolonczela, Jakub Tchórzewski – fortepian, Anna Maria Staśkiewicz – skrzypce
	11.05	Liverpool	<i>Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian) <i>Trio fortepianowe</i>	Bartosz Koziak – wiolonczela, Jakub Tchórzewski – fortepian, Anna Maria Staśkiewicz – skrzypce
czerwiec	4.06	Londyn	<i>Hommage à Chopin</i> , nr 4 (wersja na fortepian solo) <i>Twelve Miniature Studies</i> , nr 1-5 <i>Love Song</i>	Clare Hammond – fortepian, Clare McCaldin – mezzosopran
lipiec	4.07	Lichfield	<i>III Kwartet smyczkowy</i> “Wycinanki”	Brodsky Quartet
	5.07	Cheltenham	<i>III Kwartet smyczkowy</i> “Wycinanki”	Brodsky Quartet
	9.07	Cheltenham	<i>I Kwartet smyczkowy</i>	Apollon Musagète
sierpień	4.08	Wells	<i>Hommage à Chopin</i> (wersja na fortepian solo) <i>Twelve Miniature Studies</i> <i>Trio fortepianowe</i>	Clare Hammond – fortepian, Karin Leisham – skrzypce, Richard May – wiolonczela
	23.08	Pembridge	<i>Song to the Virgin Mary</i>	Joyful Company of Singers, dyr. Peter Broadbent
	23.08	Leintwardine	<i>III Kwartet smyczkowy</i> “Wycinanki”	Cavaleri Quartet
	25.08	Presteigne	<i>Twelve Miniature Studies</i>	Richard Uttley – fortepian
	26.08	Presteigne	<i>Love Song</i>	Clare McCaldin – mezzosopran, Chris Hopkins – fortepian

wrzesień	11.09	Twickenham	<i>Twelve Miniature Studies</i> <i>Hommage à Chopin</i> (wersja na fortepian solo) <i>Modlitwa</i> (wersja na fortepian solo)	Clare Hammond – fortepian
listopad	18.11	Twickenham	<i>II Kwartet smyczkowy</i> “ <i>Messages</i> ”	Brodowski Quartet
	18.11	Cardiff	<i>Modlitwa</i> (wersja na fortepian solo)	Clare Hammond – fortepian
	22.11	Oksford	<i>Dreamscape</i> <i>Love Song</i> <i>Twelve Miniature Studies</i> <i>Modlitwa</i> (wersja na fortepian solo)	Mae Heydorn – sopran, Clare Hammond – fortepian
	29.11	Durham	<i>Modlitwa</i> (wersja na orkiestrę smyczkową)	Durham University Orchestral Society, dyr. Oliver Zeffman
	30.11	Londyn	<i>Love Song</i> <i>Hommage à Chopin</i> (wersja na fortepian solo) <i>Twelve Miniature Studies</i> <i>Trio fortepianowe</i> <i>I Kwartet smyczkowy</i> <i>II Kwartet smyczkowy</i> “ <i>Messages</i> ” <i>III Kwartet smyczkowy</i> “ <i>Wycinanki</i> ” <i>Song to the Virgin Mary</i> (wersja na sekstet smyczkowy) <i>Modlitwa</i> (wersja na sekstet smyczkowy) “ <i>Żegnaj</i> ” (z 4 <i>Pieśni walki podziemnej</i>) <i>Love Song</i> (arr. Charlie Wood)	Heather Shipp – mezzosopran, Clare Hammond – fortepian, członkowie Brodsky Quartet; Brodsky Quartet, Robert Smissen – altówka, Richard May – wiolonczela; Jacqui Dankworth – głos, Charlie Wood – fortepian
grudzień	16.12	Twickenham	<i>Twelve Miniature Studies</i>	Clare Hammond – fortepian

3. STANY ZJEDNOCZONE

2014

MIESIĄC	DATA	MIEJSCE	TYTUŁ	WYKONAWCY
lipiec	16.07	Greenwich (Connecticut)	<i>III Kwartet smyczkowy</i> "Wycinanki"	Członkowie Greenwich Symphony Orchestra
październik	5.10	Los Angeles	<i>Hommage à Chopin</i> <i>Trio fortepianowe</i> <i>II Kwartet smyczkowy</i> "Messages"	Juliana Gindek – mezzosopran, James Lent – fortepian; Joel Pargman – skrzypce, Maggie Parkins – wiolonczela, Nic Gerpe – fortepian; Eclipse String Quartet Eclipse String Quartet
	18.11	Nowy Jork	<i>II Kwartet smyczkowy</i> "Messages" <i>Song to the Virgin</i> <i>Mary</i> (wersja na sekszet smyczkowy)	American Contemporary Music Ensemble

4. INNE KRAJE ŚWIATA (Chile, Austria, Chiny, Kosowo, Bułgaria, Rumunia, Łotwa, Portugalia, Kanada, Szwajcaria, Niemcy, Chorwacja, Finlandia, Gruzja, Włochy)

2014

MIESIĄC	DATA	MIEJSCE	TYTUŁ	WYKONAWCY
styczeń	31.01	Frutillar (Chile)	<i>Pentasonata</i>	Marek Bracha – fortepian
luty	6.02	Wiedeń (Austria)	<i>Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian) <i>Trio fortepianowe</i>	Anna Maria Staśkiewicz – skrzypce, Bartosz Koziak – wiolonczela, Jakub Tchorzewski – fortepian
kwiecień- maj	22.04 – 3.05	Chiny: Pekin Szanghaj Baotou Xuzhou Fuling Chongqin	<i>III Kwartet smyczkowy</i> "Wycinanki" (6 wykonań)	Fair Play Quartet
maj	19.05	Pekin (Chiny)	<i>II Kwartet smyczkowy</i> „Messages” <i>III Kwartet</i>	Apollon Musagète Quartet

			<i>smyczkowy „Wycinanki”</i>	
	20.05	Pristina (Kosowo)	<i>Trio fortepianowe</i>	Anna Maria Staśkiewicz – skrzypce, Bartosz Koziak – wiolonczela, Jakub Tchorzewski – fortepian
	22.05	Sofia (Bułgaria)	<i>Trio fortepianowe Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian)	Anna Maria Staśkiewicz – skrzypce, Bartosz Koziak – wiolonczela, Jakub Tchorzewski – fortepian
	24.05	Arad (Rumunia)	<i>Trio fortepianowe Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian)	Anna Maria Staśkiewicz – skrzypce, Bartosz Koziak – wiolonczela, Jakub Tchorzewski – fortepian
	29.05	Szanghaj (Chiny)	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	Apollon Musagète Quartet
lipiec	2.07	Liepaja (Łotwa)	<i>Trio fortepianowe Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian)	Anna Maria Staśkiewicz – skrzypce, Anna Armatys – wiolonczela, Jakub Tchorzewski – fortepian
	3.07	Espinho (Portugalia)	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	Brodsky Quartet
sierpień	3.08	Ottawa (Kanada)	<i>III Kwartet smyczkowy „Wycinanki”</i>	Brodsky Quartet
wrzesień	14.09	Bazylea (Szwajcaria)	<i>Trio fortepianowe</i>	Susanna Lussi Coray – skrzypce, Jan Kalinowski – wiolonczela, Marek Szlezer – fortepian
	19.09	Berlin (Niemcy)	<i>Trio fortepianowe II Kwartet smyczkowy „Messages” Sekstet smyczkowy „Trains of Thought”</i>	Kwartet Polski oraz członkowie orkiestry Deutsche Oper Berlin
październik	21.10	Zagrzeb (Chorwacja)	<i>Trio fortepianowe</i>	Janusz Wawrowski – skrzypce, Magdalena Bojanowicz – wiolonczela, Bartłomiej Kominek – fortepian
listopad	11.11	Helsinki (Finlandia)	<i>Dreamscape Love Song Hommage à Chopin Trio fortepianowe</i>	Lilianna Zalesińska – mezzosopran, Piotr Szymanowicz – fortepian Andrzej Gębski – skrzypce, Anna Wróbel – wiolonczela
	13.11	Tbilisi (Gruzja)	<i>Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian)	Jan Kalinowski – wiolonczela, Marek Szlezer – fortepian

	30.11	Vancouver (Kanada)	<i>Twelve Miniature Studies</i>	Katarzyna Musiał – fortepian
grudzień	10.12	Rzym (Włochy)	<i>Trio fortepianowe Dreamscape</i> (wersja na wiolonczelę i fortepian)	Piotr Tarcholik – skrzypce, Anna Armatys – wiolonczela, Jakub Tchorzewski – fortepian